

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ
MESLEK DERSLERİ
ÖĞRETİM PROGRAMLARI

2018

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI.....	3
1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	4
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	5
1.2.1. DEĞERLERİMİZ	5
1.2.2. YETKİNLİKLER	6
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	8
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	9
1.5. SONUÇ	10
2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI	11
2.1. MESLEKİ DİN ÖĞRETİMİNİN VİZYONU	11
2.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ YAPISI	12
FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	14
3. FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI.....	15
3.1. FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI	15
3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	16
3.3. FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ	17
TEFSİR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	24
4. TEFSİR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI	25
4.1. TEFSİR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI.....	25
4.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	26
4.3. TEFSİR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ.....	27
DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	34
5. DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI	35
5.1. DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI.....	35
5.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	36
5.3. DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ....	37
HADİS DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI.....	44
6. HADİS DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI	45
6.1. HADİS DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI	45
6.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	46
6.3. HADİS DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ	47
AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI.....	55
7. AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI	56
7.1. AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI	56
7.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	57
7.3. AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ	58
KELAM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	67
8. KELAM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI.....	68
8.1. KELAM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI	68
8.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	69
8.3. KELAM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ	70

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	76
9. HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI	77
9.1. HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI	77
9.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	78
9.3. HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ	79
TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	87
10. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI	87
10.1. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI	87
10.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	88
10.3. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ	89
SİYER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	96
11. SİYER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI	97
11.1. SİYER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI	97
11.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	98
11.3. SİYER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ	98
MESLEKİ ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	105
12. MESLEKİ ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI	106
12.1. PROGRAMIN TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI	106
12.2. PROGRAMIN VİZYONU	106
12.3. MESLEKİ ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINA/DERS KİTABININ (EĞİTİM ARACI) YAZIMINA YÖNELİK İLKE VE AÇIKLAMALAR	107
12.4. MESLEKİ ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ YAPISI	108
12.4.1. TEMALAR	108
12.4.2. KAZANIMLAR	108
12.4.3. AÇIKLAMALAR	108
12.4.4. İÇERİK VE DİL YAPILARI	109
12.5. ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ MESLEKİ ARAPÇA DERSİ TEMALARI VE SÜRELERİ	110
12.6. ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ MESLEKİ ARAPÇA DERSİ 11. SINIF TEMA, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	111
12.7. ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ MESLEKİ ARAPÇA DERSİ 12. SINIF TEMA, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	123

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelik dokusuna sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları salt bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 2. maddesinde ifade edilen “Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları” ile “Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri” esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

Okulöncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek

1. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik

hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak

2. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
3. Liseyi tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarmıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızîdir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

1.2.1. DEĞERLERİMİZ

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve

yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. “Eğitim programı”; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: *adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik*. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. YETKİNLİKLER

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler *Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde* (TYÇ) belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemede ve aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1) *Anadilde iletişim*: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.

2) *Yabancı dillerde iletişim*: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürlerarası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.

3) *Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler*: Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4) *Dijital yetkinlik*: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5) *Öğrenmeyi öğrenme*: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda

kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6) *Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler*: Bu yetkinlikler kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermekte; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılara ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7) *İnisiyatif alma ve girişimcilik*: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8) *Kültürel farkındalık ve ifade*: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin önemini takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen

değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

1.5. SONUÇ

Elimizdeki programları güncelleme sürecinde hangi işlemlerden ve aşamalardan geçtiğimiz üzerine bilgi vermek de yerinde olacaktır. Bu bağlamda:

- Farklı ülkelerin son yıllarda benzer gerekçelerle yenilenip güncellenen öğretim programları incelenmiş,

- yurt içinde ve yurt dışında eğitim öğretim ve programlar üzerine yapılan akademik çalışmalar taranmış,
- başta Anayasamız olmak üzere ilgili mevzuat, kalkınma planları, hükûmet programları, şûra kararları, siyasi partilerin programları, sivil toplum kuruluşları ve sivil araştırma kurumları tarafından hazırlanan raporlar vb. dokümanlar analiz edilmiş,
- Millî Eğitim Bakanlığı programlar ve öğretim materyalleri daire başkanlıkları tarafından geliştirilen anketler aracılığıyla öğretmen ve yöneticilerin programlar ve haftalık ders çizelgelerine yönelik görüşleri toplanmış,
- illerden gelen her bir branşla ilgili zümre raporları incelenmiş,
- branşlara yönelik açık uçlu sorulardan oluşan ve elektronik ortamda erişime açılan anket verileri derlenmiş,
- eğitim fakültelerimizin branşlar ölçeğinde hazırladıkları raporlar incelenmiş,

bütün görüş, öneri, eleştiri ve beklentiler, Bakanlığımızın ilgili birimlerinden uzman personel, öğretmen ve akademisyenlerden oluşan çalışma gruplarınca değerlendirilmiştir. Yapılan tespitler doğrultusunda öğretim programlarımız gözden geçirilip güncellenmiş ve yenilenmiştir. Programların uygulanmasına 2018-2019 eğitim öğretim yılı itibarıyla topyekûn geçilecek ve sonrasında yapılacak izleme değerlendirme sonuçlarına göre yine gerekli güncellemeler yapılacaktır. Böylelikle programlarımızın gelişmelerle ve bilimsel, sosyal, teknolojik vb. ihtiyaçlarla koşutluğunun sürekliliği sağlanmış olacaktır.

2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

2.1. MESLEKİ DİN ÖĞRETİMİNİN VİZYONU

Anadolu İmam Hatip Liseleri Mesleki Din Öğretiminin vizyonu;

İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarını içselleştiren; Hz. Muhammed'i (s.a.v.) model alan; araştıran, sorgulayan ve edindiği bilgiler ışığında aklını kullanarak problemlere çözüm üretebilen; ibadetlerle ilgili uygulama becerisine sahip olan; dünya ahiret dengesini kurabilen; İslam'ın temel kaynaklarını tanıyan; din hizmetleri uygulama becerisi kazanan; toplumu din konusunda aydınlatan ve onların dinî bilgilerle ilgili ihtiyaçlarına cevap verebilen bireyler yetiştirmektir.

2.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ YAPISI

Anadolu İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretim Programları, birbirini tamamlayan ve destekleyen farklı derslerden oluşmaktadır. Bu çerçevede yeni öğretim yaklaşımlarına uygun olarak meslek dersleri öğretim programları; üniteler, konular, kazanımlar ve açıklamalar şeklinde yapılandırılmıştır.

Üniteler

Üniteler; dersin içeriği, diğer derslerle ilgisi ve öğretim hedefleri dikkate alınarak oluşturulmuştur. Yeni öğrenme yaklaşımlarını esas alan öğretimin içeriğini kazanımlar belirlemektedir. Öğretmenlerimizin programı daha iyi uygulayabilmeleri için üniteler alt konulara bölünerek yapılandırılmıştır.

Konular

Konular; ünitenin ve temanın özelliğine göre öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimleri göz önünde bulundurularak onlara peygamber sevgisini kazandıracak, dinî ve ahlaki gelişimlerine katkı sağlayacak ve sünnet kültürü kazandıracak şekilde yapılandırılmıştır.

Kazanımlar

Programların en önemli unsuru kazanımlardır. Kazanımlar; eğitim süreci sonucunda öğrencilerin edinecekleri bilgi, beceri, tutum ve değerleri ifade etmekte olan öğrenme çıktılarıdır. Bu nedenle kazanımlar öğrencilerin gelişim düzeyleri ve konuların muhtevası dikkate alınarak hazırlanmıştır. Öğrencilerin öğrenme başarıları, kazanımların edinilmesine bağlıdır. Öğretmenin görevi de bu kazanımların gerçekleşmesinde öğrencilere gerekli ortam ve imkânları sunarak rehberlik etmektir.

Kazanımlar oluşturulurken “Bu ünite sonunda öğrenciler tanır, açıklar, karşılaştırır, örnekler verir, fark eder.” gibi ifadeler kullanılarak konuların işlenişinde öğrenciden beklenen davranışlara işaret edilmiştir.

Kazanımlar belirlenirken konu bütünlüğü yanında beceriler ve kavramlar dikkate alınmıştır. Programda yer alan kazanımlar, öğretmenin rehberliğinde öğrenciler tarafından gerçekleştirilecek etkinlikler aracılığıyla edinilecektir.

Açıklamalar

Açıklamalar kısmında, ünite içinde özellikle vurgulanması veya sınırlandırılması gereken hususlara yer verilmiştir.

Kavramlar

Kavram, bir objenin zihindeki tasavvurudur. Kavramlar; eşya, olgu veya olayların ortak özelliklerini bir arada toplayarak bunları bir ortak ad altında sınıflamaya tabi tutan tasarımlardır.

İslami ilimler; kendine ait özel usülleri ve ıstılahları olan, bu usüller ve ıstılahlar ile kendisine kavramsal çerçeve oluşturan hususi bir yapıya sahiptir. Bu bağlamda anlamlı ve kalıcı öğrenmeler, bu usül ve ıstılahların din dilinin özelliği ve kullanım şekli dikkate alarak öğrencilere kazandırılmasına bağlıdır.

Buradan hareketle Anadolu İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretim Programları, Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve ilgili derslerin özel amaçları doğrultusunda öğrencilere ünite içeriklerinde “Kavramlar” bölümünde verilen bazı kavramları kazandırmayı hedeflemektedir.

FIKIH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

3. FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

3.1. FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Fıkıh; en geniş anlamıyla kişinin hak, yetki ve sorumluluklarının bilincinde olmasıdır. Fıkıh ilmi ise kişinin Allah'a karşı ibadet yükümlülüğünü, helal haram ölçüsünü ve kişiler arası ilişkileri inceler.

Fıkıh ilminin temel kaynaklarını Kur'an, sünnet, icma ve kıyas oluşturmaktadır. Bunlardan ilk ikisi asli kaynaklardır. Kur'an-ı Kerim ile sünnetin kişisel ve toplumsal hayata doğru olarak yansımaları, bu kaynakların doğru anlaşılmasına bağlıdır. Vahyin anlaşılması ve kavranması akıl ile mümkün olmaktadır. Bu nedenle fıkıh ilminde, aklın çok önemli bir fonksiyonu bulunmaktadır. Kur'an ve sünnet doğru anlaşıldığı takdirde dinin gönderiliş amacı gerçekleşecek ve vahiy insanlık için mutluluk kaynağı olacaktır.

Hız. Muhammed'in (s.a.v.) örnek kişiliği ve Kur'an-ı Kerim'i anlama metodu, fıkıh ilmi için ideal bir model oluşturmaktadır. Bu nedenle fıkıh açısından sadece Kur'an-ı Kerim ayetleri değil; Hız. Muhammed'in (s.a.v.) söz, fiil ve onayları da önemlidir.

Fıkıh dersinin içeriğini; ibadet, ahlak ve sosyal hayat ile ilgili konular oluşturmaktadır. Bu derste öğrencilere teorik bilgiler vermenin yanı sıra davranış kazandırma da amaçlanmaktadır.

Fıkıh dersinin alt yapısını; Temel Dinî Bilgiler, Tefsir, Hadis ve diğer meslek dersleri oluşturmaktadır. Bu derslerde verilen bilgilerin edinilmesi, Fıkıh dersinin amacına ulaşmasına katkı sağlayacaktır. Fıkıh Dersi Öğretim Programı beş üniteden oluşmaktadır.

Fıkıh Dersi Öğretim Programı ile 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olarak öğrencilerin;

- Fıkıh ilminin Müslüman'ın günlük yaşamındaki önemini fark etmesi,
- Fıkıh ilminin temel ilke ve konularını açıklaması,
- Fıkıh ilminin tarihî sürecini ve temel kaynaklarını açıklaması,
- İbadetlerin yapıları ile ilgili hükümleri açıklaması ve ibadetleri uygulaması,
- Sosyal hayatta kişiyi ilgilendiren meselelere duyarlı olması,
- Sosyal hayatın değişimine bağlı olarak ortaya çıkan yeni durumları, Kur'an-ı Kerim ve sünnetin rehberliğinde fıkhî mirasımızdan faydalanarak yorumlaması amaçlanmaktadır.

3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Fıkıh Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin fikhî mirasımızı bütüncül bir bakış açısıyla görmeleri ve öğrenmeleri esasına dayanmaktadır. Konu ve kazanımlar işlenirken bu esas göz önünde bulundurulmalıdır.
2. Öğretim Program'ındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda "TDK Yazım ve İmla Kılavuzu" esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
3. Fıkıh, Hadis ve Tefsir gibi derslerde usul konuları öğrencilerin hazır bulunuşlukları ve kavrama düzeyler dikkate alınarak güncel ve somut örnekler ile açıklanmalıdır.
4. Ders kitabı/eğitim materyali aşağıdaki tabloda verilen ölçülere göre hazırlanmalıdır.

FIKİH DERSİ KİTAP FORMA SAYISI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Fıkıh Dersi 10. Sınıf	14	19,5 cm x 27,5 cm

*En yüksek forma sayısı yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı / Eğitim Aracı daha düşük forma sayılarında da olabilir.

3.3. FIKİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

	ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	DERS SAATİ YÜZDESİ
1.	Fıkıh İlmi	5	10	13,88
2.	Fıkıh İlminin Doğuşu, Gelişmesi ve İctihad	11	14	19,44
3.	Fıkhi Hükümler ve Kaynakları	7	10	13,88
4.	İbadât	13	24	33,33
5.	Muamelât ve Ukûbât	5	14	19,44
TOPLAM		41	72	100

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE	5. ÜNİTE
<p>FIKİH İLMİ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fikih ilminin Tanımı, Amacı ve Önemi 2. Fikih Konusu ve Kapsamı 3. Fikih ile Fikih Usulü ilişkisi 4. Fikih ilminin Diğer İlimlerle ilişkisi 5. Fikih ilminin Temel İlkeleri <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Tekliflerde Kolaylık 5.2. Helallerde Genişlik 5.3. Kamu Yararının Gözetilmesi 5.4. Adaletin Gözetilmesi 	<p>FIKİH İLMİNİN DOĞUŞU, GELİŞMESİ VE İÇTİHAH</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fikih Başlangıç Dönemi ve İctihat <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Hz. Peygamber Dönemi 1.2. Sahabe Dönemi 1.3. Tabîin Dönemi 1.4. İctihat <ol style="list-style-type: none"> 1.4.1. İctihat ve İctihadın Konusu 1.4.2. İctihadın Şartları 1.4.3. İctihadın Gerekliliği 2. Mezheplerin Oluşum Dönemi <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Fikih Mezheplerinin Doğuşunu Hazırlayan Sebepler 2.2. Fikih Mezhepler <ol style="list-style-type: none"> 2.2.1. Haneî Mezhebi 2.2.2. Maliki Mezhebi 2.2.3. Şafii Mezhebi 2.2.4. Hanbeli Mezhebi 3. Fikih ilminde Mezhepler Sonrası Gelişmeler <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Fikih Kanunlaştırılması 3.2. Fikih ilminde Yeni Gelişmeler 	<p>FIKİH HÜKÜMLERİ VE KAYNAKLARI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ehliyet <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ehliyetin Şartları 1.2. Ehliyeti Kısıtlayan Durumlar 2. Hüküm <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Teklifi Hükümler: Ef'âl-i Mükellefin 3. Azimet ve Ruhsat 4. Fikih Hükümlerin Delilleri <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Asli Deliller <ol style="list-style-type: none"> 4.1.1. Kitap 4.1.2. Sünnet 4.2. Ferî Deliller <ol style="list-style-type: none"> 4.2.1. İcma 4.2.2. Kıyas 4.2.3. Sahabe Kavli 4.2.4. İstihsan 4.2.5. Mesâlih-i Mürsele 4.2.6. Örf 4.2.7. Sedd-i Zerâi 4.2.8. İstishâb 4.2.9. Şer'u Men Kablena 	<p>İBADAT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Namaz <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ezan 1.2. Namazın Farziyeti ve Önemi 1.3. Namazla İlgili Hükümler 1.4. Namaz Çeşitleri 1.5. İmamet ve Cemaatle Namaz 2. Zekât <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Zekâtın Farziyeti ve Önemi 2.2. Zekât ve Sadaka İlgili Kavramlar ve Hükümler 3. Ramazan Ayı ve Oruç <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Orucun Farziyeti ve Önemi 3.2. Oruçla İlgili Kavram ve Hükümler 3.3. Oruç Çeşitleri 4. Hac <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Haccın Farziyeti ve Önemi 4.2. Hac ve Umreyle İlgili Kavram, Mekân ve Hükümler 5. Kurban <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Kurbanın Vücubiyeti ve Önemi 5.2. Kurbanla İlgili Hükümler 6. Cihat <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Cihatla İlgili Temel Kavram ve Hükümler 6.2. Mekki ve Medeni Ayetlerde Cihat 	<p>MUAMELAT VE UKUBAT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sosyal Hayat <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Aile Hayatı ve Hükümleri 1.1.1. Nikâh 1.1.2. Boşanma 1.1.3. Miras 2. Ekonomik Hayat <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Mülkiyet Hukuku 2.2. Helal Kazanç 2.3. Akitler 2.4. Karz 2.5. Sarf 2.6. Faiz 2.7. Borsa 2.8. Sigorta 2.9. Enflasyon 2.10. Hileli Satışlar 2.11. Karaborsacılık 2.12. Yapay Olarak Fiyatlarla Oynama 3. İslam Ceza Hukuku: Ukubat

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. FIKİH İLMİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fıkıh ilminin Tanımı, Amacı ve Önemi 2. Fıkıhın Konusu ve Kapsamı 3. Fıkıh ile Fıkıh Usulü ilişkisi 4. Fıkıh ilminin Diğer İlimlerle ilişkisi 5. Fıkıh ilminin Temel İlkeleri <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Tekliflerde Kolaylık 5.2. Helallerde Genişlik 5.3. Kamu Yararının Gözetilmesi 5.4. Adaletin Gözetilmesi 	<p>Bu ünitenin sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fıkıh ilminin tanımını, amacını ve önemini açıklar. 2. Fıkıhın konusunu ve kapsamını açıklar. 3. Fıkıh ile fıkıh usulü ilişkisini temellendirir. 4. Fıkıh ilminin diğer bilimlerle ilişkisini kurar. 5. Fıkıh ilminin temel ilkelerini örneklerle açıklar. 	<p>Ünite sonunda Fıkıh usulü ve Fıkıh ile ilgili Türkçe olarak yazılan veya Türkçeye tercüme edilen eserlerden en fazla on tanesinin kısa künyesi verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda fıkıh ilminin farklı tanımlarına yer verilecek, fıkıh ilminin amacı açıklanırken mekâsıdu'ş-şeria üzerinde durulacaktır. Ayrıca ünite konularında yer alan temel kavramlara değinilecek ve bunlarla ilgili etkinlikler yapılacaktır. 2. kazanımda ibadet ve sosyal ilişkilerin fıkıh ilminin kapsamı içinde yer aldığı vurgulanacaktır. Ayrıca fıkıh hukuk ilişkisine de değinilecektir. 4. kazanımda fıkıh ilminin Temel İslam Bilimleri, fen, matematik ve sosyal bilimlerle ilişkisine değinilecek; ayrıca fıkıh ahlak ilişkisine de vurgu yapılacaktır. 5. kazanımda helal ve haram koyma yetkisinin Allah ve Resulüne ait olduğu vurgulanacaktır. <p>Kavramlar: Fıkıh, fakih, fıkıh usulü, adalet, teklif, maslahat, helal, haram, mekâsıdu'ş-şeria.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. FIKİH İLMİNİN DOĞUŞU, GELİŞMESİ VE İÇTİHAH	<p>1. Fıkıhın Başlangıç Dönemi ve İctihat</p> <p>1.1. Hz. Peygamber Dönemi</p> <p>1.2. Sahabe Dönemi</p> <p>1.3. Tâbiîn Dönemi</p> <p>1.4. İctihat</p> <p>1.4.1. İctihat ve İctihadın Konusu</p> <p>1.4.2. İctihadın Şartları</p> <p>1.4.3. İctihadın Gerekliiği</p> <p>2. Mezheplerin Oluşum Dönemi</p> <p>2.1. Fıkıh Mezheplerinin Doğuşunu Hazırlayan Sebepler</p> <p>2.2. Fıkıh Mezhepler</p> <p>2.2.1. Hanefî Mezhebi</p> <p>2.2.2. Maliki Mezhebi</p> <p>2.2.3. Şafii Mezhebi</p> <p>2.2.4. Hanbeli Mezhebi</p> <p>3. Fıkıh ilminde Mezhepler Sonrası Gelişmeler</p> <p>3.1. Fıkıhın Kanunlaştırılması</p> <p>3.2. Fıkıh ilminde Yeni Gelişmeler</p>	<p>Bu ünitenin sonunda öğrenciler;</p> <p>1. Başlangıç dönemi fıkıh faaliyetleri açıklar.</p> <p>2. İctihat kavramını naslarla temellendirir.</p> <p>3. İctihadın şartlarını ve gerekliiğini açıklar.</p> <p>4. Sosyal değişim ile İctihadın gerekliiği arasında ilişki kurar.</p> <p>5. Fıkıh mezheplerin oluşumunu hazırlayan sebepleri değerlendirir.</p> <p>6. Fıkıh mezheplerin belirgin özelliklerini sıralar.</p> <p>7. Müctehitlerin fıkıh sorunlara çözüm üretme yöntemlerini örneklerle açıklar.</p> <p>8. Fıkıh mezheplerin İslam'ı yaşamada gerekliiğini fark eder.</p> <p>9. Fıkıh tarihinde kanunlaştırma çalışmalarını açıklar.</p> <p>10. Fıkıh ilmindeki yeni gelişmelerin farkında olur.</p> <p>11. Fıkıh mirasımızdaki ilkelere güncel meselelerin çözülebileceğini kavrar.</p>	<p>1. kazanımda Hz. Muhammed'in (s.a.v.) İctihatlarının yanı sıra, sahabe ve tâbiîn dönemi müctehitlerine ve bunların İctihatlarına örnekler verilecektir. Ayrıca her sahabe İctihat yetkisine haiz olmadığına değinilecektir.</p> <p>3. kazanımda fıkıh konularında fikir beyan edebilmek için yeterli donanıma sahip olmanın gerekliiğine vurgu yapılacaktır.</p> <p>4. kazanımda zamanın değışmesiyle helallerin haram, haramların helal addedilemeyeceğine; ancak sosyal hayatın değışken yapısı nedeniyle İctihatların mekân, zaman ve şartlara göre farklılık arz edebileceğine vurgu yapılacaktır. Ayrıca İctihatların kitap ve sünnetin açık hükümlerine aykırı olamayacağına ve nas varken İctihada lüzüm olmadığına değinilecektir.</p> <p>5. kazanımda nassın sübutu ile ilgili ihtilaflar, nassın anlaşılmasındaki ihtilaflar, müteâriz nasların telifi veya bu nasları tercihindeki ihtilaflar, usul kaidelerindeki ihtilaflar, hüküm çıkarma metodlarındaki ihtilaflar ve müctehitlerin bazı hadislerle ulaşıp ulaşmamasından kaynaklanan ihtilaflar verilecektir.</p> <p>6. kazanımda Caferilik mezhebinden ve bu mezhebin usul konusunda diğer mezheplerden ayrıldığı hususlardan kısaca bahsedilecektir. Ayrıca Zeydilik hakkında kısa bilgi verilecek ve bu mezhebin Hanefilik ile olan yakınlığına değinilecektir.</p> <p>7. kazanımda mezhep imamlarının İctihatlarını kendi belirledikleri usuller çerçevesinde yaptıklarına ve mezheplerin dayandığı temel kaynaklara değinilecektir. Ayrıca müctehitlerden verilen İctihat örnekleri, Hanefî ve Şafii âlimlerinin İctihatları ile sınırlandırılacaktır.</p> <p>8. kazanımda fıkıh mezheplerin zenginlik olduğuna; İslam'ın yaşanmasında zaman, mekân ve şartlara göre kolaylık sağladığına vurgu yapılacaktır.</p> <p>9. kazanımda Mecelle başta olmak üzere günümüze kadar İslam dünyasında yapılan kanunlaştırma çalışmalarına örnekler verilecektir.</p> <p>10. kazanımda İslam dünyasında son dönemlerde İktisat ve sağık üzerine yapılan uluslararası kongre ve sempozyumlara kısaca değinilecektir.</p> <p>Kavramlar: İctihat, müctehit, fetva, mecelle, mezhep, nas, sahabe, tâbiîn, tebeu't-tâbiîn, fukahâ-i seb'â.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. FIKİHİ HÜKÜMLER VE KAYNAKLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ehliyet <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ehliyetin Şartları 1.2. Ehliyeti Kısıtlayan Durumlar 2. Hüküm <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Teklifi Hükümler: Ef'al-i Mükellefin 3. Azimet ve Ruhsat 4. Fikhi Hükümlerin Deilleri <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Asli Deliller <ol style="list-style-type: none"> 4.1.1. Kitap 4.1.2. Sünnet 4.2. Fer'î Deiller <ol style="list-style-type: none"> 4.2.1. İcma 4.2.2. Kıyas 4.2.3. Sahabe Kavli 4.2.4. İstihsan 4.2.5. Mesâlih-i Mürsele 4.2.6. Örf 4.2.7. Sedd-i Zerâf 4.2.8. İstishâb 4.2.9. Şer'u Men Kablena 	<p>Bu ünitenin sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ehliyetin şartlarını ve ehliyeti kısıtlayan durumları açıklar. 2. Teklif ve hüküm kavramlarını açıklar. 3. Ef'âl-i Mükellefin ile ilgili hükümleri sınıflandırır. 4. Mükellefiyetin şartlarını ve mükellefiyeti ortadan kaldıran durumları açıklar. 5. Zaruri durumlara göre farklı hükümlerin olabileceğini kavrar. 6. Fikhi hükümlerin deillerini açıklar. 7. Kaynaklardan fikhi hüküm çıkarma ilkelerini kavrar. 	<p>Ünite genelinde yer alan temel kavramlarla ilgili etkinliklere yer verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. kazanımda hükmün çeşitleri (farz, vacip, sünnet, mübah, haram, mekruh ve çeşitleri, müfsit kavramları) örneklerle açıklanacaktır. Ayrıca sünnet konusunda müstehab, mendub ve nafie kavramlarına da değinilecektir. 6. kazanımda edille-i erbaa dışındaki deiller ayrıntıya girilmeden açıklanacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>Mükellef, ehliyet, hüküm, ikrah, farz, vacip, sünnet, müstehap, nafie, mübah, haram, mekruh, mendub, müfsit, azimet, ruhsat, icma, kıyas, istihsan, mesâlih-i mürsele, sedd-i zerâf, istishâb, şer'u men kablena.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. İBADAT	<p>1. Namaz</p> <p>1.1. Ezan</p> <p>1.2. Namazın Farzıyeti ve Önemi</p> <p>1.3. Namazla İlgili Hükümler</p> <p>1.4. Namaz Çeşitleri</p> <p>1.5. İmamet ve Cemaatle Namaz</p> <p>2. Zekât</p> <p>2.1. Zekâtın Farzıyeti ve Önemi</p> <p>2.2. Zekât ve Sadaka İlgili Kavramlar ve Hükümler</p> <p>3. Ramazan Ayı ve Oruç</p> <p>3.1. Orucun Farzıyeti ve Önemi</p> <p>3.2. Oruçla İlgili Kavram ve Hükümler</p> <p>3.3. Oruç Çeşitleri</p> <p>4. Hac</p> <p>4.1. Haccın Farzıyeti ve Önemi</p> <p>4.2. Hac ve Umreyle İlgili Kavram, Mekân ve Hükümler</p> <p>5. Kurban</p> <p>5.1. Kurbanın Vücubiyeti ve Önemi</p> <p>5.2. Kurbanla İlgili Hükümler</p> <p>6. Cihat</p> <p>6.1. Cihatla İlgili Temel Kavram ve Hükümler</p> <p>6.2. Mekki ve Medeni Ayetlerde Cihat</p>	<p>Bu ünitenin sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ezanın teşri hikmetini ve ezanla ilgili fıkhi hükümleri açıklar. 2. Namazın farzıyetini ve önemini fıkhi deliller ile temellendirir. 3. Namaz ile ilgili fıkhi hükümleri açıklar. 4. Cemaatle namaz ve imamet ile ilgili fıkhi hükümleri kavrar. 5. Zekât farzıyetini ve önemini fıkhi deliller ile temellendirir. 6. Zekât ve sadaka ile ilgili kavram ve hükümleri açıklar. 7. Orucun farzıyetini ve önemini fıkhi deliller ile temellendirir. 8. Oruç ile ilgili kavram ve hükümleri açıklar. 9. Haccın farzıyetini ve önemini fıkhi deliller ile temellendirir. 10. Hac ve umre ile ilgili fıkhi hükümleri açıklar. 11. Kurban ile ilgili fıkhi delil ve hükümleri açıklar. 12. Cihatla ilgili temel kavram ve hükümleri açıklar. 13. Cihat ibadetini ayetler ışığında açıklar. 	<p>Ünite konuları usul konularıyla ilişkilendirilerek fıkhi delillerle birlikte ele alınacaktır. Ayrıca ibadetlerle ilgili Şafii mezhebinin görüşlerine de kısaca yer verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda ezanın şiar olma özelliğine değinilecektir. 2. kazanımda namazın teşri tarihi ve hikmetine vurgu yapılacaktır. 3. kazanımda namazın şartları ve rükünlerine; taharet (abdest, gusül ve teyemmüm) konularına; namazın vacipleri, sünnetleri, mekruhlara ve namazi bozan durumlar ve tadli-erkâna; sehiv ve tilavet secdelerine; kerahet vakitlerine; hastalık, seferlilik ve kadınlara özel hallerde namaz ve taharet konuları ile kaza namazına ayrıntıya girilmeyecek; namazi terketme ile ilgili fıkhi hükümlere yer verilecektir. Ayrıca farz ve vacip ve nafile (teravih, teheccüd, duha, evvâbîn, hüsuuf ve küsuuf gibi) namazlara kısaca yer verilecek; namazların kılışına değinilmeyecektir. 4. kazanımda lahih, müdrik ve mesbuk kavramları ile cuma namazıyla ilgili fıkhi hükümlere de yer verilecektir. 5. kazanımda zekâtın; teşri tarihi (Mekke'de emredilip Medine'de kurumsallaştırılmasına) ile hikmetine ve fakirlik probleminin çözüm yollarından biri olduğuna vurgu yapılacaktır. Ayrıca zekât vermektan imtina edenlerle ilgili hükümler İslam tarihinden örneklerle açıklanacaktır. 6. kazanımda zekât ve sadaka ile ilgili kavramlar, zekât verecek kişiler, zekât verilecek mallar konuları ele alınacak; ayrıca şirketlerin, ticari malların, madenlerin ve lüks tüketim mallarının zekâtı üzerinde kısaca durulacaktır. 7. kazanımda Peygamberimizin Mekke'deki orucuna ve orucun teşri tarihine ve hikmetine de değinilecektir. 8. kazanımda hilalin görülmesi, imsak, iftar, sahur, şek günü, itikâf ve fitr sadakası, fidiye, kaza, kefareat kavramları açıklanacak; farz, vacip ve nafile oruçlara kısaca yer verilecektir. 9. kazanımda haccın şiar olma özelliği ile teşri tarihi ve hikmetine de değinilecektir. 10. kazanımda hac, umre, beyt-i atik, istiâm, metaf, şavt, tavaf, vakfe, teşrik tekbiri, sa'y, cemerat kavramlarına da kısaca yer verilecektir. Ayrıca vekâleten hac ve umre konusuna da değinilecektir. 11. kazanımda kurbanın hikmetine, Hz. Âdem'den (a.s.) beri var olan bir ibadet olduğuna, kurban edilecek hayvanların özelliklerine, vekâlet ile kurban kesimine ve teşrik tekbirlerine de kısaca değinilecektir. Ayrıca kurbanın fakirlik probleminin çözüm yollarından biri olduğuna da vurgu yapılacaktır. 12. kazanımda cihat kavramı anlam genişliği göz önünde bulundurularak savaş ile sınırlandırılmadan tüm boyutlarıyla ele alınacak ve günümüzde bu kavramın istismar edildiğine vurgu yapılacak; cihadın farz-ı ayın ve farz-ı kifaye olduğu durumlara değinilecektir. Bu kapsamda siyer, megazi, ceht, mücadele, davet, tebliğ, irşat, emr-i bi'l-maruf, nehy-i ani'l-münker, irtidat, terör (bağy), kavramlarına yer verilecektir. Ayrıca İslam'da savaş hukuku ve ahlaki bağlamında savaşta yaşlılara, çocuklara, kadınlara, eli silah tutmayan kişilere, mabetlere, ibadetiyle meşgul olan din adamlarına dokunulmaması gibi ilkelere örneklerle açıklanacak; Hz. Ömer'in Kudüs, Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul ve Bosna emannemelerinden örnekler verilecektir. <p>Kavramlar: Taharet, istinca, istibra, isthaza, hayz, nifas, lahik, müdrik, mesbuk, teşri, fidiye, kaza, kefareat, nisap, havelân-ı havl, saime, öşür, imsak, iftar, sahur, istiâm, metaf, şavt, tavaf, vakfe, sa'y, cemerat, hedy, nahr, siyer, megazi, ceht, mücadele, davet, irşat, irtidat, bağy.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
5. MUAMELAT VE UKUBAT	<p>1. Sosyal Hayat</p> <p>1.1. Aile Hayatı ve Hükümleri</p> <p>1.1.1. Nikâh</p> <p>1.1.2. Boşanma</p> <p>1.1.3. Miras</p> <p>2. Ekonomik Hayat</p> <p>2.1. Mülkiyet</p> <p>2.2. Helal Kazanç</p> <p>2.3. Akitler</p> <p>2.4. Karz</p> <p>2.5. Sarf</p> <p>2.6. Faiz</p> <p>2.7. Borsa</p> <p>2.8. Sigorta</p> <p>2.9. Enflasyon</p> <p>2.10. Hileli Satışlar</p> <p>2.11. Karaborsacılık</p> <p>2.12. Yapay Olarak Fiyatlarla Oynama</p> <p>3. İslam Ceza Hukuku: Ukubat</p>	<p>Bu ünitenin sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nikâh ve talak ile ilgili kavram ve hükümleri delilleriyle açıklar. 2. Miras ile ilgili kavram ve hükümleri delilleriyle açıklar. 3. İslam'ın mülkiyet ile ilgili hükümlerini ayet ve hadislerle açıklar. 4. İslam'ın ekonomik hayat ile ilgili düzenlemelerini açıklar. 5. İslam ceza hukukunun temel ilke ve kavramlarını kavrar. 	<p>Ünite konuları usul konularıyla ilişkilendirilerek fihhi delilleriyle birlikte ele alınacaktır. Ayrıca ibadetlerle ilgili Şafii mezhebinin görüşlerine de kısaca yer verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda nişan, nikâh ve nikâhla ilgili şartlar, veli, velayet, küfûv, mehir, talak (sarih ve kinayeli lafızlarla talak), nafaka, muharremat, süt akrabalığı, süt bankası ile ilgili hükümlere kısaca değinilecektir. 3. kazanımda İslam mülkiyet ilişkisi illet ve hikmet boyutuyla ele alınacak; mülkûn sahibinin Allah olduğuna ve kulun mülkü emaneten temellük ettiğine değinilecektir. 4. kazanımda konular fihhi hüküm ve delilleriyle birlikte ele alınacak; "Faiz" konusunda "bankacılık sistemine"; "Helal Kazanç" konusunda helal ticaret, helal beslenme, genetiği ve öz nitelikleri ile oynanmış bazı gıdaların zararlarına değinilecek; ayrıca şüpheli şeylerden uzak durmayı öğütleyen hadislerden örnekler verilecektir. 5. kazanımda suç, ceza, had, tazir, kısas, diyet, kazif kavramları verilecek; had ve tazir cezaları ile ilgili ayrıntılara girilmeyecek; İslam ceza hukukundaki yaptırımlar, illet ve hikmet boyutuyla ele alınacak; adalet, beraet-i zimmet, suçun şahsiliği, suç ceza dengesi gibi temel ilkelere değinilecektir. <p>Kavramlar:</p> <p>Nikâh, veli, velayet, küfûv, mehir, talak, tefrik, nafaka, muharremat, radâ, karz, sarf, ribâ, had, tazir, kısas, diyet, kazif, beraat-i zimmet.</p>

TEFSİR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

4. TEFSİR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

4.1. TEFSİR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Allah'ın (c.c.) muradını, beşerin idraki oranında ortaya koymaya çalışan tefsir; Kur'an-ı Kerim'in anlaşılmasını hedefleyen ve bununla ilgili yöntem ve teknikleri ortaya koyan ilim dalıdır. Tefsir, Kur'an-ı Kerim'i sistematik bir şekilde yorumlayarak diğer dinî ilimlere kaynaklık etmektedir. Bu bakımdan İslam dininin anlaşılması için geliştirilmiş disiplinler arasında tefsirin ayrıcalıklı bir yeri bulunmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'in doğru anlaşılabilmesi için Peygamberimizin sünneti, sahabenin Kur'an'ı anlama biçimi, vahyin indiği dönemin tarihî şartları ile Arapçanın özelliklerinin bilinmesi gerekmektedir. Tefsir ilmi, bunları yerine getirerek ayetlerin anlamlarını doğru bir şekilde ortaya koymayı amaçlamaktadır. Müslümanlar, tefsir ilminin ortaya koyduğu veriler sayesinde Kur'an-ı Kerim'i daha kolay anlama ve içselleştirme imkânı bulmaktadır.

Tefsir Dersi Öğretim Programı ile Anadolu imam hatip lisesi öğrencilerinin İslam kültürünün önemli bir unsurunu oluşturan tefsir geleneğinden yararlanarak Kur'an-ı Kerim'i tanımaları ve anlamaları için gereken temel becerileri kazanmaları, ayrıca diğer dinî ilimleri de daha iyi kavramaları hedeflenmiştir.

Tefsir Dersi Öğretim Programı beş ünite olarak yapılandırılmıştır. Tefsir Dersi Öğretim Programı ile 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olarak öğrencilerin;

- Kur'an-ı Kerim'in okunması, anlaşılması ve kendisiyle amel edilmesi gereken bir kitap olduğunu kavraması,
- Kur'an-ı Kerim'in indiği tarihî ve sosyolojik zemini tanıması,
- Kur'an-ı Kerim'in ana konularını açıklaması,
- Tefsirin, Kur'an-ı Kerim'i açıklayan ve yorumlayan bir disiplin olduğunu kavraması,
- Tefsir kaynaklarından yararlanma yöntemini kavraması,
- Tefsir ilmi ile diğer temel İslami ve beşerî bilimler arasında ilişki kurması,
- Kur'an-ı Kerim'in ilke ve değerleriyle hayatına yön vermesi amaçlanmaktadır.

4.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Tefsir dersinde konu ve kazanımlar; öğrencilerin Kur'an'ı bütüncül olarak kavramalarına ve Kur'an merkezli bir bakış açısı geliştirmelerine yönelik etkinliklerle desteklenmelidir.
2. Öğretim Program'ındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda "TDK Yazım ve İmla Kılavuzu" esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
3. Tefsir dersinde Kur'an-ı Kerim'in ana konularının daha iyi kavranabilmesi için Peygamberimizin sünneti, sahabenin Kur'an'ı anlama biçimi, vahyin indiği dönemin tarihî şartları, Arap filolojisinin özellikleri ile beşerî bilimlerin ortaya koyduğu verilerden faydalanılmalıdır.
4. Tefsir dersinde, öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'den kendi düzeylerine göre yorumlamaya yönelik etkinlikler yapılmasına ve bu etkinliklerde tefsir geleneğinin (Taberî, İbni Kesir, Zemahşerî, Razî, Kurtubî, Âlûsi, Celaleyn, Fi Zilali'l-Kur'an, Safvetü't-Tefasir gibi) birikimlerinden yararlanılmasına özen gösterilmeli ve temel tefsir kaynakları öğrencilere tanıtılmalıdır.
5. Tefsir metinlerine yönelik etkinliklerde önce öğretmenin gözetiminde ayet/surelerin mealleri, sonra da yorumları yapılmalıdır. Etkinliklerden önce öğrencilerden, farklı tefsirlerden söz konusu ayet/sureler ile ilgili araştırma yaparak gelmeleri istenmelidir.
6. Ders kitabı/eğitim materyali aşağıdaki tabloda verilen ölçülere göre hazırlanmalıdır.

TEFSİR DERSİ KİTAP FORMA SAYISI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Tefsir Dersi 11. Sınıf	10	19,5 cm x 27,5 cm

*En yüksek forma sayısı yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı / Eğitim Aracı daha düşük forma sayılarında da olabilir.

4.3 TEFSİR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

ÜNİTELER		KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	DERS SAATİ YÜZDESİ
1.	Kur'an-ı Kerim Tarihi	8	10	13,88
2.	Tefsir İlimi ve Kavramları	7	14	19,44
3.	Tefsir Tarihi	7	12	16,66
4.	Kur'an'ı Anlama ve Yorumlama	7	14	19,44
5.	Örnek Metinlerle Kur'an Tefsiri	3	22	30,55
TOPLAM		32	72	100

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE	5. ÜNİTE
KUR'AN-I KERİM TARİHİ	TEFSİR İLMİ VE KAVRAMLARI	TEFSİR TARİHİ	KUR'AN'I ANLAMA VE YORUMLAMA	ÖRNEK METİNLERLE KUR'AN TEFİRİ
<ol style="list-style-type: none"> Kur'an-ı Kerim ve Gönderiliş Amacı Kur'an-ı Kerim'in Nüzul Ortamı Vahyin Geliş Süreci Vahyin Yazılması ve Korunması Tefsirden Tefekküre <ol style="list-style-type: none"> Fâtiha Suresi ve Tefsiri Bakara Suresi 1-5. Ayetler ve Tefsiri Alak Suresi 1-5. Ayetler ve Tefsiri 	<ol style="list-style-type: none"> Tefsir ilminin Tanımı ve Amacı Tefsir ilminin Temel Kavramları <ol style="list-style-type: none"> Tefsir Tevil Meal ve Tercüme Tefsirle ilgili Diğer Terim ve İlimler <ol style="list-style-type: none"> Meklilik ve Medenilik Esbâb-ı Nüzul Nâsih ve Mensûh Muhkem ve Müteşâbih Garibu'l-Kur'an İ'câzu'l-Kur'an Vücûh ve Nezâir Hurûf-i Mukattaa Meseller Kissalar Mecazlar ve Deyimler Tefsirden Tefekküre <ol style="list-style-type: none"> Fil Suresi ve Tefsiri Kureys Suresi ve Tefsiri Hucurât Suresi 10-12. Ayetler ve Tefsiri 	<ol style="list-style-type: none"> Tefsirin İlk Dönemi <ol style="list-style-type: none"> Hz. Peygamber Dönemi Sahabe Dönemi Tâbiîn Dönemi Tedvin Dönemi ve Sonrasındaki Gelişmeler Türkçe Tefsir Çalışmaları Tefsirden Tefekküre <ol style="list-style-type: none"> Mâûn Suresi ve Tefsiri Kevser Suresi ve Tefsiri Bakara Suresi 285-286. Ayetler ve Tefsiri 	<ol style="list-style-type: none"> Kur'an'ı Anlama ve Yorumlama Kur'an'ı Anlama ve Yorumlama Yönteminde Temel İlkeler <ol style="list-style-type: none"> Arap Diline Vukufiyet Kur'an'ın Kur'an ile Tefsiri Kur'an'ın Sünnet ile Tefsiri Kur'an'ın Sahabe ve Tâbiîn Görüşleri ile Tefsiri Nüzul Ortamını Dikkate Alma Bilimsel Verilerden Faydalanma Tefsirden Tefekküre <ol style="list-style-type: none"> Nasr Suresi ve Tefsiri Tebbet Suresi ve Tefsiri Haşr Suresi 21-24. Ayetler ve Tefsiri 	<ol style="list-style-type: none"> Örnek Metinlerle Kur'an'ın Ana Konuları <ol style="list-style-type: none"> Allah İnsan Nübüvvet Dünya Ahiret Arapça Tefsir Metinleri <ol style="list-style-type: none"> Asr Suresi Kâfirûn Suresi İsrâ Suresi 23-39. Ayetler Mü'minûn Suresi 1-11. Ayetler Tefsirden Tefekküre <ol style="list-style-type: none"> Felak Suresi ve Tefsiri Nâs Suresi ve Tefsiri

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. KUR'AN-I KERİM TARİHİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kur'an-ı Kerim ve Gönderiliş Amacı 2. Kur'an-ı Kerim'in Nüzul Ortamı 3. Vahyin Geliş Süreci 4. Vahyin Yazılması ve Korunması 5. Tefsirden Tefekküre <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Fâtiha Suresi ve Tefsiri 5.2. Bakara Suresi 1-5. Ayetler ve Tefsiri 5.3. Alak Suresi 1-5. Ayetler ve Tefsiri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kur'an-ı Kerim'in isimlerini açıklar. 2. Kur'an'ın gönderiliş amacını kavrar. 3. Kur'an'ın vahyedildiği ortamın özelliklerini yorumlar. 4. Vahyin geliş sürecini açıklar. 5. Vahyin yazılması, korunması ve çoğaltılması ile ilgili süreci açıklar. 6. Fâtiha suresi ile ilgili verilen tefsirleri değerlendirir. 7. Bakara suresi 1-5. ayetleri ile ilgili verilen tefsirleri değerlendirir. 8. Alak suresi 1-5. ayetleri ile ilgili verilen tefsirleri değerlendirir. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken Kur'an-ı Kerim'in tanımlarına da yer verilecektir. 4. kazanım işlenirken vahyin geliş şekillerine değinilecektir. 5. kazanım işlenirken Kur'an-ı Kerim'in toplanması, çoğaltılması, noktalanması ve hareketlenmesiyle ilgili sürece kısaca değinilecektir. Ayrıca Kur'an'ın korunmuşluğuna ve değiştirilemezliğine vurgu yapılacaktır; bu çerçevede Peygamberimizin Kur'an-ı Kerim'i Cebrail'e arzı, namazlarda okunması, hafızların yetiştirilmesi, mukabele gibi yöntemlerden de bahsedilecektir. 6, 7 ve 8. kazanımlar işlenirken ayetlerin Arapça metni yazılarak ayetlerin açıklanmasında ve yorumlanmasında başta klasik tefsirler olmak üzere çeşitli tefsir metinlerinden faydalanılacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>Vahiy, tefsir, tefekkür, esbâb-ı nüzul, inzal, tenzil, tedric, arz, mukabele.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. TEFİR İLMİ VE KAVRAMLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tefsir ilminin Tanımı ve Amacı 2. Tefsir ilminin Temel Kavramları <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Tefsir 2.2. Tevil 2.3. Meal ve Tercüme 3. Tefsirle İlgili Diğer Terim ve İlimler <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Meklilik ve Medenilik 3.2. Esbâb-ı nüzul 3.3. Nâsîh ve Mensûh 3.4. Muhkem ve Müteşabih 3.5. Garibu'l-Kur'an 3.6. İcâzu'l-Kur'an 3.7. Vücûh ve Nezâir 3.8. Hurûf-i Mukattaa 3.9. Meseller 3.10. Kıssalar 3.11. Mecazlar ve Deyimler 4. Tefsirden Tefekküre <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Fil Suresi ve Tefsiri 4.2. Kureyş Suresi ve Tefsiri 4.3. Hucurât Suresi 10-12. Ayetler ve Tefsiri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tefsir ilminin tanımını ve amacını açıklar. 2. Tefsirle ilgili temel kavramları açıklar. 3. Tefsir, tevil, meal ve tercüme kavramları arasında ilişki kurar. 4. Tefsirle ilgili terim ve ilimlerin Kur'an'ı yorumlamada önemini fark eder. 5. Fil suresi ile ilgili verilen tefsirleri değerlendirir. 6. Kureyş suresi ile ilgili verilen tefsirleri değerlendirir. 7. Hucurât suresi 10-12. ayetleri ile ilgili tefsirleri değerlendirir. 	<p>Ünite sonunda Türkçe olarak yazılan Tefsir usulü ile ilgili eserlerden en az beş tanesi kısaca tanıtılacaktır.</p> <p>3. kazanım işlenirken "tefsir ve tevil" yerine Türkçede "yorum" kavramının da kullanıldığı belirtilecektir. Kur'an'ın hiçbir dile birebir çevrilemeyeceğine, mealin Kur'an'ın kendisi olmadığına, örneklerle meallerdeki farklılıkların sebeplerine, çeviri ve mealde mealde bulunmayacağına vurgu yapılacaktır. Ayrıca bir müfessirde bulunması gereken şartlara da değinilecektir.</p> <p>4. kazanımda İcâz ile İcâz arasındaki vurgulanacak; kâfir, fasık, kıyamet gibi bazı kavramların farklı ilmi disiplinlere göre anlam değişikliğine uğradığına değinilecektir. Ayrıca Kur'an-ı Kerim'de "yaratma" kavramını ifade etmek için kullanılan farklı kelimelere yer verilecek; bu kelimelerden bazılarının sadece Allah için kullanıldığına bazılarının ise insanlar için de kullanılabileceğine değinilecektir.</p> <p>5, 6 ve 7. kazanımlar işlenirken ayetlerin Arapça metni yazılarak ayetlerin açıklanmasında ve yorumlanmasında başta klasik tefsirler olmak üzere çeşitli tefsir metinlerinden faydalanılacaktır.</p> <p>Kavramlar: Tefsir, müfessir, müfesser, tevil, müevvel, meal, tercüme.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. TEFİR TARİHİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tefsirin İlk Dönemi <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Hz. Peygamber Dönemi 1.2. Sahabe Dönemi 1.3. Tâbiîn Dönemi 2. Tedvin Dönemi ve Sonrasındaki Gelişmeler 3. Türkçe Tefsir Çalışmaları 4. Tefsirden Tefekküre <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Mâûn Suresi ve Tefsiri 4.2. Kevser Suresi ve Tefsiri 4.3. Bakara Suresi 285-286. Ayetler ve Tefsiri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Kur'an tefsirine örnekler verir. 2. Sahabe ve Tâbiîn Dönemi tefsir çalışmalarının özelliklerini açıklar. 3. Tedvin Dönemi ve sonrasında Tefsir ilmi ile ilgili yapılan çalışmaların özelliklerine göre sınıflandırır. 4. Kur'an'ın anlaşılmasında Türkçe tefsir çalışmalarının yerini fark eder. 5. Mâûn suresi ile ilgili verilen tefsirleri değerlendirir 6. Kevser suresi ile ilgili verilen tefsirleri değerlendirir 7. Bakara suresi 285-286. ayetleri ile ilgili tefsirleri değerlendirir. 	<p>Ünite sonunda Türkçe'ye tercüme edilen tefsirlerden en az beş tanesi kısaca tanıtılacaktır.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. kazanım işlenirken Tedvin Dönemi'ndeki rivayet ve dirayet tefsir ayrımı, ayrıntılara girilmeden ele alınacak; bu dönemin önemli eserlerine kısaca değinilecektir. 4. kazanım işlenirken Türkçe tefsir çalışmaları Elmallı M. Hamdi Yazır, Ömer Nasuhi Bilmen ve Celal Yıldırım gibi müfessirler ve eserlerinden örnekler verilecektir. Ayrıca Arapça tefsir yazarın Türk müfessirler ve eserlerine (İmam Maturidi, Zemaşeri, Ebu's-Suud Efendi ve İsmail Hakkı Bursevi) de kısaca değinilecektir. 5, 6 ve 7. kazanımlar işlenirken ayetlerin Arapça metni yazılarak ayetlerin açıklanmasında ve yorumlanmasında başta klasik tefsirler olmak üzere çeşitli tefsir metinlerinden faydalanılacaktır. <p>Kavramlar: Sahabe, tâbiîn, tedvin, hafız, kurra, rivayet, dirayet.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. KUR'AN'I ANLAMA VE YORUMLAMA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kur'an'ı Anlama ve Yorumlama 2. Kur'an'ı Anlama ve Yorumlama Yönteminde Temel İlkeler <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Arap Diline Vukufiyet 2.2. Kur'an'ın Kur'an ile Tefsiri 2.3. Kur'an'ın Sünnet ile Tefsiri 2.4. Kur'an'ın Sahabe ve Tâbiin Görüşleri ile Tefsiri 2.5. Nüzul Ortamını Dikkate Alma 2.6. Bilimsel Verilerden Faydalanma 3. Tefsirden Tefekkürü <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Nasr Suresi ve Tefsiri 3.2. Tebbet Suresi ve Tefsiri 3.3. Haşr Suresi 21-24. Ayetler ve Tefsiri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kur'an'ı anlama ve yorumlamanın önemini kavrar. 2. Kur'an'ı anlama ve yorumlamada temel ilke ve yöntemleri açıklar. 3. Ayetlerin nüzul sebeplerini ve hadisleri bilmenin Kur'an'ı anlamadaki yerini açıklar. 4. Kur'an'ı anlama ve yorumlamada sahabe ve tâbiin rolünü fark eder. 5. Nasr suresi ile ilgili verilen tefsirleri değerlendirir. 6. Tebbet suresi ile ilgili verilen tefsirleri değerlendirir. 7. Haşr suresi 21-24. ayetleri ile ilgili tefsirleri değerlendirir. 	<p>5, 6 ve 7. kazanımlar işlenirken ayetlerin Arapça metni yazılarak ayetlerin açıklanmasında ve yorumlanmasında başta klasik tefsirler olmak üzere çeşitli tefsir metinlerinden faydalanılacaktır.</p> <p>7. kazanım işlenirken Esmâ-i Hüsnâ konusuna kısaca değinilecektir.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Sünnet, hadis, sarf, nahiv, belagat, sebeb-i nüzul.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
5. ÖRNEK METİNLERLE KUR'AN TEFİSİRİ	<p>1. Örnek Metinlerle Kur'an'ın Ana Konuları</p> <p>1.1. Allah</p> <p>1.2. İnsan</p> <p>1.3. Nübüvvet</p> <p>1.4. Dünya</p> <p>1.5. Ahiret</p> <p>2. Arapça Tefsir Metinleri</p> <p>2.1. Asr Suresi</p> <p>2.2. Kâfirûn Suresi</p> <p>2.3. İsrâ Suresi 23-39. Ayetler</p> <p>2.4. Mü'minûn Suresi 1-11.</p> <p>Ayetler</p> <p>3. Tefsirden Tefekkürü</p> <p>3.1. Felak Suresi ve Tefsiri</p> <p>3.2. Nâs Suresi ve Tefsiri</p>	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <p>1. Kur'an'ın ana konularını ayetlerle açıklar.</p> <p>2. Arapça tefsir metinlerini okur ve yorumlar.</p> <p>3. Felak ve Nâs sureleri ile ilgili verilen tefsirleri değerlendirir.</p>	<p>1. kazanım işlenirken "Allah" konusunda İhlas suresi ve Bakara suresi 255. ayet; "insan" konusunda İnfitar suresi 6-14. ayetler ile Fecr suresi 15-16. ayetler; "nübüvvet" konusunda Nisa suresi 164-165. ayetler ile Nahl suresi 36. ayet; "dünya" konusunda En'âm suresi 32. ayet; Mü'minûn suresi 37. ayet, Kasas suresi 60. ayet; "ahiret" konusunda A'râf suresi 6-9. ayetler ile Yâsîn suresi 78-81. ayetlerden yararlanılacaktır.</p> <p>2. kazanım işlenirken "Arapça Tefsir Metinleri" konusunda Taberi, İbni Kesir, Râzi, Kurtubi, Zemahşeri, Âlûsi, Celaleyn ve Safvetü't-Tefasir adlı tefsirlerden öğrenci seviyesine uygun örnek metinler seçilecektir.</p> <p>3. kazanım işlenirken ayetlerin Arapça metni yazılarak ayetlerin açıklanmasında ve yorumlanmasında başta klasik tefsirler olmak üzere çeşitli tefsir metinlerinden faydalanılacaktır.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Uluhiyet, rubûbiyet, nübüvvet, ahiret, mebde, meâd, kıyamet, fitrat, halife, misak, asr, isrâ.</p>

DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

5. DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

5.1. DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Kültürler arası etkileşimin hızlandığı günümüzde diğer dinler hakkında bilgi sahibi olmak büyük önem arz etmektedir. Din hizmeti verecek olanların da genel kültüre ilave olarak dünya üzerinde yaşayan belli başlı dinleri tanıma ihtiyacı bulunmaktadır. Bu ihtiyacı en verimli şekilde karşılayacak olan ders, Dinler Tarihi dersi.

Dinler Tarihi dersi, din görevlileri için hem genel kültür hem de mesleki açıdan önem arz etmektedir. Günümüzde iletişim ve ulaşım imkânlarının gelişmesi, farklı din mensuplarının ve kültürlerinin bir araya gelme ve karşılaşma ihtimallerini artırmıştır. Hatta kültürler iç içe yaşamaktadır. Bu durumda, toplumu din konusunda aydınlatma görevini yerine getirecek ve din hizmeti sunacak olanların İslam dışındaki dinler hakkında yeterli bilgi edinmeleri gerekmektedir.

Dinler Tarihi; dinlerin inanç, ibadet ve ahlaki yönlerini, metodu ve amacı gereği objektif olarak ele almayı, dinî fenomenleri deskriptif (betimleyici) yöntemle tanıtmayı amaçlayan bir bilim dalıdır.

Dinler Tarihi Dersi Öğretim Programı; Anadolu imam hatip lisesi öğrencilerinin fenomolojik (olgusal) yaklaşımla dinlerin inanç, ibadet ve ahlaki yönlerini tanımalarını, birlikte yaşama kültürü kazanmalarını ve kendi inançlarını içselleştirmelerini hedeflemektedir.

Dinler Tarihi Dersi Öğretim Programı beş üniteden oluşmaktadır. Dinler Tarihi Dersi Öğretim Programı ile 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri" ne uygun olarak öğrencilerin;

- Dinler Tarihi dersinin önemi, yöntemi ve amacını kavraması.
- Din kavramı ve dinler hakkında bilgi sahibi olması,
- İslam'ın diğer dinler arasındaki yeri ve önemini kavraması,
- Dinleri, ortaya çıktığı ve yayıldığı coğrafi bölgelere göre tasnif etmesi,
- Dinleri temel özelliklerine göre (inanç, ibadet, ahlaki öğretiler, semboller vb.) tanıması,
- Türkiye'deki dinleri ve dinî grupları tanıması,
- Farklı din mensuplarıyla sağlıklı iletişim kurma ve birlikte yaşama becerisi kazanması,
- İstismarcı dinî akım ve anlayışları tanıması amaçlanmaktadır.

5.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Dinler Tarihi dersinde konu ve kazanımlar; öğrencilerin fenomolojik (olgusal) yaklaşımla dinleri genel özellikleri ile tanımalarını, diğer dinlerle ilgili temel bilgileri öğrenmelerini destekleyecek etkinliklerle işlenmelidir.
2. Öğretim Programındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda “TDK Yazım ve İmla Kılavuzu” esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
3. Dinler Tarihi dersinde; dinler, kendi metinleri esas alınarak işlenmelidir.
4. Ders kitabı/egitim materyali aşağıdaki tabloda verilen ölçülere göre hazırlanmalıdır.

DİNLER TARİHİ DERSİ KİTAP FORMA SAYISI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Dinler Tarihi 12. Sınıf	10	19,5 cm x 27,5 cm

*En yüksek forma sayısı yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı / Eğitim Aracı daha düşük forma sayılarında da olabilir.

DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

5.3. DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

ÜNİTELER		KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	DERS SAATİ YÜZDESİ
1.	Dinler Tarihine Giriş	7	12	16,66
2.	İslamiyet	5	12	16,66
3.	Yahudilik ve Hıristiyanlık	8	16	22,22
4.	Hint, Çin ve İran Dinleri	12	16	22,22
5.	Türkiye’de Bazı Dinî Gruplar	4	16	22,22
TOPLAM		36	72	100

DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE	5. ÜNİTE
DİNLER TARİHİNE GİRİŞ <ol style="list-style-type: none"> Dinin Tanımı Kurumsal Bir Yapı Olarak Din Dinin İnsan Hayatındaki Yeri ve Önemi Dinler Tarihinin Tanımı, Konusu ve Metodu Dinler Tarihinin Temel Kaynakları Dinleri Öğrenmenin İslam Açısından Önemi Dinlerin Coğrafi Dağılımı 	İSLAMİYET <ol style="list-style-type: none"> İslamiyet'in Tarihçesi İslamiyet'te İnanç Esasları İslamiyet'te İbadetler İslamiyet'te Ahlaki Değerler İslamiyet'in Diğer Dinlere Bakışı 	YAHUDİLİK VE HRİSTİYANLIK <ol style="list-style-type: none"> Yahudilik <ol style="list-style-type: none"> Yahudiliğin Tarihçesi Yahudiliğin İnanç Esasları Yahudiliğin Ritüelleri, Sembolleri ve Kutsal Mekânları Hıristiyanlık <ol style="list-style-type: none"> Hıristiyanlığın Tarihçesi Hıristiyanlığın İnanç Esasları Hıristiyanlığın Ritüelleri, Sembolleri ve Kutsal Mekânları 	HİNT, ÇİN VE İRAN DİNLERİ <ol style="list-style-type: none"> Hinduizm <ol style="list-style-type: none"> Hinduizm'in Tarihçesi Hinduizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar Budizm <ol style="list-style-type: none"> Budizm'in Tarihçesi Budizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar Sihizm <ol style="list-style-type: none"> Sihizm'in Tarihçesi Sihizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar Konfüçyanizm <ol style="list-style-type: none"> Konfüçyanizm'in Tarihçesi Konfüçyanizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar Taoizm <ol style="list-style-type: none"> Taoizm'in Tarihçesi Taoizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar Mecusilik <ol style="list-style-type: none"> Mecusiliğin Tarihçesi Mecusilikte İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar 	TÜRKİYE'DEKİ BAZI DİNİ GRUPLAR <ol style="list-style-type: none"> Ermeni Kilisesi Süryani Kilisesi Fener Rum Patrikhanesi Türk Ortodoks Kilisesi Musevi Hahambaşlığı Yezidilik Yehova Şahitleri Bahailik Türkiye'de Misyonerlik Faaliyetleri Yeni Dinî Akımlar

DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. DİNLER TARİHİNE GİRİŞ	<ol style="list-style-type: none">Dinin TanımıKurumsal Bir Yapı Olarak DinDinin İnsan Hayatındaki Yeri ve ÖnemiDinler Tarihinin Tanımı, Konusu ve MetoduDinler Tarihinin Temel KaynaklarıDinleri Öğrenmenin İslam Açısından ÖnemiDinlerin Coğrafi Dağılımı	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none">Dinin tanımı ile ilgili farklı görüşleri karşılaştırır.Dini, özünü oluşturan unsurlar bakımından açıklar.Dinin insan hayatı açısından önemini fark eder.Dinler tarihinin tanımını, konusunu ve metodunu kavrar.Dinler tarihinin temel kaynaklarını tanıır.Dinler hakkında bilgi sahibi olmanın İslam'ı anlamadaki rolünü fark eder.Dinlerin ortaya çıktığı ve yayıldığı bölgeleri açıklar.	<ol style="list-style-type: none">kazanım işlenirken Kur'an-ı Kerim'de geçen "din" kavramının farklı anlamlarına değinilecek; İslam âlimlerinin ve farklı disiplinlerin din tanımlarına yer verilecektir.kazanım işlenirken Dinler Tarihinin temel kaynaklarından Biruni, Şehristani ve İbn Hazm gibi İslam tüvü eserlere yer verilecek; milel ve nihal dönemindeki Tarih-i Edyan tüvü eserlere yer verilecek; ayrıca Batı'daki Dinler Tarihi çalışmalarından da kavramlarına değinilecek; ayrıca Batı'daki Dinler Tarihi çalışmalarından da kısaca bahsedilecektir.kazanım işlenirken Kur'an-ı Kerim ve hadislerde geçen Ehl-i Kitap ile ilgili ifadelerin doğru anlaşılmasında Dinler Tarihinin önemine değinilecektir.kazanım işlenirken dinlerin ortaya çıktığı ve yayıldığı bölgeler harita üzerinde gösterilecektir. <p>Kavramlar: Din, Tarih-i Edyân, Ehl-i Kitap, milel, nihal.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. İSLAMİYET	<ol style="list-style-type: none"> 1. İslamiyet'in Tarihi 2. İslamiyet'te İnanç Esasları 3. İslamiyet'te İbadetler 4. İslamiyet'te Ahlaki Değerler 5. İslamiyet'in Diğer Dinlere Bakışı 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İslamiyet'in doğuşu ve gelişimi ile ilgili tarihî süreci açıklar. 2. İslamiyet'in inanç esaslarını açıklar. 3. İslamiyet'in ibadetlerini ve dinî merasimlerini tanıır. 4. İslamiyet'in ahlaki değerlerini açıklar. 5. İslamiyet'in diğer dinlere bakışını açıklar. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken İslam'ın, Hz. Âdem'den (a.s.) Hz. Muhammed'e (s.a.v.) kadar bütün peygamberlerin ortak inancı ve mesajı olduğu vurgulanacak ve İslamiyet'in ortaya çıktığı ve yayıldığı coğrafi bölgeler harita üzerinde gösterilecektir. 2. kazanım işlenirken sadece genel esaslar üzerinde durulacak ancak ayrıntıya girilmeyecektir. Ayrıca İslamiyet'te ilahi kitap ve peygamber anlayışına değinilecek; Kur'an ve sünnetin İslam inancını oluşturmadaki yerine vurgu yapılacaktır. 3. kazanım işlenirken ibadetler, sadece temel ibadetlerle sınırlandırılacaktır. 5. kazanım işlenirken İslam'ın Yahudiliğe ve Hıristiyanlığa bakışı ayrıntılı olarak verilecek fakat diğer dinlere bakışına ayrıntıya girilmeden değinilecektir. Ayrıca diğer dinlerin İslam'a göre konumu ayet ve hadislerle ele alınacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>İnanç, ibadet, ahlak, Ehl-i Kitap.</p>

DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK	<p>1. Yahudilik</p> <p>1.1. Yahudiliğin Tarihçesi</p> <p>1.2. Yahudiliğin İnanç Esasları</p> <p>1.3. Yahudiliğin Ritüelleri, Sembolleri ve Kutsal Mekânları</p> <p>2. Hıristiyanlık</p> <p>2.1. Hıristiyanlığın Tarihçesi</p> <p>2.2. Hıristiyanlığın İnanç Esasları</p> <p>2.3. Hıristiyanlığın Ritüelleri, Sembolleri ve Kutsal Mekânları</p>	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yahudiliğin doğuşu ve gelişimi ile ilgili tarihî süreci açıklar. 2. Yahudiliğin inanç esaslarını listeler. 3. Yahudiliğin ana ekollerini tanıır. 4. Yahudiliğin ritüellerini, sembollerini ve kutsal mekânlarını tanıır. 5. Hıristiyanlığın doğuşu ve gelişimi ile ilgili tarihî süreci açıklar. 6. Hıristiyanlığın inanç esaslarını listeler. 7. Hıristiyanlığın ana ekollerini tanıır. 8. Hıristiyanlığın ritüellerini, sembollerini ve kutsal mekânlarını tanıır. 	<ol style="list-style-type: none"> 1 ve 6. kazanım işlenirken Yahudilik ve Hıristiyanlığın ortaya çıktığı ve yayıldığı coğrafi bölgeler harita üzerinde gösterilecektir. 1. kazanım işlenirken İbrani, İsrail, Yahudi ve Musevi kavramlarına yer verilecek; bu kavramlarla ilgili İslam'ın bakış açısına da değinilecektir. Ayrıca Atalar Dönemi özet olarak verilecek; Yahudilikte üstün ırk ve seçkinlik anlayışına da değinilecektir. 2. kazanım işlenirken Yahudilikte kitap ve peygamber anlayışına değinilecektir. 3. kazanım işlenirken Yahudiliğin ana ekolleri, modern dönemle sınırlandırılacaktır. Ayrıca Siyonizm konusuna değinilecektir. 3 ve 7. kazanımlar işlenirken Yahudilik ve Hıristiyanlıktaki ekoller ile İslamiyet'teki mezhep olgusu arasındaki farka değinilecektir. 5. kazanım işlenirken Hıristiyanlığın kurumsallaşmasında Pavlus'un rolüne vurgu yapılacaktır. 6. kazanım işlenirken Hıristiyanlığın kitap ve peygamber anlayışına yer verilecek, ayrıca İslamiyet'in bu konuya bakışına değinilecektir. 7. kazanım işlenirken Hıristiyanlığın ana ekolleri Katoliklik, Ortodokslik ve Protestanlık ile sınırlandırılacaktır. Ayrıca evanjelik akımlara ve mahalli kiliselere kısaca değinilecektir. 8. kazanım işlenirken Hıristiyanlıktaki vahiy anlayışı ve kurtuluş teorisi ile İslam'ın bu konulara bakış açısına da değinilecektir. <p>Kavramlar:</p> <p>Yahve/Yehova, Elohim, şabat, Eski Ahit, Yeni Ahit, Kitâb-ı Mukaddes, havra, sinagog, ritüel, teslis, haç, kilise, sakrament, misyonerlik.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. HİNT, ÇİN VE İRAN DİNLERİ	<p>1. Hinduizm</p> <p>1.1. Hinduizm'in Tarihiçesi</p> <p>1.2. Hinduizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar</p> <p>2. Budizm</p> <p>2.1. Budizm'in Tarihiçesi</p> <p>2.2. Budizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar</p> <p>3. Sihizm</p> <p>3.1. Sihizm'in Tarihiçesi</p> <p>3.2. Sihizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar</p> <p>4. Konfüçyanizm</p> <p>4.1. Konfüçyanizm'in Tarihiçesi</p> <p>4.2. Konfüçyanizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar</p> <p>5. Taoizm</p> <p>5.1. Taoizm'in Tarihiçesi</p> <p>5.2. Taoizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar</p> <p>6. Mecusilik</p> <p>6.1. Mecusiliğin Tarihiçesi</p> <p>6.2. Mecusilikte İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar</p>	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> Hinduizm'in tarihî sürecini açıklar. Hinduizm'in inançlarını, ritüellerini, sembollerini ve kutsal mekânlarını tanıır. Budizm'in tarihî sürecini açıklar. Budizm'in inançlarını, ritüellerini, sembollerini ve kutsal mekânlarını tanıır. Sihizm'in tarihî sürecini açıklar. Sihizm'in inançlarını, ritüellerini, sembollerini ve kutsal mekânlarını tanıır. Konfüçyanizm'in tarihî sürecini açıklar. Konfüçyanizm'in inançlarını, ritüellerini, sembollerini ve kutsal mekânlarını tanıır. Konfüçyanizm'in ritüellerini, sembollerini ve kutsal mekânlarını tanıır. Taoizm'in tarihî sürecini açıklar. Taoizm'in inançlarını, ritüellerini, sembollerini ve kutsal mekânlarını tanıır. Mecusiliğin tarihî sürecini açıklar. Mecusiliğin inançlarını, ritüellerini, sembollerini ve kutsal mekânlarını tanıır. 	<p>Ünite genelinde dinlerin tarihçesi, inanç ve ritüelleri ayrıntılara girilmeden ana hatlarıyla verilecektir. İslam'ın bu dinlerin bulunduğu havzalara girişine, Müslümanların bu kültürlerle karşılaşmalarına kısaca değinilecek ve günümüzde Müslümanların bu bölgelerdeki demografik özelliklerinden de bahsedilecektir. Ayrıca dinlerin ortaya çıktığı ve yayıldığı coğrafi bölgeler harita üzerinde gösterilecektir.</p> <p>Ünite genelinde ilgili konularda karma, tenasüh ve reenkarnasyon ile ilgili İslamiyet'in görüşüne de ayet ve hadisler ışığında yer verilecektir.</p> <p>11. kazanım işlenirken İslamiyet'in doğuşu ve sonrasında Mecusiliğin genel durumuna da kısaca değinilecektir.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Karma, tenasüh, reenkarnasyon, meditasyon, yoga.</p>

DİNLER TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
5. TÜRKİYE'DE BAZI DİNİ GRUPLAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ermeni Kilisesi 2. Süryani Kilisesi 3. Fener Rum Patrikhanesi 4. Türk Ortodoks Kilisesi 5. Musevi Hahambaşlığı 6. Yezidilik 7. Yehova Şahitleri 8. Bahailik 9. Türkiye’de Misyonerlik Faaliyetleri 10. Yeni Dinî Akımlar 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Türkiye’deki dinî azınlık ve grupları genel özellikleriyle tanırlar. 2. Fener Rum Patrikhanesi’nin ekümeniklik iddialarını açıklar. 3. Türkiye’de faaliyet gösteren misyoner grupları tanırlar. 4. Yeni dinî akımları ana hatları ve ortak özellikleriyle tanırlar. 	<p>Bu ünitedeki dinî grupların Türkiye dışındaki yapılanmalarına ve faaliyetlerine değinilmeyecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken azınlık kavramı ve kapsamı; Ermeni, Süryani, Türk Ortodoks kiliseleri ile Fener Rum Patrikhanesi’nin diğer Hıristiyan kiliseler arasındaki yeri açıklanacaktır. Ayrıca Yezidiliğin “Ezidi” olarak da isimlendirildiğine değinilecektir. 3. kazanım işlenirken misyonerlik kavramının tarihsel süreç içerisinde kazandığı anlamlar açıklanacak; istismarcı misyonerlik faaliyetleri ve öne sürdüğü argümanlar ele alınacaktır. 4. kazanım işlenirken “Milenyum Tarikatları” ya da “Kıyamet Tarikatları” gibi isimlerle sınıflandırılan akımların ortak özelliklerine, ortaya çıkışında ve yaygınlaşmasında etkili olan unsurlara ve ülkemize yansımalarına güncel örneklerle yer verilir. <p>Kavramlar: Kilise, ekümeniklik, patrik, haham, misyonerlik.</p>

HADİS DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

6. HADİS DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

6.1. HADİS DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Hadis; Peygamberimizin söz, fiil ve takrirlerini ifade eden bir kavramdır. “Hadis” aynı zamanda hadisleri tespit etmeye, nakletmeye ve anlamaya yönelik ilim dalının da adıdır. Peygamberimizin örneğini kavramak, İslam dinini doğru anlayıp hayata aktarmada son derece önemlidir. Kur’an-ı Kerim ile birlikte dinî hayatımızın temel yapısını oluşturan hadis ve sünnet, bireylerin ve özellikle ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin ahlaki gelişimlerine katkı sağlayan zengin bir kaynaktır.

Hadis, geçmişte olduğu gibi günümüzde de dinî hayatın pek çok konusunu bünyesinde barındırmaktadır. Bu yüzden meslek alanı itibarıyla toplumla sürekli diyalog içinde bulunacak din görevlilerinin, bu alandaki doğru bilgiye herkesten daha çok ihtiyacı olduğu açıktır.

Hadis Dersi Öğretim Programında; hadis ve sünnetin kavramsal düzeyde tanımlanması, tarihî süreç içerisindeki gelişiminin tanıtılması, dinî kültür içindeki yerinin ve toplum hayatındaki öneminin kavratılması amaçlanmıştır.

Programın hazırlanmasında, hadis ve ilgili bilim dallarından elde edilen bilgiler göz önünde bulundurulmuştur.

Anadolu imam hatip liselerinde okutulacak Hadis Dersi Öğretim Programında altı ünite yer almaktadır. Hadis Dersi Öğretim Programı ile 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nda yer alan “Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri”ne uygun olarak öğrencilerin;

- Peygamberimizin Kur’an-ı Kerim’deki konumunu kavraması,
- Hadis ilmi ile ilgili temel kavramları açıklaması,
- Hadis ilmini ve bu ilmin tarihî süreç içindeki gelişimini kavraması,
- Hadisleri kaynağına, râvi sayısına ve sıhhat derecesine göre tasnif etmesi,
- Dinin anlaşılmasında ve yorumlanmasında Kur’an ve Sünnet bütünlüğünün önemini kavraması
- Peygamberimizin sünnetindeki şekil-öz ilişkisini kavraması,
- Güncel olayları hadisler ışığında yorumlaması,
- Hadis metinlerini ve sünneti sağlıklı bir şekilde yorumlama yöntemi kazanması,
- Hadislerde verilen ilk ve değerleri hayatına yansıtması amaçlanmaktadır.

6.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Hadis Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin hadis ve sünneti bütüncül bir bakış açısıyla görmeleri ve öğrenmeleri esasına dayanmaktadır. Bu çerçevede konular işlenirken bu bakış açısı göz önünde bulundurulmalıdır.
2. Hadis dersinde öğrencilerin; Peygamberimizi tanımaları, hadis ve sünnetin dinî hayatımızdaki yerini kavramaları, hadis ve sünnet ile ilgili yanlış telakkilerden uzak durmaları hedeflenmelidir.
3. Hadis dersinde üniteler hazırlanırken anlatımlar, peygamber sevgisini ve ona bağlılıktaki samimiyeti yansıtmalıdır. Bu bağlamda Peygamberimize sevgi ve hürmet ifadelerinin farklı kullanımlarına da yer verilmelidir.
4. Öğretim Program'ındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda "TDK Yazım ve İmla Kılavuzu" esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
5. Ünitelerin son konusu olan hadis metinlerinde her üniteye yedi hadis; Arapça metni ve Türkçe tercümesi ile birlikte verilecektir. Hadislerde aslolan verilen mesajların kavranmasıdır. Öğrenciler hadislerin orijinal metinlerini ve anlamlarını ezberlemeye teşvik edilmeli, fakat bu konuda onlara zorlama yapılmamalıdır.
6. Ünite sonunda ünitenin konu bütünlüğüne uygun olan bir hadis-i şerif Arapça metni, Türkçe tercümesi ve kısa açıklaması ile birlikte okuma metni olarak verilecektir.
7. Ders kitabı/eğitim materyali aşağıdaki tabloda verilen ölçülere göre hazırlanmalıdır.

HADİS DERSİ KİTAP FORMA SAYISI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Hadis 10. Sınıf	11	19,5 cm x 27,5 cm

*En yüksek forma sayısı yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı / Eğitim Aracı daha düşük forma sayılarında da olabilir.

6.3. HADİS DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

ÜNİTELER		KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	DERS SAATİ YÜZDESİ
1.	Hadis İlmî ve Temel Kavramları	5	10	13,88
2.	Sünnetin Konumu	5	10	13,88
3.	Hadis Tarihi	7	12	16,66
4.	Hadis Çeşitleri	6	16	22,22
5.	Hadislerin Tenkidi	4	12	16,66
6.	Hadis ve Sünnetin Anlaşılması	5	12	16,66
TOPLAM		32	72	100

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE	5. ÜNİTE	6. ÜNİTE
HADİS İLMİ VE TEMEL KAVRAMLARI	SÜNNETİN KONUMU	HADİS TARİHİ	HADİS ÇEŞİTLERİ	HADİSLERİN TENKİDİ	HADİS VE SÜNNETİN ANLAŞILMASI
<ol style="list-style-type: none"> Hadis ilminin Konusu ve Önemi Hadis ilminin Diğer İslami İlimler ile İlişkisi Hadis ilminin Temel Kavramları <ol style="list-style-type: none"> Hadis Sünnet Rivayet-Râvi Sened-İsnad Metin İman ve Salih Amellerle İlgili Hadis Metinleri 	<ol style="list-style-type: none"> Hz. Peygamber'e (s.a.v.) Olan İhtiyaç Sünnetin Dindeki Yeri Hadis ve Sünnetin Bağlayıcılığı Sünnetin Evrenselliği Örnek Alma ile Taklit Etme Arasındaki Fark Kur'an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri 	<ol style="list-style-type: none"> Hz. Peygamber Döneminde Hadis Sahabe Döneminde Hadis Tâbiîn Döneminde Hadis Hadislerin Tedvin ve Tasnifi <ol style="list-style-type: none"> Hadis Kaynaklarının Tedvin ve Tasnifi Kütüb-i Sitte ve Musannıfları Tedvin ve Tasnif Sonrası Hadis Çalışmaları Ahlak ile İlgili Hadis Metinleri 	<ol style="list-style-type: none"> Kaynağına Göre Hadis Çeşitleri <ol style="list-style-type: none"> Kutsî Hadis Merfû Hadis Mevkuf Hadis Maktû Hadis Râvi Sayısına Göre Hadis Çeşitleri <ol style="list-style-type: none"> Mütevâtir Hadis Meşhur Hadis Âhad Hadis Sihhat Derecesine Göre Hadis Çeşitleri <ol style="list-style-type: none"> Sahih Hadis Hasen Hadis Zayıf Hadis Mevzu Hadis <ol style="list-style-type: none"> Mevzu Hadislerin Ortaya Çıkış Nedenleri Mevzu Hadislere Karşı Alınan Tedbirler Mevzu Hadislerin Yol Açtığı Zararlar Muamelat ile İlgili Hadis Metinleri 	<ol style="list-style-type: none"> Sened Tenkidinde Ölçütler <ol style="list-style-type: none"> Râvinin Adaleti Râvinin Zabtı Metin Tenkidinde Ölçütler <ol style="list-style-type: none"> Kur'an'a Uygunluk Sahih Hadislere Uygunluk Selim Akla Uygunluk Tarihî Verilere Uygunluk Dil ve Üslupta Tutarlılık İlim ile İlgili Hadis Metinleri 	<ol style="list-style-type: none"> Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasını Konu Edinen Geleneksel Hadis İlimleri Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasında Dikkat Edilmesi Gereken Esaslar <ol style="list-style-type: none"> Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasında Kur'an-ı Kerim'in Esas Alınması Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasında Bütünlüğün Gözetilmesi Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasında Farklı Disiplinlerden Faydalanma Hadis ve Sünnetin Öğrenilmesi ve Anlaşılması ile İlgili Hadis Metinleri

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. HADİS İLMİ VE TEMEL KAVRAMLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hadis İliminin Konusu ve Önemi 2. Hadis İliminin Diğer İslami İlimler ile İlişkisi 3. Hadis İliminin Temel Kavramları <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Hadis 3.2. Sünnet 3.3. Rivayet-Râvi 3.4. Sened-İsnad 3.5. Metin 4. İman ve Salih Amellerle İlgili Hadis Metinleri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hadis ilminin konusunu ve önemini açıklar. 2. Hadis ilminin diğer İslami ilimlerle ilişkisini yorumlar. 3. Hadis ilmindeki temel kavramların, hadisleri anlamadaki önemini fark eder. 4. Hadis ve sünnet arasındaki farkı ayırt eder. 5. İman ve salih amellerle ilgili hadisleri yorumlar. 	<p>Ünite sonunda Hadis usulü ile ilgili Türkçe olarak yazılan eserlerden en az beş tanesi kısaca tanıtılacaktır. Ayrıca ünitenin konu bütünlüğüne uygun olan bir hadis-i şerif Arapça metni, Türkçe tercümesi ve kısa açıklaması ile birlikte okuma metni olarak verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. kazanım işlenirken tefsir, fıkıh, akaid, kelam, siyer, İslam tarihi, dil bilimi alanları ile ilişkilendirilecektir. 3. kazanım işlenirken hadis ilminin temel kavramlarının hadislerin sıhhatini belirlemede ve hadisleri yorumlamadaki rolü üzerinde durulacaktır. 5. kazanım işlenirken iman ve salih amellerle ilgili yedi hadis Arapça metni ve Türkçe tercümesi ile birlikte verilecektir. <p>Kavramlar:</p> <p>Hadis, sünnet, râvi, rivayet, sened, isnad, metin, ihlas.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. SÜNNETİN KONUMU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hz. Peygamber'e (s.a.v.) Olan İhtiyaç 2. Sünnetin Dindeki Yeri 3. Hadis ve Sünnetin Bağlayıcılığı 4. Sünnetin Evrenselliği 5. Örnek Alma ve Taklit Etme Arasındaki Fark 6. Kur'an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dini anlamada ve yaşamada Hz. Peygamber'e (s.a.v.) olan ihtiyacı ayet ve hadislerle açıklar. 2. Hadis ile sünnetin dindeki yerini ve bağlayıcılığını ayet ve hadislerle açıklar. 3. Sünnetin evrensel yönüne ve sünnetin ortaya koyduğu bazı evrensel ilkelere örnekler verir. 4. Örnek alma ile taklit arasındaki farkı ayırt eder. 5. Kur'an ve sünnete bağlılık ile ilgili hadisleri yorumlar. 	<p>Ünite sonunda ünitenin konu bütünlüğüne uygun olan bir hadis-i şerif Arapça metni, Türkçe tercümesi ve kısa açıklaması ile birlikte okuma metni olarak verilecektir.</p> <p>2. kazanım işlenirken Hz. Peygamber'in tebliğ, tebyin, teşri, temsil, tekit ve teziye görevlerine vurgu yapılacaktır; bu görevler, Hz. Peygamber'in hayatından örneklerle açıklanacaktır. Ayrıca sünnetin korunmuşluğuna ve hidayete ulaştırmadaki rolüne yer verilecektir.</p> <p>5. kazanım işlenirken Kur'an ve sünnete bağlılık (itisâm) ile ilgili yedi hadis Arapça metni ve Türkçe tercümesi ile birlikte verilecektir.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Tebliğ, tebyin, teşri, temsil, tekit, teziye, itisâm.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. HADİS TARİHİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hz. Peygamber Döneminde Hadis 2. Sahabe Döneminde Hadis 3. Tâbîîn Döneminde Hadis 4. Hadislerin Tedvin ve Tasnifi <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Hadis Kaynaklarının Tedvin ve Tasnifi 4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifleri 5. Tedvin ve Tasnif Sonrası Hadis Çalışmaları 6. Ahlak ile İlgili Hadis Metinleri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hz. Peygamber dönemindeki hadislerle ilgili çalışmalarını açıklar. 2. Sahabe ve tâbîîn hadisin rivayetindeki rolünü ve hassasiyetini fark eder. 3. Hadislerin tedvin ve tasnifi ile ilgili tarihî süreci açıklar. 4. Temel hadis kaynaklarını özelliklerine göre sınıflandırır. 5. Temel hadis kaynaklarının tedvin ve tasnifinden sonra yapılan çalışmalara örnekler verir. 6. Temel hadis kaynaklarının Kur'an'ı anlamadaki önemini açıklar. 7. Ahlak ile ilgili hadisleri yorumlar. 	<p>Ünite sonunda ünitenin konu bütünlüğüne uygun olan bir hadis-i şerif Arapça metni, Türkçe tercümesi ve kısa açıklaması ile birlikte okuma metni olarak verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken, Hz. Peygamber döneminde yapılan çalışmalara değinilecek ve Peygamberimizin bazı sahabilere hadis yazımı için izin verdiğine vurgu yapılacaktır. 4. kazanım işlenirken el-Muvatta', el-Müsned ve Sünen-i Dârimî'den de kısaca bahsedilecektir. 5. kazanım işlenirken Riyazü's-Salihîn gibi kaynaklar ile kırk hadis geleneğine de yer verilecektir. Ayrıca ülkemizde son dönemde yapılan hadis şerh ve yorum çalışmalarına da kısaca değinilecektir. 7. kazanım işlenirken yalan, doğruluk, giybet, kul hakkı konularıyla ilgili yedi hadis Arapça metni ve Türkçe tercümesi ile birlikte verilecektir. <p>Kavramlar:</p> <p>Sahabi, muhadram, tebe-i tâbîn, tâbîn, tedvin, tasnif, musannif, musannef, muhaddis, cami, sünen, müsned, müstedrek.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. HADİS ÇEŞİTLERİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaynağına Göre Hadis Çeşitleri <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Kutsî Hadis 1.2. Merfû Hadis 1.3. Mevkuf Hadis 1.4. Maktû Hadis 2. Râvi Sayısına Göre Hadis Çeşitleri <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Mütevâtir Hadis 2.2. Meşhur Hadis 2.3. Âhad Hadis 3. Sihat Derecesine Göre Hadis Çeşitleri <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Sahih Hadis 3.2. Hasen Hadis 3.3. Zayıf Hadis 4. Mevzû Hadis <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Mevzû Hadislerin Ortaya Çıkış Nedenleri 4.2. Mevzû Hadislere Karşı Alınan Tedbirler 4.3. Mevzû Hadislerin Yol Açtığı Zararlar 5. Muamelat İle İlgili Hadis Metinleri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hadisleri kaynağına, râvi sayısına ve sihat derecelerine göre sınıflandırır. 2. Sahih, hasen ve zayıf hadis arasındaki farkları ayırt eder. 3. Mevzu hadislerin ortaya çıkış nedenlerini kavrar. 4. Hadis uydurma faaliyetlerine karşı alınan önlemleri açıklar. 5. Mevzû hadislerin İslam'a verdiği zararları açıklar. 6. Muamelat ile ilgili hadisleri yorumlar. 	<p>Ünite genelinde hadis ile ilgili terim ve kavramlar kısa, öz ve öğrenci seviyesi dikkate alınarak işlenecektir. Ayrıca zayıf ve mevzû hadisler konuları ele alınırken öğrencilerde Peygamberimizin hadis ve sünnetine olan güven duygusunu zedeleyecek anlatımlardan uzak durulacaktır.</p> <p>Ünite sonunda ünitenin konu bütünlüğüne uygun olan bir hadis-i şerif Arapça metni, Türkçe tercümesi ve kısa açıklaması ile birlikte okuma metni olarak verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. kazanım işlenirken, zayıf hadis çeşitlerinin detayına girilmeyecek; konu mürsel ve munkatı hadisler ile sınırlandırılacaktır. 4. kazanım işlenirken günümüzde mevzû hadislere karşı alınması gereken tedbirlere yer verilecektir. 6. kazanım işlenirken nikâh, talak, ticari hayat, faiz, suç ceza dengesi konularıyla ilgili yedi hadis Arapça metni ve Türkçe tercümesi ile birlikte verilecektir. <p>Kavramlar:</p> <p>Adalet, kutsî, merfû, mevkuf, maktû, mütevatir, âhad, sahih, hasen, mevzû, muamelat, talak.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
5. HADİSLERİN TENKİDİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sened Tenkidinde Ölçütler <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Râvinin Adaleti 1.2. Râvinin Zabtı 2. Metin Tenkidinde Ölçütler <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Kur'an'a Uygunluk 2.2. Sahih Hadislere Uygunluk 2.3. Selim Akla Uygunluk 2.4. Tarihî Verilere Uygunluk 2.5. Dil ve Üslupta Tutarlılık 3. İlim ile İlgili Hadis Metinleri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Senet ve metin tenkidinde esas alınan ölçütleri açıklar. 2. Hadislerin sıhhatinin tespitinde senet ve metin tenkidinin önemini kavrar. 3. Hadis tenkidi ile hadis inkârı arasındaki farkı ayırt eder. 4. İlim ile ilgili hadisleri yorumlar. 	<p>Ünite sonunda ünitenin konu bütünlüğüne uygun olan bir hadis-i şerif Arapça metni, Türkçe tercümesi ve kısa açıklaması ile birlikte okuma metni olarak verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken metin tenkidinde kullanılan ölçütlerin, sahabe döneminden beri uygulanan bir yöntem olduğuna vurgu yapılacaktır. 3. kazanım işlenirken metin tenkidinin, Peygamberimizi tenkit olmadığına; hadis tahlil ve tenkidinin bir uzmanlık alanı olduğuna vurgu yapılacaktır. 4. kazanım işlenirken ilmin fazileti ve âlimin değeri konularıyla ilgili yedi hadis Arapça metni ve Türkçe tercümesi ile birlikte verilecektir. <p>Kavramlar:</p> <p>Adalet, zabt, cerh, tadil, selim akıl.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
6. HADİS VE SÜNNETİN ANLAŞILMASI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasını Konu Edinen Geleneksel Hadis İlimleri 2. Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasında Dikkat Edilmesi Gereken Esaslar <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasında Kur'an-ı Kerim'in Esas Alınması 2.2. Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasında Bütünlüğün Gözetilmesi 3. Hadis ve Sünnetin Anlaşılmasında Farklı Disiplinlerden Faydalanma 4. Hadis ile Sünnetin Öğrenilmesi ve Anlaşılmasında İlgili Hadis Metinleri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hadis ve sünnetin anlaşılmasını konu edinen ilimleri tanır. 2. Hadis ve sünnetin anlaşılmasında Kur'an'ın temel ölçüt olduğunu fark eder. 3. Hadis ve sünnetin anlaşılmasında bütüncül yaklaşımı önemser. 4. Hadis ve sünnetin doğru anlaşılmasında farklı disiplinlerin katkısını fark eder. 5. Hadis ile sünnetin öğrenilmesi ve anlaşılmasında ilgili hadisleri yorumlar. 	<p>Ünite sonunda ünitenin konu bütünlüğüne uygun olan bir hadis-i şerif Arapça metni, Türkçe tercümesi ve kısa açıklaması ile birlikte okuma metni olarak verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken Arap diline vukufiyet ve esbâb-u vurudî'l-hadis ile sınırlandırılacaktır. 3. kazanım işlenirken olayların değerlendirilmesinde konuyla ilgili bütün hadislerin göz önünde bulundurulmasının önemine ve konulu hadise vurgu yapılacaktır. 5. kazanım işlenirken hadis ile sünnetin öğrenilmesi, anlaşılmasıyla ilgili yedi hadis Arapça metni ve Türkçe tercümesi ile birlikte verilecektir. <p>Kavramlar:</p> <p>Esbâb-u vurudî'l-hadis, fehim, fıkıh, makâsidü'ş-şerîa.</p>

AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

7. AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

7.1. AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Kur'an-ı Kerim'e göre bütün peygamberlerin tebliğ ettiği akidenin temeli tevhid inancına dayanmaktadır. Kur'an-ı Kerim'de "İslam" olarak adlandırılan bu inancın omurgasını tevhid, nübüvvet ve ahiret inancı oluşturmaktadır.

Akaid; İslam dininin temel esasları, inanılması zaruri hükümleri manasına gelir. Akaid aynı zamanda bu temel esaslardan bahseden ilmin de adıdır. Akaid ilminin amacı, iman esaslarını naklî ve akli delillerin yardımıyla temellendirerek kişinin imanını taklitten kurtarıp tahkike ulaştırmak ve doğru yolu arayanları irşat etmektir. Bu bağlamda akaid ilmi, İslam dininin doğru anlaşılması ve yorumlanmasına önemli katkı sağlayan disiplinlerden biridir. Dinî düşüncenin şekillenmesinde, Müslümanın olgu ve olaylara bakışında akaid ilmi önemli bir yere sahiptir.

Akaid Dersi Öğretim Programı, Anadolu imam hatip lisesi öğrencilerine inanç konularında doğru bilgi kazandırmayı hedeflemektedir. Bu öğretim programı yedi üniteden oluşmaktadır.

Akaid Dersi Öğretim Programı ile 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olarak öğrencilerin;

- Din duygusunun fitri bir ihtiyaç olduğunu kavraması,
- İman esaslarını naslarla temellendirmesi,
- İman esaslarını bir bütün olarak içselleştirmesi,
- İslam akaidinin özelliklerini fark etmesi,
- Tevhid akidesini delilleriyle kavraması amaçlanmaktadır.

7.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Akaid dersinde konu ve kazanımlar; öğrencilerin İslam'ın inanç esaslarını bir bütün olarak içselleştirmeleri ile Kur'an ve sünnet merkezli bir bakış açısı geliştirmelerine yönelik etkinliklerle desteklenmelidir.
2. Öğretim Program'ındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda "TDK Yazım ve İmla Kılavuzu" esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
3. Akaid dersinde konu ve kazanımların daha iyi kavranabilmesi için tefsir, hadis, kelim, felsefe ve psikoloji alanlarından da faydalanılmalıdır.
4. Ders kitabı/eğitim materyali aşağıdaki tabloda verilen ölçülere göre hazırlanmalıdır.

AKAİD DERSİ KİTAP FORMA SAYISI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Akaid 11. Sınıf	13	19,5 cm x 27,5 cm

*En yüksek forma sayısı yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı / Eğitim Aracı daha düşük forma sayılarında da olabilir.

7.3. AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

	ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	DERS SAATİ YÜZDESİ
1.	Akaid İlmî	4	8	11,11
2.	İman ve Mahiyeti	6	10	13,88
3.	Allah'a İman	6	10	13,88
4.	Meleklerle İman	5	6	8,33
5.	Peygamberlere ve Kitaplara İman	8	14	19,44
6.	Ahirete İman	4	12	16,66
7.	Kader ve Kazaya İman	5	12	16,66
TOPLAM		38	72	100

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE	5. ÜNİTE	6. ÜNİTE	7. ÜNİTE
AKAİD İLMİ	İMAN VE MAHİYETİ	ALLAH'A İMAN	MELEKLERE İMAN	PEYGAMBERLERE VE KİTAPLARA İMAN	AHİRETE İMAN	KADER VE KAZAYA İMAN
<ol style="list-style-type: none"> Dinin Kaynağı Akaidin Tanımı, Konusu ve Amacı İslam Akaidinin Temel Özellikleri İslam Akaidinin Kaynakları 	<ol style="list-style-type: none"> İman ve İmanın Mahiyeti İman ve Amel Arasındaki İlişki İmanın Geçerli Olmasının Şartları İnanç Bakımından İnsanlar 4.1. Mümin 4.2. Münafık 4.3. Kâfir 	<ol style="list-style-type: none"> Allah'a İman ve İslam Akaidindeki Yeri Allah'ın Fitriliği Allah'ın Birliği Allah'ın İsimleri Allah'ın Sıfatları 5.1. Zatî Sıfatlar 5.2. Subûti Sıfatlar Allah'a İmanın İnsana Kazandırdıkları 	<ol style="list-style-type: none"> Meleklerin Varlığı ve Mahiyeti Meleklerin Görevleri Meleklerin İmanın İnsana Kazandırdıkları Kur'an-ı Kerim'e Göre Cinler Kur'an-ı Kerim'e Göre Şeytanlar 	<ol style="list-style-type: none"> Nübüvvet, Risalet ve Vahiy 1.1. Peygamberlere Olan İhtiyaç 1.2. Peygamberlerin Özellikleri 1.3. Kur'an'da Adı Geçen Peygamberler 1.4. Peygamberler ve Tevhid Mücadelesi 1.5. Peygamberlere İmanın İnsana Kazandırdıkları 2. Peygamberlere Gönderilen Kitaplar 2.1. Tevrat 2.2. Zebur 2.3. İncil 2.4. Kur'an-ı Kerim 2.5. Kitaplara İmanın İnsana Kazandırdıkları 	<ol style="list-style-type: none"> Dünya Hayatı ve Ahiret Ahiret Hayatının Varlığının Delilleri Ahiret Hayatının Safhaları 3.1. Berzah Âlemi 3.2. Kıyamet 3.3. Ba's 3.4. Mahşer, Hesap ve Mizan 3.5. Sırat 3.6. Cennet ve Cehennem 4. Ahiret İmanın Hayatımıza Etkileri 	<ol style="list-style-type: none"> Kader ve Kaza Kader ve Kaza İnancının Kur'an ve Hadislerdeki Temelleri İnsan Kader İlişkisi 3.1. Akıl 3.2. İrade 3.3. Sorumluluk 4. Kaderle İlişkilendirilen Bazı Kavramlar 4.1. Ecel 4.2. Rızık 4.3. Afet 4.4. Sağlık ve Hastalık 4.5. Başarı ve Başarısızlık 4.6. Dua ve Tevekkül 4.7. Sabır, Teslimiyet ve Rıza 4.8. Hayr ve Şer 4.9. Hidayet ve Dalalet

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. AKAİD İLMİ	<ol style="list-style-type: none"> Dinin Kaynağı Akaidin Tanımı, Konusu ve Amacı İslam Akaidinin Temel Özellikleri İslam Akaidinin Kaynakları 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinin kaynağını ayet ve hadislerle temellendirir. Akaid ilminin tanımını, konusunu ve amacını açıklar. İslam akaidinin temel özelliklerini kavrar. İslam akaidinin kaynaklarını açıklar. 	<p>Ünite sonunda Akaid ile ilgili Türkçe olarak yazılan veya Türkçeye tercüme edilen eserlerden en az beş tanesi kısaca tanıtılacaktır.</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanım işlenirken fitrat kavramına değinilecek, İslam âlimlerine göre dinin tanımını verilecek, İslam'ın Hz. Âdem'den Peygamber Efendimize kadar gelen bütün peygamberlerin tebliğ ettiği din olduğu vurgulanacaktır. kazanım işlenirken ilgili ayet ve hadislerden örnekler verilecek ve vahyi anlamada selim aklın önemi vurgulanacaktır. kazanım işlenirken İslam akaidinin Kur'an ve sünnet merkezli bir inanç sistemi olduğuna vurgu yapılacaktır. Ayrıca İslam akaidi alanında yapılan ilk çalışmalara kısaca değinilecektir. <p>Kavramlar: Din, İslam, itikat, akaid, fitrat.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. İMAN VE MAHİYETİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. İman ve İmanın Mahiyeti 2. İman ve Amel Arasındaki İlişki 3. İmanın Geçerli Olmasının Şartları 4. İnanç Bakımından İnsanlar <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Mümin 4.2. Münafık 4.3. Kâfir 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İman kavramını açıklar. 2. İmanın mahiyetini kavrar. 3. İman-amel arasındaki ilişkiyi temellendirir. 4. İmanın makbul olması için gerekli olan şartları açıklar. 5. İmanın rükünlerinin bir bütün olduğunu kavrar. 6. İnanç bakımından insanları sınıflandırır. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken iman kavramı ilişkili kavramlarla birlikte açıklanacaktır. Bu çerçevede iman, akide, tasdik, ikrar, taklidi ve tahkiki iman, icmal ve tafsilî iman, İslam ve ihsan kavramları açıklanacaktır. 2. kazanım işlenirken konu Kelime-i Tevhid, Kelime-i Şehadet ve Âmentü bağlamında açıklanacak; Kur'an-ı Kerim'den iman ve İslam kavramlarının kullanılış biçimleri ile ilgili örnekler verilecektir. 4. kazanım işlenirken mezheplerin görüşleri ile ilgili ayrıntıya girilmeyecektir. 6. kazanım işlenirken ehl-i kiblenin tekfir edilemeyeceğine, bunun sakıncalarına, mümin, kâfir ve münafık kişilerin genel özelliklerine; küfür, şirk ve nifak çeşitlerine kısaca değinilecektir. Ayrıca elfâz-ı küfür ve efâl-i küfür konularına kısaca değinilecek, dinin şaâirinin önemine vurgu yapılacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>İhlas, iman, ikrar, tasdik, ihsan, mümin, münafık, kâfir, müşrik, fasık, yakın, zarûrât-ı diniyye, salih amel, ikrah, elfâz-ı küfür, efâl-i küfür.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. ALLAH'A İMAN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Allah'a iman ve İslam Akaidindeki Yeri 2. Allah inancının Fitriliği 3. Allah'ın Varlığı ve Birliği 4. Allah'ın İsimleri 5. Allah'ın Sıfatları <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Zatî Sıfatlar 5.2. Subûti Sıfatlar 6. Allah'a imanın insana Kazandırdıkları 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Allah'a imanın İslam akaidindeki yerini fark eder. 2. Allah inancının fitriliğini örneklerle açıklar. 3. Allah'ın yaratma ve emretmedeki birliğini ayetlerle temellendirir. 4. Allah'ın esmasının anlamlarını davranışlarına yansıtmaya özen gösterir. 5. Allah'ın sıfatlarını temel özellikleriyle açıklar. 6. Allah'a imanın insana kazandırdıklarını akli ve naklî delillerle açıklar. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. kazanım işlenirken tevhid inancına vurgu yapılacak ve konu tevhid ile ilgili kavramlarla ilişkilendirilecektir. 4. kazanım işlenirken Esmâ-i Hüsnâ; A'râf suresi 180, İsrâ suresi 110, Tâhâ suresi 8, Haşr suresi 22-24. ayetler ve ilgili hadisler çerçevesinde açıklanacaktır. Ayrıca marifetullah kavramına, Esmâ-i Hüsnâ'nın önemine, Esmâ-i Hüsnâ ile münacatta bulunmak ve bu isimlerin anlamlarıyla hayata yön verme konularına da değinilecektir. 5. kazanım işlenirken Allah'ın fiilî sıfatlarına kısaca değinilecektir. Ayrıca sıfatlar konusunda mezheplerin görüşlerine girilmeyecektir. <p>Kavramlar: ihlas, Esmâ-i Hüsnâ, ihsan, takva, fitrat, tevhid, marifetullah, münacat.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. MELEKLERE İMAN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meleklerin Varlığı ve Mahiyeti 2. Meleklerin Görevleri 3. Meleklerle İmanın İnsana Kazandırdıkları 4. Kur'an-ı Kerim'e Göre Cinler 5. Kur'an-ı Kerim'e Göre Şeytanlar 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meleklerin varlığı ve mahiyetini nakil deliller ile açıklar. 2. Ayet ve hadislerden hareketle meleklerin görevlerini açıklar. 3. Meleklerle imanın bireyin davranışları üzerindeki etkisini fark eder. 4. Cin ve şeytaların yaratılış gayesini kavrar. 5. Gözle görülmeyen varlıklar hakkında batıl inançları sorgular. 	<p>1 ve 4. kazanımlar işlenirken melek ve cinlerin ontolojik olarak farklı varlıklar oluşu, ayet ve hadislerle açıklanacaktır.</p> <p>4. kazanım işlenirken cinlerin de insanlar gibi teklife muhatap olduklarına değinilecektir.</p> <p>5. kazanım işlenirken satanizm, ruh çağırma konularına da değinilecektir.</p> <p>Kavramlar: Melek, cin, iblis, şeytan, satanizm.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
5. PEYGAMBERLERE VE KİTAPLARA İMAN	<p>1. Nübüvvet, Risalet ve Vahiy</p> <p>1.1. Peygamberlere Olan ihtiyaç</p> <p>1.2. Peygamberlerin Özellikleri</p> <p>1.3. Kur'an'da Adı Geçen Peygamberler</p> <p>1.4. Peygamberler ve Tevhid Mücadelesi</p> <p>1.5. Peygamberlere İmanın insana Kazandırdıkları</p> <p>2. Peygamberlere Gönderilen Kitaplar</p> <p>2.1. Tevrat</p> <p>2.2. Zebur</p> <p>2.3. İncil</p> <p>2.4. Kur'an-ı Kerim</p> <p>2.5. Kitaplara İmanın insana Kazandırdıkları</p>	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nübüvvet, risalet ve vahiy kavramlarını açıklar. 2. Peygamberlerin gönderiliş amacını akli ve nakli delillerle temellendirir. 3. Peygamberlerin ortak özelliklerini açıklar. 4. Kur'an'da adı geçen peygamberleri tanıır. 5. Peygamberlerin tevhid mücadelesini Kur'an-ı Kerim'den örneklerle açıklar. 6. İlahi kitap kavramını açıklar. 7. Kur'an-ı Kerim'in özgünlüğünü kavrar. 8. Peygamberlere ve kitaplara imanın insana kazandırdıklarını değerlendirir. 	<p>3. kazanım işlenirken mucize kavramına da değinilecek ve peygamberlerin mucizelerine örnekler verilecektir.</p> <p>5. kazanım işlenirken konu ulu'l-azim peygamberlerle sınırlandırılacaktır. Ayrıca Hz. Muhammed'in (s.a.v.) mesajının evrenselliğine, insanlığa örneklığıne ve son peygamber oluşuna vurgu yapılacaktır.</p> <p>6. kazanım işlenirken suhuf kavramına ve suhuf gönderilen peygamberlere de değinilecek, Tevrat ve İncil'in muharref oluşuna vurgu yapılacaktır.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Sıdk, emanet, fetânet, ismet, tebliğ, nübüvvet, risalet, vahiy, mucize, suhuf.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
6. AHİRETE İMAN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dünya Hayatı ve Ahiret 2. Ahiret Hayatının Varlığının Deİlleri 3. Ahiret Hayatının Safhaları <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Berzah Âlemi 3.2. Kıyamet 3.3. Ba's 3.4. Mahşer, Hesap ve Mizan 3.5. Sırat 3.6. Cennet ve Cehennem 4. Ahirete İmanın Hayatımıza Etkileri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dünya hayatının amacını açıklar. 2. Ahiret inancını akli ve naklî delillerle temellendirir. 3. Ahiret hayatının safhalarını ayet ve hadislerle temellendirir. 4. Ahiret inancının, hayatı anlamlandırmaya katkısını fark eder. 	<p>Ünite işlenirken ahiret hayatı ile adalet arasında ilişki kurulacaktır.</p> <p>3. kazanım işlenirken kıyametın bazı büyük alâmetleri ayrıntıya girilmeden ayet ve sahih hadislerle ele alınacaktır. Ayrıca araf, sur, şefaât kavramlarına da değinilecektir.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Adalet, kıyamet, ba's, mahşer, hesap, mizan, sırat, cennet, cehennem, araf, sur, şefaât.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
7. KADER VE KAZAYA İMAN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kader ve Kaza 2. Kader ve Kaza İnancının Kur'an ve Hadislerdeki Temelleri 3. İnsan Kader İlişkisi <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Akıl 3.2. İrade 3.3. Sorumluluk 4. Kaderle İlişkilendirilen Bazı Kavramlar <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Ecel 4.2. Rızık 4.3. Afet 4.4. Sağlık ve Hastalık 4.5. Başarı ve Başarısızlık 4.6. Dua ve Tevekkül 4.7. Sabır, Teslimiyet ve Rıza 4.8. Hayr ve Şer 4.9. Hidayet ve Dalalet 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kader ve kaza kavramlarını açıklar. 2. Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle temellendirir. 3. İnsanın akıl, irade ve sorumluluk sahibi olmasıyla kader arasında ilişki kurar. 4. İrade kavramını tüm boyutları ile değerlendirir. 5. Kaderle ilişkilendirilen bazı kavramları ayet ve hadisler ışığında yorumlar. 	<p>Ünite genelinde kaderle ilgili kavramlar açıklanırken bu kavramların sorumlulukla ilişkisine vurgu yapılacaktır.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Sabır, azim, kader, kaza, irade, ecel, rızık, tevekkül, sabır, hayır, şer, hidayet, dalalet.</p>

KELAM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

8. KELAM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

8.1. KELAM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Kelam; naslardan hareketle inanç esaslarını ve insanın düşünce yapısına ilişkin temel ilkeleri belirleyen, bunları akli yöntemlerle açıklayan, destekleyen ve karşı fikirleri eleştirip cevaplayan bir disiplindir.

İslam dininin temel inanç konularını; uluhiyyet, nübüvvet ve ahiret başlıkları altında toplamak mümkündür. Kelam ilmi de bu konular hakkında vahyin bildirdikleri çerçevesinde akli açıklamalar yapar. Buna göre konusu açısından kelam; Allah'ın (c.c.) zatından ve sıfatlarından, peygamberlikle ilgili konulardan, yaratılmışların başlangıç ve sonundan vahyin ışığında bahseden bir ilimdir. Kelam öncelikle Allah'ın (c.c.) varlığını, birliğini, sıfatlarını ve fiillerini delilleriyle temellendirir. Bu bağlamda Kelam ilmi; Allah'ın (c.c.) varlığını bazen Kur'an ayetlerinden bazen insanın özelliklerinden bazen de Allah'ın (c.c.) ayeti olarak kabul edilen tabiattan hareketle ispat eder.

Kelam Dersi Öğretim Programı; Anadolu imam hatip lisesi öğrencilerine inanç esaslarını ve temel ilkelerini naslardan hareketle temellendirmeyi, bunları akli yöntemlerle açıklamayı ve karşı fikirleri eleştirip cevaplama becerileri kazandırmayı hedeflemektedir.

Kelam Dersi Öğretim Programı dört üniteden oluşmaktadır. Kelam Dersi Öğretim Programı ile 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olarak öğrencilerin;

- Kelam ilminin amacını, konusunu ve yöntemini kavraması,
- İslam dininin temel inanç konularını vahyin ilkeleri ışığında aklın yardımıyla kavraması,
- İnanç alanında geçmişteki ile günümüzdeki yorum farklılıklarının ortaya çıkmasının nedenlerini açıklaması,
- İslam düşüncesinde ortaya çıkan belli başlı itikadi ve siyasi yorumlar ile bunların günümüzdeki yansımalarını tanıması,
- İslam düşüncesinde farklı ekollerin iman, varlık ve bilgi sorunlarına yaklaşımını açıklaması,
- Çağımızın inançla ilgili güncel meselelerini tevhid ilkesine göre değerlendirmesi amaçlanmaktadır.

8.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Kelam dersinde konu ve kazanımlar; öğrencilerin İslam'ın inanç esaslarını bir bütün olarak içselleştirmelerine ve tevhid merkezli bir bakış açısı geliştirmelerine yönelik etkinliklerle desteklenmelidir.
2. Öğretim Program'ındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda "TDK Yazım ve İmla Kılavuzu" esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
3. Kelam dersinde konu ve kazanımların daha iyi kavranabilmesi için akaid, felsefe, sosyoloji ve psikoloji alanlarında da bilgi sahibi olmanın önemi vurgulanmalıdır.
4. Ders kitabı/eğitim materyali aşağıdaki tabloda verilen ölçülere göre hazırlanmalıdır.

KELAM DERSİ KİTAP FORMA SAYISI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Kelam 12. Sınıf	9	19,5 cm x 27,5 cm

*En yüksek forma sayısı yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı / Eğitim Aracı daha düşük forma sayılarında da olabilir.

8.3. KELAM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

	ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	DERS SAATİ YÜZDESİ
1.	Kelam İlmî	5	16	22,22
2.	Kelam İlminde Temel Meseleler	7	16	22,22
3.	Dinin Anlaşılmasında Farklı Yorumlar	6	20	27,77
4.	Kelam İlmî ve Güncel Meseleler	3	20	27,77
TOPLAM		21	72	100

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE
KELAM İLMİ	KELAM İLMİNDE TEMEL MESELELER	DİNİN ANLAŞILMASINDA FARKLI YORUMLAR	KELAM İLMİ VE GÜNCEL MESELELER
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kelam ilminin Tanımı, Konusu ve Amacı 2. Kelam ilminin Doğuşu ve Gelişmesi 3. Kelam ilminin İslami İlimlerle İlişkisi 4. Kelam ilminin Diğer İlimlerle İlişkisi 5. Kelam ilminin Yöntemi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Varlık Meselesi <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Allah-Âlem ilişkisi 1.2. Madde 1.3. Hayat 1.4. İnsan 2. Bilgi Meselesi <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Bilginin Tanımı 2.2. Bilginin Kaynakları <ol style="list-style-type: none"> 2.2.1. Akl-ı Selîm 2.2.2. Haber-i Sadık 2.2.3. Havass-ı Selîme 2.3. İman-Bilgi ilişkisi 2.4. Akl-Vahiy ilişkisi 3. Delil <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Naklî Deliller 3.2. Akli Deliller 4. Hüküm <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Dinî Hükümler 4.2. Akli Hükümler 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Din ve Dinî Yorum 2. Dinî Yorumlarla İlgili Bazı Kavram ve Yaklaşımlar 3. Yorum Farklılıklarının Sebepleri 4. İtikadi ve Siyasi Yorumlar <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Ehl-i Sünnet <ol style="list-style-type: none"> 4.1.1. Selefilik 4.1.2. Eşarilik 4.1.3. Maturidilik 4.2. Haricilik 4.3. Mürcie 4.4. Şia 4.5. Mutezile 4.6. Cebriye 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Günümüzde Kelam İlimi 2. Kelam İlimi ve Güncel Konular <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Deizm 2.2. Politeizm 2.3. Agnostisizm 2.4. Pozitivizm 2.5. Ateizm 2.6. Nihilizm 2.7. Sekülerizm 2.8. Satanizm 2.9. Tenasüh ve Reenkarnasyon 2.10. Kötülük Problemi 2.11. Sahte Peygamberlik

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. KELAM İLMİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kelam ilminin Tanımı, Konusu ve Amacı 2. Kelam ilminin Doğuşu ve Gelişmesi 3. Kelam ilminin İslami ilimlerle ilişkisi 4. Kelam ilminin Diğer ilimlerle ilişkisi 5. Kelam ilminin Yöntemi 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kelam ilminin tanımını, konusunu, önemini ve amacını kavrar. 2. Kelam ilminin doğuşunu ve gelişimini açıklar. 3. Kelam ilminin diğer İslami ilimlerle ilişkisini değerlendirebilir. 4. Kelam ilminin diğer ilimlerle ilişkisini örneklerle açıklar. 5. Kelam ilminin esas aldığı yöntemleri kavrar. 	<p>Ünite sonunda Kelam ile ilgili Türkçe olarak yazılan veya Türkçeye tercüme edilen eserlerden en az beş tanesi kısaca tanıtılacaktır.</p> <p>Bu ünitenin konuları işlenirken vahiy ve aklı-ı selim vurgusu öne çıkarılacak; yeri geldikçe konuyla ilgili sahih hadislere ve İslam bilginlerinin görüşlerine de yer verilecektir.</p> <p>3 ve 4. kazanımlar işlenirken kelam ilminin akaid, tefsir, hadis, ahlak, felsefe, sosyoloji, psikoloji, astronomi, fizik, biyoloji ve coğrafya gibi ilimlerle ilişkisi ayrıntılara girilmeden ele alınacaktır.</p> <p>5. kazanım işlenirken kelam ilminin normatif bir yöntem kullandığına vurgu yapılacaktır.</p> <p>Kavramlar: İlim-i kelam, ilm-i tevhid, Fıkh-ı ekber, mebbe, meâd, akıl, nakil, vahiy.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. KELAM İLMİNDE TEMEL MESELELER	<ol style="list-style-type: none"> 1. Varlık Meselesi <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Allah-Âlem ilişkisi 1.2. Madde 1.3. Hayat 1.4. İnsan 2. Bilgi Meselesi <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Bilginin Tanımı 2.2. Bilginin Kaynakları <ol style="list-style-type: none"> 2.2.1. Akl-ı Selîm 2.2.2. Haber-i Sadık 2.2.3. Havâss-ı selîme 2.3. İman-Bilgi ilişkisi 2.4. Akıl-Vahiy ilişkisi 3. Delil <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Naklî Deliller 3.2. Akli Deliller 4. Hüküm <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Dinî Hükümler 4.2. Akli Hükümler 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Allah-âlem ilişkisini naslarla temellendirir. 2. Varlık meselesini, “yaratana-yaratılan ilişkisi” çerçevesinde yorumlar. 3. Bilgi kaynaklarını, Kur’an’dan hareketle açıklar. 4. İman ile bilgi arasındaki ilişkiyi tartışır. 5. Akıl-vahiy arasındaki ilişkiyi açıklar. 6. Kelami konuların izahında naklî ve akli delillerin önemini fark eder. 7. Dinî ve akli hükümleri açıklar. 	<p>Ünite işlenirken vahiy ve akl-ı selîm vurgusu öne çıkarılacak; konuyla ilgili sahih hadislerle ve İslam bilginlerinin görüşlerine yer verilecektir.</p> <p>5. kazanım işlenirken “sahih nakil ile selim aklın çelişmezliği” ilkesine vurgu yapılacaktır.</p> <p>6. kazanım işlenirken deney, tecrübe, gözlem, görsel veriler vb. kaynaklara da değinilecektir.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Âlem, uluhiyet, ilim, vacip, akl-ı selîm, haber-i sadık, delil, hüküm, havâss-ı selîme.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. DİNİN ANLAŞILMASINDA FARKLI YORUMLAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Din ve Dinî Yorum 2. Dinî Yorumlarla İlgili Bazı Kavram ve Yaklaşımlar 3. Yorum Farklılıklarının Sebepleri 4. İtikadi ve Siyasi Yorumlar <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Ehl-i Sünnet <ol style="list-style-type: none"> 4.1.1. Selefilik 4.1.2. Eşarilik 4.1.3. Maturidilik 4.2. Haricilik 4.3. Mürcie 4.4. Şia 4.5. Mutezile 4.6. Cebrîye 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Din ve dinî yorum arasındaki farkı ayırt eder. 2. Dinî yorumlarla ilgili kavram ve yaklaşımları açıklar. 3. İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarının ortaya çıkış sebeplerini açıklar. 4. İtikadi ve siyasi yorumların İslam düşüncesine canlılık kattığını fark eder. 5. İtikadi ve siyasi yorumları, kelam ilminin bilgi kaynakları ışığında değerlendirir. 6. İslam düşüncesinde ortaya çıkan belli başlı itikadi ve siyasi yorumlar ile bunların günümüzdeki yansımalarını tanıır. 	<p>Ünite genelinde konular öğrencilerin seviyeleri ve kültürel altyapıları göz önünde bulundurularak ele alınacaktır. Ayrıca Maturidilik ve Eşariliğin ana kaynaklarına değinilecek; ayrıca öğrenci seviyeleri göz önünde bulundurularak kaynaklarla ilgili okuma metinlerine de yer verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. kazanımda kavramlar itikad, akaid, kelam, fıkıh, mezhep ve fırka kavramlarıyla; yaklaşımlar ise itikadi/siyasi, fıkhi, felsefi ve tasavvufi yaklaşımlarla sınırlandırılacaktır. 3 ve 4. kazanımlar işlenirken ehl-i sünnet ve ehl-i bidat kavramlarına değinilecektir. 5.kazanım işlenirken selefin (ehl-i sünnetin öncüleri) dini anlama tarzı ile günümüzde Selefilik adını kullanarak ortaya çıkan dinî ve siyasi ideolojilerin farklı olduklarına vurgu yapılacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>Ehl-i sünnet, itikat, akaid, mezhep, fırka, bidat, ircâ, itizal, cebr, imamet, mürtekb-i kebre, selef.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. KELAM İLMİ VE GÜNCEL MESELELER	<ol style="list-style-type: none"> 1. Günümüzde Kelam İlimi 2. Kelam İliminin Güncel Konular <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Deizm 2.2. Politeizm 2.3. Agnostisizm 2.4. Pozitivizm 2.5. Ateizm 2.6. Nihilizm 2.7. Sekülerizm 2.8. Satanizm 2.9. Tenasüh ve Reenkarnasyon 2.10. Kötülük Problemi 2.11. Sahte Peygamberlik 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Günümüz kelam çalışmalarını tanıır. 2. Güncel inanç konularını ve bunların ortaya çıkış nedenlerini yorumlar. 3. Güncel meseleleri kelam ilminin bakış açısına göre değerlendirerek bireysel ve sosyal hayattaki yansımalarını fark eder. 	<p>Ünite sonunda Kelam ilminin güncel konuları ile ilgili Türkçe olarak yazılan eserlerden en az beş tanesi kısaca tanıtılacaktır.</p> <p>Ünite genelinde yer alan inançla ilgili konular, İslam akaidi çerçevesinde ve kelam ilminin normatif yaklaşımıyla ele alınacaktır.</p> <p>2. kazanım işlenirken sahte peygamberlik konusunda Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hem resullerin hem de nebilerin sonuncusu olduğu ayetlerle açıklanacaktır.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Yeni ilm-i kelam, hüsün, kubuh.</p>

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

9. HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

9.1. HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Anadolu imam hatip liseleri 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu 32. Maddesinde bu okullar; imamlık, hatiplik, Kur'an kursu öğreticiliği gibi dinî hizmetlerin yerine getirilmesiyle görevli elemanları yetiştirmek üzere "hem mesleğe hem de yükseköğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumları" olarak tanımlanmaktadır.

Din görevliliği; alan bilgileri yanında, bu bilgileri başkalarına aktarmaya yardımcı olacak özel yöntem ve teknikleri bilmeyi gerektiren bir meslektir. Her meslek gurubunda olduğu gibi din görevliliğinin de hem bilgi hem de uygulama yönü bulunmaktadır. Din görevliliğinin bilgi yönünü, Anadolu imam hatip lisesi öğretim programlarında bulunan meslek dersleri, genel kültür dersleri ve seçmeli dersler; uygulama yönünü ise Hitabet ve Mesleki Uygulama dersi oluşturmaktadır.

Hitabet ve Mesleki Uygulama Dersi Öğretim Programının hazırlanmasında eğitim bilimlerinin, din eğitimi biliminin ve iletişim biliminin araştırmaya dayalı olarak ürettiği yeni bilgiler göz önünde bulundurulmuştur.

Anadolu imam hatip lisesi öğrencilerine din görevliliği formasyonu kazandırmayı amaçlayan Hitabet ve Mesleki Uygulama Dersi Öğretim Programında altı ünite yer almaktadır.

Hitabet ve Mesleki Uygulama Dersi Öğretim Programı ile 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olarak öğrencilerin;

- Hitabet ve mesleki uygulamaların din hizmetlerindeki önemini kavraması,
- Toplumla iletişim kurma becerisi kazanması,
- Din hizmeti uygulamalarının aşamalarını bilmesi,
- Farklı mekân ve ortamlarda din hizmeti uygulamalarını usulüne uygun olarak gerçekleştirmesi,
- İmam hatiplik, müezzinlik, vaizlik/vaizelik ve Kur'an öğreticiliği uygulama becerisi kazanması,
- Din hizmeti uygulamalarını yapmaya istekli olması amaçlanmaktadır.

9.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Hitabet ve Mesleki Uygulama Dersi Öğretim Programında yer alan ve ezberlenmesi istenen dualara yönelik etkinlikler yapılmalı; ayrıca lafız ve anlam bütünlüğü göz önünde bulundurularak öğrencilerin duaların anlamlarını da kavramaları sağlanmalıdır.
2. Hitabet ve Mesleki Uygulama dersinde konu ve kazanımlar işlenirken; uygulama becerisinin yeteneğe bağlı yönü dikkate alınmalıdır. Bu bakımdan uygulamaya yönelik etkinliklerde bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır.
3. Öğretim Programındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda “TDK Yazım ve İmla Kılavuzu” esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
4. Hitabet ve Mesleki Uygulama dersinde ünitelerin sonunda, ünite içerikleri ile uyumlu farklı alanlardaki hitabet örneklerine yer verilecektir.
5. Mesleki uygulama etkinliklerinde öğrenciler kendilerini geliştirebilmeleri için yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmeli ve uygulama yapma konusunda teşvik edilmelidir.
5. Hitabet ve Mesleki Uygulama dersinde uygulama ağırlıklı olmalıdır; ancak uygulamaya dayalı ölçme ve değerlendirme etkinliklerinde öğrencilerin topluluk karşısında heyecanları göz önünde bulundurulmalıdır.
6. Ders kitabı/eğitim materyali aşağıdaki tabloda verilen ölçülere göre hazırlanmalıdır.

HİTABET ve MESLEKİ UYGULAMA DERSİ KİTAP FORMA SAYISI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Hitabet ve Mesleki Uygulama 11. Sınıf	11	19,5 cm x 27,5 cm

*En yüksek forma sayısı yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı / Eğitim Aracı daha düşük forma sayılarında da olabilir.

9.3. HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

ÜNİTELER		KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	DERS SAATİ YÜZDESİ
1.	Din Hizmetleri ve İletişim	8	10	13,88
2.	Dinî Hitabet	5	6	8,33
3.	Dinî Hitabet Türü Olarak Hutbe ve Vaaz	11	24	33,33
4.	Din Hizmetlerinde Cami Musikisi	3	12	16,66
5.	Dinî Merasimlerde Hitabet ve Dua	3	12	16,66
6.	Cenaze Adabı	7	8	11,11
TOPLAM		37	72	100

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE	5. ÜNİTE	6. ÜNİTE
DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM	DİNİ HİTABET	DİNİ HİTABET TÜRÜ OLARAK HUTBE VE VAAZ	DİN HİZMETLERİNDE CAMİ MUSİKİSİ	DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA	CENAZE ADABI
<ol style="list-style-type: none"> Din Hizmetleri <ol style="list-style-type: none"> 1.1. İrşat, Tebliğ ve Davette Genel İlkeler 1.2. Din Görevlisinin Nitelikleri 1.3. Din Hizmetlerinde Görevler <ol style="list-style-type: none"> 1.3.1. Müftülük ve Vaizlik 1.3.2. İmam Hatiplik ve Uygulaması 1.3.3. Müezzinlik ve Uygulaması 1.3.4. Kur'an Kursu Öğreticiliği ve Uygulaması Din Hizmetlerini Zorlaştıran Sorunlar Din Hizmetlerinde Hedef Kitle Din Hizmetlerinde İletişim <ol style="list-style-type: none"> 4.1. İletişimin Temel İlke ve Unsurları 4.2. Dinî İletişimde Üslup 4.3. Dinî İletişimde Beden Dili 4.4. Din Hizmetlerinde İletişim Sorunları 	<ol style="list-style-type: none"> Din Hizmetlerinde Hitabet ve Önemi Dinî Hitabetin İlkeleri Dinî Hitabette Planlama ve Uygulama <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Amaç ve Konu Belirleme 3.2. Plan Yapma 3.3. Bilgi Toplama ve Düzenleme 3.4. Bilgi Aktarma İlke ve Yöntemleri Dinî Hitabette Değerlendirme 	<ol style="list-style-type: none"> Hutbe ve Hatiplik <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Hutbe ile İlgili Dinî Hükümler 1.2. Hutbe Duaları 1.3. Hutbe Örnekleri 1.4. Hutbe Sunumu Vaaz ve Vaizlik <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Vaaz Duaları 2.2. Vaaz Örnekleri 2.3. Vaaz ve Ders Sunumu 	<ol style="list-style-type: none"> Musiki ve Dinî Musiki Cami Musikisi <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Ezan ve Kamet 2.2. Namaz Tesbihatı 2.3. Aşır 2.4. Tekbir 2.5. Salâ 2.6. Mevlit 2.7. İlahi 	<ol style="list-style-type: none"> Din Hizmetlerinde Duanın Yeri Dinî Merasimlerde Hitabet ve Dua <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Ezan Duası 2.2. Yemek ve İftar Duası 2.3. Hatim ve Mevlit Duaları 2.4. Tövbe İstiğfar Duası 2.5. Kurban Duası 2.6. Mübarek Gün ve Geceler 2.7. Ad Koyma Merasimi 2.8. Sünnet Merasimi 2.9. Nişan ve Nikâh Merasimi 2.10. Hacı Uğurlama Merasimi 2.11. Asker Uğurlama Merasimi 	<ol style="list-style-type: none"> Vefat Anında Yapılması Gerekenler Vefat Sonrası Yapılması Gerekenler <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Cenazenin Yıkınması ve Keflenmesi 2.2. Cenaze Namazı ve Duaları 2.3. Vefat Edenin Borç, Vasiyet ve Mirası 2.4. Defin ve Taziye

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. DİN HİZMETLERİ VE İLETİŞİM	<p>1. Din Hizmetleri</p> <p>1.1. İrşat, Tebliğ ve Davette Genel İlkeler</p> <p>1.2. Din Görevlisinin Nitelikleri</p> <p>1.3. Din Hizmetlerinde Görevler</p> <p>1.3.1. Müftülük ve Vaizlik</p> <p>1.3.2. İmam Hatiplik ve Uygulaması</p> <p>1.3.3. Müezzînlük ve Uygulaması</p> <p>1.3.4. Kur'an Kursu Öğreticiliği ve Uygulaması</p> <p>2. Din Hizmetlerini Zorlaştıran Sorunlar</p> <p>3. Din Hizmetlerinde Hedef Kitle</p> <p>4. Din Hizmetlerinde İletişim</p> <p>4.1. İletişimin Temel İlke ve Unsurları</p> <p>4.2. Dinî İletişimde Üslup</p> <p>4.3. Dinî İletişimde Beden Dili</p> <p>4.4. Din Hizmetlerinde İletişim Sorunları</p>	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <p>1. Din hizmetlerindeki temel kavramları açıklar.</p> <p>2. Din görevlisinin sahip olması gereken nitelikleri kavrar.</p> <p>3. Din hizmeti uygulamalarının gerektirdiği kişisel, mesleki ve toplumsal özelliklere sahip olmaya özen gösterir.</p> <p>4. Din hizmeti uygulamalarının toplumsal işlevini ve manevi değerini fark eder.</p> <p>5. Cami içi ve dışı din hizmetlerini uygular.</p> <p>6. Din hizmetlerini yerine getirirken karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirir.</p> <p>7. Din hizmetlerinde hedef kitlenin özelliklerini tanımanın önemini fark eder.</p> <p>8. Din hizmetleri için gerekli iletişim becerilerini sergiler.</p>	<p>1. kazanım işlenirken cihad konusuna ve "emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker" in cihadın bir türü olduğuna değinilecek; bunun İslami ve mesleki sorumluluk açısından önemine vurgu yapılacaktır.</p> <p>2. kazanım işlenirken din hizmetlerinin toplumsal hayattaki önemi ve manevi değeri ayet ve hadislerle açıklanacaktır. Ayrıca imamlık ve müezzînlük konuları ele alınırken klasik fıkıh kitaplarındaki imamet ve müezzînlükte aranan şartlara kısaca değinilecek; Peygamberimizin müezzînlerine yer verilecektir.</p> <p>3. kazanım işlenirken imamlık ve müezzînlük ilgili dinî hükümler de açıklanacaktır.</p> <p>5. kazanım işlenirken cami dışı din hizmetleri kapsamında din görevlisinin hasta ziyareti, hapishane ziyaretleri, huzur evleri ile sevgi evleri gibi ihtiyaç alanlarında yapması gereken resmî veya gönüllü hizmetlere de değinilecektir.</p> <p>6. kazanım işlenirken hedef kitlenin kültürel, sosyal, ekonomik, dinî özelliklerinin dikkate alınması; davet, tebliğ, irşat ve diğer din hizmetleri çalışmalarında bu durumların göz önünde bulundurulması konularına vurgu yapılacaktır.</p> <p>8. kazanım işlenirken dinî iletişimde üslup ve beden dili kapsamında ulu'l-azim peygamberlerin ve özellikle Peygamberimizin davet üslubundan örnekler verilecektir. Ayrıca din görevliliğinin mesleki temsil nitelikleri bakımından; giyim kuşam, ses, telaffuz, jest ve mimikler konusunda ölçülü, dengeli ve örnek olmasına da değinilecektir.</p> <p>Kavramlar: İrşat, davet, tebliğ, cihat, emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker, cami, mescit, cemaat, imam-hatip, müezzîn, vaiz, müftü.</p>

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. DİNİ HİTABET	<ol style="list-style-type: none">Din Hizmetlerinde Hitabet ve ÖnemiDinî Hitabetin İlkeleriDinî Hitabette Planlama ve Uygulama<ol style="list-style-type: none">Amaç ve Konu BelirlemePlan YapmaBilgi Toplama ve DüzenlemeBilgi Aktarma İlke ve YöntemleriDinî Hitabette Değerlendirme	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none">Din hizmetlerinde hitabetin yerini ve önemini kavrar.Dinî hitabetin ilkelerini açıklar.Dinî hitabette planlama ve uygulama aşamalarını açıklar.Dinî hitabette konuların özelliğine göre kaynak seçimi yapar.Dinî hitabette değerlendirme ölçütlerini açıklar.	<p>1 ve 2. kazanımlar işlenirken konu ayet ve hadislerden örneklerle açıklanacaktır.</p> <p>4. kazanım işlenirken dinî hitabette birincil kaynak kullanmanın önemine vurgu yapılacaktır; bu kapsamda klasik akaid, siyer, tefsir, hadis ve fıkıh kaynaklarına da kısaca değinilecektir.</p> <p>5. kazanım işlenirken vaaz ve hutbe değerlendirme formu oluşturulacaktır; bu forma göre farklı ortamlarda yapılan üç örnek vaaz ve hutbe metninin değerlendirmesi yapılacaktır.</p> <p>Kavramlar: Hitabet, hatip, şifahî, irticâfî.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. DİNİ HİTABET TÜRÜ OLARAK HUTBE VE VAAZ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hutbe ve Hatiplik <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Hutbe ile İlgili Dinî Hükümler 1.2. Hutbe Duaları 1.3. Hutbe Örnekleri 1.4. Hutbe Sunumu 2. Vaaz ve Vaizlik <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Vaaz Duaları 2.2. Vaaz Örnekleri 2.3. Vaaz ve Ders Sunumu 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hutbe ve hatiplik kavramlarını açıklar. 2. Hutbe ile ilgili dinî hükümleri kavrar. 3. Hutbe dualarını ezbere okur. 4. Hutbe sunumunda dikkat edilecek hususları fark eder. 5. Hitabet ilkelerine uygun hutbe hazırlar ve sunar. 6. İncelediği veya dinlediği bir hutbeyi hitabet tekniği açısından değerlendirir. 7. Vaaz ve vaizlik kavramlarını açıklar. 8. Vaaz dualarını ezbere okur. 9. Vaaz ve ders sunumunda dikkat edilecek hususları fark eder. 10. Hitabet ilkelerine uygun vaaz hazırlar ve sunar. 11. İncelediği veya dinlediği bir vaazı hitabet tekniği açısından değerlendirir. 	<p>Ünite genelinde dualar anlamlarıyla birlikte verilecektir.</p> <p>Ünite sonunda Peygamberimizden ve Raşit halifelerden hutbe örnekleri verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. kazanım işlenirken cuma günü, cuma saati, cuma namazı ve hutbenin önemiyle ilgili ayet ve hadis örnekleri verilecektir. 3. kazanım işlenirken kız öğrenciler, hutbe dualarını ezberlemeye zorlanmayacaktır. Ayrıca bayram namazının kılışına kısaca değinilecek; bayram hutbelerine örnekler verilecektir. 7. kazanım işlenirken vaazın din hizmetlerindeki yerine ve önemine vurgu yapılacaktır. Ayrıca kız öğrencilere yönelik Kur'an Kursu öğreticiliği ve vaizlik gibi uygulamalara yer verilecektir. 6. ve 11. kazanımlar işlenirken hutbe ve vaaz izleme ve değerlendirme formları kullanılacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>Hutbe, hatip, vaaz, vaiz, minber, mihrap.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. DİN HİZMETLERİNDE CAMİ MUSİKİSİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Musiki ve Dinî Musiki 2. Cami Musikisi <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Ezan ve Kamet 2.2. Namaz Tesbihatı 2.3. Aşır 2.4. Tekbir 2.5. Salâ 2.6. Mevlit 2.7. İlahi 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Musikiyi ve dinî musikiyi tanımlar. 2. Cami musikisinin çeşitlerini açıklar. 3. Cami musikisi çeşitlerini usulüne uygun olarak icra eder. 	<p>Ünite genelinde dualar anlamlarıyla birlikte verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken dinî musikinin din hizmetlerindeki yerine ve önemine kısaca değinilecektir. 2. kazanım işlenirken salâ çeşitlerine, salânın özellikle 15 Temmuz'da olduğu gibi ilan ve teyakkuz durumlarındaki uygulama örneklerine yer verilecektir. Aşır ile ilahi seçiminde dikkat edilecek hususlara kısaca değinilecektir. 3. kazanım işlenirken uygulama yapma konusunda öğrenciler teşvik edilecektir. Ayrıca uygulama çalışmalarında görsel ve işitsel materyallerden faydalanılacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>Musiki, tesbihat, aşır, mevlit, tekbir, salâ, ilahi, kürsü, minare, şerefe, mahfil.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
5. DİNİ MERASİMLERDE HİTABET VE DUA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Din Hizmetlerinde Duanın Yeri 2. Dinî Merasimlerde Hitabet ve Dua <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Ezan Duası 2.2. Yemek ve İftar Duası 2.3. Hatim ve Mevlit Duaları 2.4. Tövbe İstiğfar Duası 2.5. Kurban Duası 2.6. Mübarek Gün ve Geceler 2.7. Ad Koyma Merasimi 2.8. Sünnet Merasimi 2.9. Nişan ve Nikâh Merasimi 2.10. Hacı Uğurlama Merasimi 2.11. Asker Uğurlama Merasimi 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Din hizmetlerinde duanın yerini kavrar. 2. Çeşitli merasimlere uygun dua yapar. 3. Çeşitli merasimlere uygun konuşmalar hazırlar ve sunar. 	<p>Ünite genelinde dualar anlamlarıyla birlikte verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken Kur'an-ı Kerim'den ve Peygamberimizden dua örnekleri verilecektir. 2. kazanım işlenirken "Asker Uğurlama Merasimi" konusunda cihad, şehitlik ve gazilik konularına değinilecek ve 15 Temmuz'a atıf yapılacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>Cihat, şehitlik, gazilik, dua, tövbe, istiğfar, hatim, mukabele, akîka, velfime.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
6. CENAZE ADABI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vefat Anında Yapılması Gerekenler 2. Vefat Sonrası Yapılması Gerekenler <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Cenazenin Yıkınması ve Kefenlenmesi 2.2. Cenaze Namazı ve Duaları 2.3. Vefat Edenin Borç, Vasiyet ve Mirası 2.4. Defin ve Taziye 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vefat anında yapılması gerekenleri kavrar. 2. Cenazeyi dinî vecibelere göre yıkar ve kefenler. 3. Cenaze namazını usulüne uygun olarak kıldırır. 4. Cenaze dualarını ezbere okur. 5. Cenaze için dua ve konuşma yapar. 6. Cenazenin İslam geleneğine göre defin hizmetlerini yerine getirir. 7. Vefat edenin yakınlarına başsağlığı dilemeye ve üzüntüsünü paylaşmaya özen gösterir. 	<p>Ünite genelinde dualar anlamlarıyla birlikte verilecektir. Ayrıca cenaze ile ilgili kavramlar istilaha uygun olarak verilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken vefat eden bir Müslüman'a karşı diğer Müslümanların dinî sorumlulukları üzerinde durulacaktır. 6. kazanım işlenirken şehitlerle ilgili uygulamalara değinilecektir. 7. kazanım işlenirken halk arasında yaygın olarak bilinen yedisi, kırkı, elli ikisi gibi uygulamaların dinî herhangi bir dayanağının olmadığı vurgusu yapılacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>İstilah, teçhiz, teneşir, tekfin, teşyî, gasil, musalla, taziye, vasiyet, miras.</p>

TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

10. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

10.1. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Temel Dinî Bilgiler Dersi Öğretim Programı ile 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 2. maddesinde belirtilen “Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları”na uygun olarak öğrencilerin;

- İslam’ın iman esaslarını kavraması,
- İslam’ın temel ibadetlerinin yapılarını açıklaması,
- İslam’ın temel ahlaki ilkelerini kavraması,
- İslam ahlakının kaynağının Kur’an ve sünnet olduğunu fark etmesi,
- Allah’a, Peygamberimize, Kur’an-ı Kerim’e ve insanlara karşı sorumluluklarını fark etmesi amaçlanmaktadır.

10.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Temel Dinî Bilgiler Dersi Öğretim Programı; öğrencilerin, İslam dininin özünü oluşturan iman, ibadet ve ahlak konularını bütüncül bir bakış açısıyla kavramaları esasına dayanmaktadır. Konu ve kazanımlar verilirken bu ilkeye dikkat edilmelidir.
2. Öğretim Program’ındaki özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda “TDK Yazım ve İmla Kılavuzu” esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi’nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
3. Temel Dinî Bilgiler dersinde konu ve kazanımlar; Hadis, Fıkıh, Tefsir, Akaid, Kelam, İslam Ahlakı, Hitabet ve Mesleki Uygulama gibi ilgili derslerle ilişkilendirilerek işlenmelidir.
7. Temel Dinî Bilgiler dersinin ileriki öğrenmeler için zemin teşkil edeceği unutulmamalı; konu ve kazanımlar bu olgu göz önünde bulundurularak temel düzeyde verilmeye çalışılmalı; öğrencilerde ön yargı oluşturacak ve yılgınlığa sebep olacak uygulamalardan kaçınılmalıdır.
8. Ders kitabı/eğitim materyali aşağıdaki tabloda verilen ölçülere göre hazırlanmalıdır.

TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ KİTAP FORMA SAYISI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Temel Dinî Bilgiler 9. Sınıf	11	19,5 cm x 27,5 cm

*En yüksek forma sayısı yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı / Eğitim Aracı daha düşük forma sayılarında da olabilir.

10.3. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

	ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	DERS SAATLERİ YÜZDESİ
1.	İnanç Dünyamız	7	6	16,66
2.	İbadet Hayatımız	17	10	27,77
3.	Ana Hatlarıyla İslam Ahlakı	8	6	16,66
4.	Ahlaki Davranışlar	6	8	22,22
5.	Adab-ı Muâşeret	9	6	16,66
TOPLAM		47	36	100

TEMEL DİNİ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE	5. ÜNİTE
İNANÇ DÜNYAMIZ	İBADET HAYATIMIZ	ANA HATLARIYLA İSLAM AHLAKI	AHLAKİ DAVRANIŞLAR	ADAB-I MUAŞERET
<ol style="list-style-type: none"> 1. İnsan ve Din 2. İmanla ilgili Kavramlar 3. İmanın Söz ile İfade Edilmesi <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Kelime-i Tevhid 3.2. Kelime-i Şهادet 4. İman Esasları <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Allah'a İman 4.2. Meleklerle İman 4.3. Kitaplara İman 4.4. Peygamberlere İman 4.5. Ahiret Gününe İman 4.6. Kader ve Kazaya İman 	<ol style="list-style-type: none"> 1. İbadet Kavramı İbadetin Kabul Şartları <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Niyet 2.2. İhlas 2.3. Sünnete Uygunluk İnanç ile İbadet İlişkisi İbadet ile Temizlik İlişkisi <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Abdest 4.2. Gusül 4.3. Teyemmüm Müminin Miracı: Namaz Kötülöklere Kalkan: Ramazan ve Oruç Paylaşma ve Yardımlaşma: İnfak, Sadaka ve Zekât Allah'ın Evinde Misafirlik: Hac ve Umre Kulluk ve Samimiyet Beyanı: Kurban Salih Amel Dua ve Tövbe 	<ol style="list-style-type: none"> 1. İslam Ahlakının Gayesi ve Konusu İslam Ahlakının Kaynakları Ahlak ile Terbiye İlişkisi Allah'a Karşı Vazifelerimiz Peygamberimize Karşı Vazifelerimiz Kur'an-ı Kerim'e Karşı Vazifelerimiz İnsanlara Karşı Vazifelerimiz 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Olumlu Tutum ve Davranışlar <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Adalet 1.2. İffet 1.3. Edep ve Hayâ 1.4. Ahde Vefa 1.5. Emanete Riayet 1.6. Tevazu 1.7. Merhamet ve Şefkat 1.8. Cesaret Olumsuz Tutum ve Davranışlar <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Yalan 2.2. Gybet 2.3. İftira 2.4. Haset 2.5. Suizan 2.6. Hırsızlık 2.7. İsrâf 2.8. Zulüm Zararlı Alışkanlıklar 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selamlaşma Adabı Konuşma Adabı İlim Adabı Yeme İçme Adabı Giyim Kuşam Adabı Yolculuk Adabı Ziyaret Adabı Alışveriş Adabı Medya ve Bilişim Adabı

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. İMANÇ DÜNYAMIZ	<ol style="list-style-type: none"> 1. İnsan ve Din 2. İmanla İlgili Kavramlar 3. İmanın Söz ile İfade Edilmesi <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Kelime-i Tevhid 3.2. Kelime-i Şehadet 4. İman Esasları <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Allah'a İman 4.2. Meleklerle İman 4.3. Kitaplara İman 4.4. Peygamberlere İman 4.5. Ahiret Gününe İman 4.6. Kader ve Kazaya İman 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İnsanın yaratılış amacını ayet ve hadislerden örneklerle açıklar. 2. Din kavramını tanımlar. 3. İman ile ilgili kavramları açıklar. 4. Kelime-i Tevhid ve Kelime-i Şehadeti açıklar. 5. İslam'ın temel iman esaslarını açıklar. 6. İman esaslarını ayet ve hadislerle temellendirir. 7. İman esaslarını bütüncül bir şekilde kavrar. 	<p>Ünite genelinde iman esasları, Akaid ve Kalam dersinin ilgili üniteleri ile ilişkilendirilerek ayrıntıya girilmeden ayet ve hadislerden örneklerle açıklanacaktır. Ayrıca imanın kişinin ahlaki gelişimi üzerindeki olumlu etkilerine değinilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken eşref-i mahiûkat kavramına da değinilecektir. 2. kazanım işlenirken ayrıntıya girilmeden dinin kaynağı ayet ve hadislerle açıklanacak; fitrat kavramına vurgu yapılacak; dinin tanımında İslam âlimlerinin yaklaşımı esas alınacaktır. 3. kazanım işlenirken ikrar, tasdik, rükün, yakın, icmalî ve tafsilî iman kavramlarına da değinilecektir. 4. kazanım işlenirken İslam'da tevhid inancının önemine ve Peygamberimizin risaletine iman edilmeden tevhidin gerçekleştirilmeyeceğine vurgu yapılacaktır. 6 ve 7. kazanımlar işlenirken iman-İslam-İhsan arasındaki ilişkiye kısaca değinilecek; imanın bir bütün olduğu, zarurât-ı diniyeden birini inkâr edenin dinin tamamını inkâr etmiş olacağına da vurgu yapılacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>Din, iman, İslam, tevhid, akide, taklit, tahkik, melek, peygamber, ahiret, kader, kaza, tasdik, rükün, yakın, Zarûrât-ı Diniyye.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. İBADET HAYATIMIZ	<p>1. İbadet Kavramı</p> <p>2. İbadetin Kabul Şartları</p> <p>2.1. Niyet</p> <p>2.2. İhlas</p> <p>2.3. Sünnete Uygunluk</p> <p>3. İnanç ile İbadet ilişkisi</p> <p>4. İbadet ile Temizlik ilişkisi</p> <p>4.1. Abdest</p> <p>4.2. Gusül</p> <p>4.3. Teyemmüm</p> <p>5. Müminin Miracı: Namaz</p> <p>6. Kötülüklere Kalkan: Ramazan ve Oruç</p> <p>7. Paylaşma ve Yardımlaşma: İnfak, Sadaka ve Zekât</p> <p>8. Allah'ın Evinde Misafirlik: Hac ve Umre</p> <p>9. Kulluk ve Samimiyet Beyanı: Kurban</p> <p>10. Salih Amel</p> <p>11. Dua ve Tövbe</p>	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> İbadet kavramını açıklar. İbadetin kabul edilme şartlarını açıklar. İnançla ibadet arasındaki ilişkiyi yorumlar. İbadette temizliğin yerini ve önemini ayet ve hadislerle örneklendirir. Abdest, boy abdesti ve teyemmümün alınışını açıklar. Namazın çeşitlerini, farz, vacip ve sünnetlerini açıklar. Çeşitlerine göre namazın kılışına örnekler verir. Ramazan ayı ve orucun dindeki yerini ayet ve hadislerle örneklendirir. Ramazan ve oruçla ilgili kavramları açıklar. Zekât ve sadaka ile ilgili hükümleri açıklar. Haccın yapılışını ana hatlarıyla açıklar. Hac ve umre arasındaki farkı ayırt eder. Hac ile ilgili kavramları açıklar. Kurban ibadetinin dindeki yerini açıklar. Salih amelin kapsamını söyler. Dua ile tevbenin kişi hayatındaki ve dindeki önemini fark eder. İbadetleri yapmaya istekli olur. 	<p>2. kazanım işlenirken ilkeler bağlamında isteklilik, kolaylık ve güç yetirebilirlik konuları ile ibadetin kapsamına da değinilecektir.</p> <p>5. kazanım işlenirken istinca ve istibra konularına değinilecektir.</p> <p>7. kazanım işlenirken caminin ve cemaatle namaz kılmanın önemine de değinilecektir.</p> <p>9. kazanım işlenirken konu; sahur, imsak, iftar, teravih namazı, mukabele ve fitir sadakası ile sınırlanacaktır.</p> <p>10. kazanım işlenirken zekâtın nelerden ve kimlere verilmesi gerektiği konularına da değinilecektir.</p> <p>13. kazanım işlenirken konu; ihram, Arafat, Müzdelife, Mina, tavaf ve sa'y ile sınırlanacaktır.</p> <p>15. kazanım işlenirken kâfirlerin amelinin salih amel kapsamına girmeyeceği; İbrâhîm suresi 18, Kehf suresi 105-106. ayetler ışığında anlatılacaktır.</p> <p>Kavramlar: İbadet, niyet, ihlas, sünnet, taharet, abdest, teyemmüm, gusül, infak, sadaka, zekât, tavaf, sa'y.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. ANA HATLARIYLA İSLAM AHLAKI	<ol style="list-style-type: none"> 1. İslam Ahlakının Gayesi ve Konusu 2. İslam Ahlakının Kaynakları 3. Ahlak ile Terbiye İlişkisi 4. Allah'a Karşı Vazifelerimiz 5. Peygamberimize Karşı Vazifelerimiz 6. Kur'an-ı Kerim'e Karşı Vazifelerimiz 7. İnsanlara Karşı Vazifelerimiz 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İslam ahlakının gayesini ve konusunu ayet ve hadislerle açıklar. 2. İslam ahlakının kaynaklarını açıklar. 3. Ahlak ile terbiye ilişkisini yorumlar. 4. İman, ibadet ve ahlak arasındaki ilişkiyi yorumlar. 5. Allah'a karşı vazifelerini yerine getirmeye özen gösterir. 6. Peygamberimize karşı vazifelerini yerine getirmeye istekli olur. 7. Kur'an-ı Kerim ile ilgili vazifelerini yapmaya önem verir. 8. İnsanlara karşı vazifelerini kavrar. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken ahlakın tanımı yapılacak ve ahlakla ilgili temel kavramlara kısaca değinilecektir. 2. kazanım işlenirken İslam ahlakının kaynakları Kur'an ve sünnet ile sınırlandırılacak; ahlakın kaynağı ile ilgili farklı teorilere girilmeyecektir. 3. kazanım işlenirken eğitimin amaçlarından birisinin de ahlaklı bireyler yetiştirmek olduğuna da vurgu yapılacaktır. 5. kazanım işlenirken marifet, ubudiyet, muhabbet, tazim, teslimiyet, tövbe, takva, havf ve reca konularına kısaca değinilecektir. 6. kazanım işlenirken muhabbet, sünnete ittiba ve teslimiyet konularına kısaca değinilecektir. Ayrıca salat ve selam ile ilgili hadislerle de yer verilecektir. 7. kazanım işlenirken Kur'an'a karşı saygı ve edep; Kur'an'ı okuma, anlama ve yaşama konularına kısaca değinilecektir. 8. kazanım işlenirken kul hakkı; can, mal, namus emniyeti; saygı, sevgi, keder ve sevince ortak olma konularına kısaca değinilecektir. <p>Kavramlar:</p> <p>Ahlak, terbiye, marifet, muhabbet, tazim, ubudiyet, teslimiyet, tövbe, takva, havf, reca, salavat.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. AHLAKİ DAVRANIŞLAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Olumlu Tutum ve Davranışlar <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Adalet 1.2. İffet 1.3. Edep ve Hayâ 1.4. Ahde Vefa 1.5. Emanete Riayet 1.6. Tevazu 1.7. Merhamet ve Şefkat 1.8. Cesaret 2. Olumsuz Tutum ve Davranışlar <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Yalan 2.2. Gıybet 2.3. İftira 2.4. Haset 2.5. Suizan 2.6. Hırsızlık 2.7. İsraf 2.8. Zulüm 3. Zararlı Alışkanlıklar 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Güzel ahlaki davranışları ayet ve hadislerle temellendirir. 2. Güzel ahlaki davranışlara uymaya istekli olur. 3. Olumsuz davranışları ayet ve hadislerle temellendirir. 4. Olumsuz davranışlardan uzak durmaya özen gösterir. 5. Davranışlarında ölçülü ve tutarlı olmaya özen gösterir. 6. Zararlı alışkanlıkların beden ve ruh sağlığı açısından olumsuz etkilerini fark eder. 	<p>Ünite konuları başta ayet ve hadisler olmak üzere İslam tarihinden yaşanmış örneklerle açıklanacaktır.</p> <p>4. kazanım işlenirken yetim malı yemenin haramlığına da vurgu yapılacaktır.</p> <p>6. kazanım işlenirken sigara, içki, uyuşturucu madde kullanmanın zararlarına yer verilecektir.</p> <p>Kavramlar: Adalet, ahit, vefa, itidal, şecaat, hilm, îsâr, iffet, hayâ, hüsnüzan, suizan, riya, haset.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
5. ADAB-I MUAŞERET	<ol style="list-style-type: none"> Selamlaşma Adabı Konuşma Adabı İlim Adabı Yeme İçme Adabı Giyim Kuşam Adabı Yolculuk Adabı Ziyaret Adabı Alışveriş Adabı Medya ve Bilişim Adabı 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> Selamlaşmada dikkat edilmesi gereken hususları açıklar. Konuşurken dikkat edilmesi gereken hususları açıklar. İlim öğrenmede ve öğretmede gerekli ahlaki ölçüleri fark eder. Yeme ve içmede ölçülü olmaya özen gösterir. Giyim ve kuşamda ölçülü olmaya ve gösteriştten uzak durmaya özen gösterir. Yolculuk adabıyla ilgili ilkeleri kavrar. Ziyaret adabını ayet ve hadislerle açıklar. Alışverişte helal-haram ölçüsünü kavrar. İletişim araçlarını doğru ve yerinde kullanır. 	<p>Ünite konuları, başta ayet ve hadisler olmak üzere İslam tarihinden yaşanmış örneklerle açıklanacaktır.</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanım işlenirken konu Peygamberimizin sünneti ışığında açıklanacaktır. kazanım işlenirken ayet ve hadisler ışığında ilim adabından kısaca bahsedilecektir. ve 5. kazanımlar işlenirken gösteriştten uzak olma, tasarruf, sahip olduğumuz nimetleri başkalarıyla paylaşma konuları üzerinde de durulacaktır. Ayrıca helal kazancın önemi vurgulanacaktır. kazanım işlenirken özel veya toplu taşıma araçlarında çevreye ve insanlara karşı saygılı olunmasına; ayrıca trafik kuralları ihlalinin de kul hakkı ihlali olduğuna değinilecektir. kazanım işlenirken sosyal medya ve internetin kullanımında mahremiyete riayet, kişi haklarını ihlal etmeme, zaman israfı gibi konular üzerinde durulacaktır. <p>Kavramlar: Adap, selam, ilim, nezaket, itidal, sıla-i rahim, tesettür, rızık, helal, haram, tasarruf.</p>

SİYER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

11. SİYER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

11.1. SİYER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Siyer; Peygamberimiz Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hayatını, şahsiyetini, tebliğ faaliyetlerini, siyasi ve askerî mücadelelerini konu alan ilim dalının adıdır.

Peygamberimizin hayatına ve şahsiyetine duyulan ilgi; Kur'an-ı Kerim'in, İslam dininin ve Müslümanların ona verdiği önem ve değerden kaynaklanmaktadır. Kur'an-ı Kerim'de Peygamberimizin âlemlere rahmet olarak güzel ahlak üzere gönderildiği ve son peygamber olduğu bildirilmektedir. Onun, ilahi emir ve yasakları tebliğ ederek fertleri ve toplumları arındırmakla, onlara kitap ve hikmeti öğretmekle görevlendirildiği vurgulanmaktadır. Bu nedenle Peygamberimize itaat edilmesi, onun örnek alınması ve herkesten çok sevilmesi emredilmektedir.

Peygamberimiz herkes için hayatın tamamını kuşatan ideal bir örnektir. Onun, her insanın uyabileceği yalın ve yaşanabilir bir hayat örnekliliği vardır. O, Kur'an'ın esaslarına göre yaşayan en güzel model olmuştur.

Siyer Dersi Öğretim Programı geliştirilirken Kur'an-ı Kerim, hadis, siyer ve tarih kaynakları esas alınmıştır. Öğrencilerin, Peygamberimizi daha iyi tanıyabilmeleri ve İslamiyet'i anlayabilmeleri için Arap Yarımadası'nın risalet öncesi sosyal ve dinî durumu, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) vahiy öncesi hayatı, İslam'ı tebliği, Mekke'de verdiği mücadele, Medine'de çok yönlü bir lider oluşu ile buna bağlı gelişmeler ve örnek kişiliğiyle ilgili bilgiler verilecektir.

Anadolu İmam Hatip Lisesi Siyer Öğretim Programı dört ünite olarak yapılandırılmıştır. Siyer Dersi Öğretim Programıyla, 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olarak öğrencilerin;

- İslamiyet öncesi Arap Yarımadası'nın coğrafi yapısı ile Mekke ve Yesrib'in sosyal, kültürel, ekonomik ve dinî özelliklerini tanınması,
- Hz. Muhammed'in (s.a.v.) peygamberlik öncesi hayatını ve kişilik özelliklerini açıklaması,
- İslam dininin doğru anlaşılmasında Peygamberimize olan ihtiyacı fark etmesi,
- Hz. Muhammed'in (s.a.v.) peygamberlik hayatını, Mekke ve Medine döneminde meydana gelen olayları tarihsel bağlamına uygun olarak bilmesi,
- Peygamberimizin örnek kişiliğinin bireysel ve toplumsal yönünü kavraması,

- Peygamberimizin hayatını bütüncül bir yaklaşımla tanınması amaçlanmaktadır.

11.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Siyer dersi; Peygamberimizin şahsı ve nübüvveti ile ilgili Kur'an-ı Kerim'in verdiği bilgiler çerçevesinde, temel kaynaklar referans alınarak ve tarih biliminin yöntemleri ışığında işlenmelidir.
2. Siyer dersinde öğrencilerin Peygamberimizi tanımaları, onun hayatımızdaki yerini kavramaları öncelikle hedeflenmelidir.
3. Öğretim Program'ındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda "TDK Yazım ve İmla Kılavuzu" esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
4. Siyer dersinde üniteler hazırlanırken konulara ilişkin edebî metinlerden yararlanılmalı; anlatımlar, peygamber sevgisini ve ona bağlılıktaki samimiyeti yansıtmalıdır. Bu bağlamda Peygamberimize sevgi ve hürmet ifadelerinin farklı kullanımlarına da yer verilmelidir.
5. Siyer dersinde ünitelerin sonunda ünite içeriğine uygun, Peygamberimizin örnekliğini ve ahlaki vasıflarını öne çıkaran kısa okuma parçalarına yer verilmelidir.
6. Ders kitabı/eğitim materyali aşağıdaki tabloda verilen ölçülere göre hazırlanmalıdır.

SİYER DERSİ KİTAP FORMA SAYISI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Siyer 10. Sınıf	10	19,5 cm x 27,5 cm

*En yüksek forma sayısı yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı / Eğitim Aracı daha düşük forma sayılarında da olabilir.

11.3. SİYER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

	ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	DERS SAATLERİ YÜZDESİ
1.	İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası	5	8	11,11
2.	Hız. Peygamber'in Risalet Öncesi Hayatı	6	12	16,66
3.	Risaletin Mekke Dönemi	13	26	36,11
4.	Risaletin Medine Dönemi	8	26	36,11
TOPLAM		32	72	100

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE
<p>İSLAMİYET ÖNCESİ ARAP YARIMADASI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi 2. Siyer İliminin Temel Kavramları ve Kaynakları 3. İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası'na Genel Bakış <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Dinî Hayat 3.2. Siyasi Hayat 3.3. Sosyal Hayat 3.4. Kültürel Hayat 4. İslamiyet Öncesi Hicaz <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Mекke 4.2. Taif 4.3. Yesrib 	<p>HZ. PEYGAMBER'İN RİSÂLET ÖNCESİ HAYATI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Peygamberimizin Soy ve Ailesi 2. Peygamberimizin Doğumu ve Çocukluğu 3. Peygamberimizin Gençlik Dönemi 4. Peygamberimizin Nübüvvet Öncesi Ahlakî Olgunluğu 5. Peygamberimizin Hira'da Tefekkür Günleri 	<p>RİSÂLETİN MEKKE DÖNEMİ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Risalet Öncesi Dünyanın Dinî Durumu 2. Risalet ve Peygamberimiz <ol style="list-style-type: none"> 2.1. İlk Vahiy 2.2. Gizli ve Açık Davet 2.3. İlk Müslümanlar 3. Mekke'de İslam Davetine Tepkiler <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Mekke'de İslam'ı Kabul Edenlerin Genel Özellikleri 3.2. Müşriklerin İslam Davetine Karşı Çıkma Sebepleri 3.3. Mekke Dönemi ve İşkence 4. Habeşistan'a Hicret 5. Hz. Hamza (r.a.) ve Hz. Ömer'in (r.a.) Müslüman Oluşları 6. Boykot Yılları 7. Taif Yolculuğu 8. İsrâ ve Miraç 9. Yeni Yurt Arayışı <ol style="list-style-type: none"> 9.1. Yesrib'le İlk Temas 9.2. Akabe Biatları 10. Yesrib'e Hicret <ol style="list-style-type: none"> 10.1. Müslümanların Hicreti 10.2. Peygamberimizin Hicreti 10.3. Kubâ'ya Varış 	<p>RİSÂLETİN MEDİNE DÖNEMİ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Medine'de İslam Toplumunun Oluşumu <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Mescid-i Nebi'nin İnşası 1.2. Ashâb-ı Suffe 1.3. Muhacir Ensar Kardeşliği 1.4. Medine Sözleşmesi 1.5. Namaza Davet: Ezan 1.6. Medine Pazarının Kurulması 1.7. Kiblenin Değişmesi 2. Seriyeye ve Gazveler <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Savaşa İzin Verilmesi 2.2. İlk Seriyeler 2.3. Bedir Gazvesi 2.4. Uhud Gazvesi 2.5. Rec'î ve Bîr-i Maune 2.6. Hendek Gazvesi 2.7. Hudeybiye Antlaşması 2.8. Mekke'nin Fethi 2.9. Huneyn Gazvesi 3. Nifak ve Münafıklar 4. Diğer Din Mensuplarıyla Münasebetler <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Yahudiler 4.2. Hıristiyanlar 5. İslam'a Davet Mektupları 6. Heyetlerle Görüşmeler 7. Veda Haccı ve Veda Hutbesi 8. Peygamberimizin Vefatı

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. İSLAMİYET ÖNCESİ ARAP YARIMADASI	<p>1. Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi</p> <p>2. Siyer İliminin Temel Kavramları ve Kaynakları</p> <p>3. İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası'na Genel Bakış</p> <p>3.1. Dinî Hayat</p> <p>3.2. Siyasi Hayat</p> <p>3.3. Sosyal Hayat</p> <p>3.4. Kültürel Hayat</p> <p>4. İslamiyet Öncesi Hicaz</p> <p>4.1. Mekke</p> <p>4.2. Taif</p> <p>4.2. Yesrib</p>	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <p>1. İslam'ı anlamada Peygamberimizin hayatını öğrenmenin önemini kavrar.</p> <p>2. Peygamberimizi tanımada Siyer ilminin temel kaynaklarını ve kavramlarını tanımanın önemini fark eder.</p> <p>3. İslamiyet öncesi Arap Yarımadası'nın coğrafi, siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik yapısını ve dinî özelliklerini tanıır.</p> <p>4. Cahiliye kavramını ve cahiliye zihniyetinin genel özelliklerini açıklar.</p> <p>5. İslamiyet öncesi Hicaz'ın tarihi, dinî, sosyal ve kültürel hayatını tanıır.</p>	<p>2. kazanım işlenirken kaynaklar; Kur'an-ı Kerim, sahih hadisler ve ilk dönem kaynaklarıyla sınırlandırılacaktır. Ayrıca öğrencilerin temel kaynaklara nasıl ulaşabilecekleri ve bu kaynaklardan faydalanma usulleri açıklanacaktır.</p> <p>3. kazanım işlenirken Hicaz'ın sosyo-kültürel hayatına ayrıntılı olarak değinilmeyecek; gerekli ayrıntı 5. kazanım işlenirken verilecektir.</p> <p>3 ve 4. kazanımlar işlenirken cahiliye kavramı ve zihniyeti, ayet ve hadislerden örneklerle açıklanacak ve cahiliye zihniyetinin belirli bir dönemle sınırlı olmadığı vurgulanacaktır.</p> <p>5. kazanım işlenirken Hz. İbrahim (a.s.) ve Hz. İsmail'in (a.s.) tevhid mücadelesi, Kâbe'nin yeniden inşası, Fil Olayı gibi önemli hadiselerle değinilecektir. Ayrıca Yesrib'deki toplumsal yapı ve dinî gruplardan da bahsedilecektir.</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Siyer, tevhit, hanif, şirk, cahiliye, bedevi, hadari, dârünnedve, harem, muallakat, ficar.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. HZ. PEYGAMBER'İN RİSÂLET ÖNCESİ HAYATI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Peygamberimizin Soy ve Ailesi 2. Peygamberimizin Doğumu ve Çocukluğu 3. Peygamberimizin Gençlik Dönemi 4. Peygamberimizin Nübüvvet Öncesi Ahlaki Olgunluğu 5. Peygamberimizin Hira'da Tefekkür Günleri 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Peygamberimizin soyunu ve aile ortamını tanıır. 2. Peygamberimizin çocukluk dönemini açıklar. 3. Peygamberimizin gençlik döneminin genel özelliklerini açıklar. 4. Peygamberimizin aile bireyleri ile ilişkilerini ideal bir model olarak benimser. 5. Peygamberimizin nübüvvet öncesi erdemli davranışlarını kendine örnek alır. 6. Peygamberimizin Hira'daki tefekkür sürecini değerlendirir. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. kazanım işlenirken Peygamberimizin Hilfü'l-Fudûl'a katılması, ticaretle uğraşması, Hz. Hatice (r.a.) ile evliliği ve çocukları ile ilgili bilgiler verilecek; ancak Hz. Hatice'nin evlilik yaşı gibi tartışmalı rivayetlere yer verilmeyecektir. 4. kazanım işlenirken Peygamberimizin evliliğinin temelindeki sadakat ve vefa kavramlarının önemi üzerinde durulacaktır. 5. kazanım işlenirken Peygamberimizin Kâbe hakemliği, el-emin olarak anılması, cahiliye yaşantısından uzak durma gibi ahklaki olgunluğunu ortaya koyan konulara yer verilecektir. 6. kazanım işlenirken Peygamberimizin Hira'da âlemin yaratılışı hakkında tefekkür etmesine, toplumdaki ahklaki çöküntülerden duyduğu rahatsızlıklara değinilecek; ibadet gibi taabbudi anlatımlara yer verilmeyecektir. <p>Kavramlar: Nübüvvet, risalet, hanif, tefekkür, Hilfü'l-fudûl, emanet, el-emin, tebliğ, ismet, sıdk.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. RİSALETİN MEKKE DÖNEMİ	<p>1. Risalet Öncesi Dünyanın Dinî Durumu</p> <p>2. Risalet ve Peygamberimiz</p> <p>2.1. İlk Vahiy</p> <p>2.2. Gizli ve Açık Davet</p> <p>2.3. İlk Müslümanlar</p> <p>3. Mekke’de İslam Davetine Tepkiler</p> <p>3.1. Mekke’de İslam’ı Kabul Edenlerin Genel Özellikleri</p> <p>3.2. Müşriklerin İslam Davetine Karşı Çıkma Sebepleri</p> <p>3.3. Mekke Dönemi ve İşkence</p> <p>4. Habeşistan’a Hicret</p> <p>5. Hz. Hamza (r.a.) ve Hz. Ömer’in (r.a.) Müslüman Oluşları</p> <p>6. Boykot Yılları</p> <p>7. Taif Yolculuğu</p> <p>8. İsrâ ve Miraç</p> <p>9. Yeni Yurt Arayışı</p> <p>9.1. Yesrib’le İlk Temas</p> <p>9.2. Akabe Biatları</p> <p>10. Yesrib’e Hicret</p> <p>10.1. Müslümanların Hicreti</p> <p>10.2. Peygamberimizin Hicreti</p> <p>10.3. Kuba’ya Varış</p>	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> Peygamberimizin risaletinden önce dünyanın dinî durumunu açıklar. Peygamberliğin insanlık tarihi açısından önemini fark eder. Peygamberimizin İslam’a davet sürecini ve davet metodunu açıklar. Peygamberimizin tebliğine karşı tepkileri nedenleriyle birlikte değerlendirir. Habeşistan hicretlerinin sebep ve sonuçlarını açıklar. Hz. Hamza (r.a.) ve Hz. Ömer’in (r.a.) Müslüman olmalarının, Müslümanların güçlenmesine katkılarını yorumlar. Kureyşli müşriklerin Müslümanlara uyguladığı baskıları açıklar. Peygamberimizin Taif yolculuğunun sebep ve sonuçlarını yorumlar. İsrâ ve Miraç olayının, Peygamberimiz ve Müslümanlar açısından önemini fark eder. Akabe Biatları’nın Yesrib’de İslam’ın yayılışı açısından önemini kavrar. Yesrib’e hicretin sebeplerini ve önemini kavrar. Peygamberimizin Kuba’daki faaliyetlerini açıklar. Hicretin sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel sonuçlarını irdeler. 	<ol style="list-style-type: none"> kazanım işlenirken ayrıntıya girilmeksizin dinlerin yoğunlaştığı havzalar hakkında kısa bilgiler verilecektir. kazanım işlenirken vahyin Peygamberimize yüklediği sorumluluğa ve davetindeki temel ilkelere yer verilecektir. Ayrıca ilk vahiy ve sonrasında gelişen süreç üzerinde durulacaktır. Bu bölümde Dârülerkam’a da yer verilecektir. kazanım işlenirken Cafer b. Ebi Talib’in (r.a.) Necaşi ile olan konuşmasına yer verilecektir. kazanım işlenirken Kureyşli müşriklerin, Peygamberimizi yalnızlaştırmak amacıyla Haşimoğullarına uyguladıkları boykota vurgu yapılacaktır. Ayrıca hüzün yılına da değinilecektir. kazanım işlenirken konu, ayet ve sahih hadisler ışığında ele alınacaktır. Ayrıca Miraç olayı ile namazın beş vakit olarak düzenlendiğine vurgu yapılacaktır. kazanım işlenirken biat kavramına, biatın önemine ve sahabenin sadakatine de değinilecektir. kazanım işlenirken ilk Cuma namazına ve ilgili ayetlere de değinilecektir. ve 13. kazanımlar işlenirken Hicret olayı, ayet ve sahih hadisler ışığında açıklanacaktır. <p>Kavramlar:</p> <p>Vahiy, davet, tebliğ, risalet, fetret, aşere-i mübeşşere, sahabi, isra, miraç, biat, hicret.</p>

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. RİSÂLETİN MEDİNE DÖNEMİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Medine’de İslam Toplumu’nun Oluşumu <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Mescid-i Nebi’nin İnşası 1.2. Ashâb-ı Suffe 1.3. Muhacir-Ensar Kardeşliği 1.4. Medine Sözleşmesi 1.5. Namaza Davet: Ezan 1.6. Medine Pazarının Kurulması 1.7. Kiblenin Değişmesi 2. Seriyeye ve Gazveler <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Savaşa İzin Verilmesi 2.2. İlk Seriyeler 2.3. Bedir Gazvesi 2.4. Uhud Gazvesi 2.5. Recî ve Bî’r-i Maune 2.6. Hendek Gazvesi 2.7. Hudeybiye Antlaşması 2.8. Mekke’nin Fethi 2.9. Huneyn Gazvesi 3. Nifak ve Münaflıklar 4. Diğer Din Mensuplarıyla Münasebetler <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Yahudiler 4.2. Hıristiyanlar 5. İslam’a Davet Mektupları 6. Heyetlerle Görüşmeler 7. Veda Haccı ve Veda Hutbesi 8. Peygamberimizin Vefatı 	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Medine’de İslam toplumu’nun oluşum sürecini açıklar. 2. Seriyeye ve gazveleri sebep ve sonuçları açısından değerlendirir. 3. Peygamberimizin münaflıklarla mücadele metodunu yorumlar. 4. Peygamberimizin diğer din mensuplarıyla ilişkilerinin dayandığı ilkeleri kavrar. 5. Peygamberimizin tebliğinde İslam’a davet mektuplarının yerini açıklar. 6. Veda Haccı’nın önemini ve Veda Hutbesi’ndeki evrensel mesajları yorumlar. 7. Peygamberimizin vefatının Müslümanlar üzerinde bıraktığı tesiri açıklar. 8. Peygamberimizin ahlaki özelliklerini hayatında uygulamaya istekli olur. 	<p>Ünite genelinde kronoloji gözetilerek oruç, zekât, hac gibi ibadetlerin farz kılması; içki, faiz ve benzerlerinin haram kılması; tesettürün emredilmesi gibi ibadet ve muameleat ile ilgili konulara da değinilecektir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım işlenirken Peygamberimizin Medine’de kurduğu devlet sistemine, liderlik ve eğitimcilik vasıflarına, Mescid-i Nebi’nin toplumsal fonksiyonuna, Medine’deki ilk nüfus sayımının ve Medine sözleşmesinin sosyal hayat açısından önemine, Peygamberimizin Medine’de pazar kurmasının Müslümanların ekonomik bağımsızlığı açısından önemine vurgu yapılacaktır. 2. kazanım işlenirken seriyeye ve gazve kavramlarına da değinilecektir. 2, 3 ve 4. kazanımlar işlenirken cihadın önemine de değinilecektir. 3. kazanım işlenirken konu; Bakara, Âl-i İmrân, Tevbe ve Münâfikûn surelerinden ilgili ayetlerle açıklanacaktır. 4. kazanım işlenirken Medine’deki üç Yahudi kabilesinin durumlarına değinilecek; Benî Kaynuka, Benî Nadir, Benî Kurayza ve Hayber savaşları da kısaca anlatılacaktır. Ayrıca Hıristiyanlarla ilişkiler kapsamında Necran Heyeti, Mute Savaşı ve Tebük Seferi’nden de kısaca bahsedilecektir. 7. kazanım işlenirken Peygamber ve Ehl-i Beyt sevgisine ayetler ışığında yer verilecektir. <p>Kavramlar:</p> <p>Ensar, Muhacir, Ravza-i Mutahhara, cihat, gazve, seriyeye, istişare, muâhât, nifak, ehl-i kitap, senetü’l-vüfûd.</p>

MESLEKİ ARAPÇA DERSİ
(11 ve 12. SINIFLAR)
ÖĞRETİM PROGRAMI

2018

12. MESLEKİ ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

12.1. PROGRAMIN TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Anadolu imam hatip liseleri meslek dersleri, İslamî ilimler alanında yer alan temel disiplinlerden oluşmaktadır. Bu disiplinler, Kur'an-ı Kerim ve hadislerin anlaşılması ve hayata aktarılması amacıyla ortaya çıkmıştır. İslamî ilimler, tarih boyunca ilim dili olarak Arapçayı kullanmışlardır. tefsir, hadis, fıkıh, akaid, siyer gibi ilimlerde, kaynakların en kadim ve muteber olanları Arapça olarak kaleme alınmıştır. Bu nedenle Arapça, dinî ilimlerin öğretiminde önemli bir yere sahip olmuştur. Mesleki Arapça dersinin de Anadolu imam hatip lisesi meslek derslerine ait literatürün öğretiminde ayrı bir önemi vardır.

Anadolu imam hatip liselerinde 9. ve 10. sınıflarda öğrencilere, Arapça dersinde dört temel dil becerisi seviyelerine uygun olarak kazandırılmaktadır. Bunun yanı sıra 9. sınıftan itibaren temel dini bilgiler, fıkıh, hadis, siyer, tefsir gibi derslerde de İslamî ilimlerle ilgili literatür kazandırılmaktadır. Buradan hareketle Mesleki Arapça Dersi Öğretim Programı, imam hatip lisesi meslek derslerinde yer alan konu, kazanım, kavram ve becerileri destekleyecek şekilde yapılandırılmıştır.

Mesleki Arapça Dersi Öğretim Programında tema ve kazanımlar oluşturulurken “sarmal yapı” dikkate alınmıştır. Öğretim programında, imam hatip lisesi meslek derslerinde okutulan bazı derslere ait içerikler dikkate alınarak temalar oluşturulmuş, temanın içeriğine yönelik etkinlik, kavram ve becerilere yer verilmiştir.

Mesleki Arapça Dersi Öğretim Programı, 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan “Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri”ne uygun olarak öğrencilerin;

- (1) İslami ilimlere ait klasik/güncel Arapça literatür ve metinlerden yararlanabilmelerini,
- (2) İmam hatip lisesi meslek derslerinde edindikleri kazanımları pekiştirmelerini,
- (3) Arapça dinleme-anlama, konuşma, okuma-anlama ve yazma becerilerini geliştirmelerini,
- (4) Bazı dil bilgisi kurallarını öğrenmelerini,
- (5) Seviyelerine uygun görsel, işitsel ve yazılı kaynakları takip etmelerini,
- (6) Arapça öğrenmeye yönelik ilgi ve isteklerini sürdürmeyi hedeflemektedir.

12.2. PROGRAMIN VİZYONU

Mesleki Arapça Dersi (11-12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın Vizyonu;

“Dört Temel Dil Beceri”sinin yanı sıra “Temel Dinî Kaynakları Tanıma ve Kullanma”, “Dinî Metinleri Anlama ve Yorumlama” gibi becerilerin gelişmiş, İslami ilimlere ait klasik/güncel Arapça literatür ve metinlerden yararlanabilen bireyler yetiştirmektir.

12.3. MESLEKİ ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINA /DERS KİTABININ (EĞİTİM ARACI) YAZIMINA YÖNELİK İLKE VE AÇIKLAMALAR

- (1) Temalarda verilen metinler/diyaloglar İslami ilimlere ait klasik/güncel kaynaklardan (tefsir, hadis, siyer, kelim gibi) öğrenci düzeyi göz önünde tutularak oluşturulur.
- (2) Öğretim Programı beceri temelli olarak yapılandırılmıştır. Konu ve kazanımlar ele alınırken bu becerileri kazandırmaya yönelik etkinliklere yer verilir.
- (3) Kazanımlar, dört dil becerisi esas alınarak sınıflandırılmıştır. İşlenişte tema içindeki kazanım sıralamasına bağlı kalma zorunluluğu yoktur. Temaların işlenişinde, kazanımların tema içindeki ele alınış sıralamasında değişiklik yapılabilir. Öğrencilerin kendi kendine öğrenmelerine imkân tanıyacak materyal oluşturma ve kullanma becerileri edinmelerini sağlayacak etkinliklere yer verilir.
- (4) Cümle/metin/diyaloglarda harekeleme yapılırken uzatma harfleri öncesindeki harfler, ta-i marbûta öncesindeki ve sık sık tekrar edilen işaret isimleri, şahıs zamirleri, harekesiz olarak verilir. Ayrıca soru edatları, harfi cerler ve kelime sonlarında yer alan harfler zorunlu olmadıkça harekesiz harfler olarak verilir.
- (5) Temalarda yer verilen ayetler, Hafız Osman hattına uygun olarak yazılır ve harflerin tamamı harekelenir. Ayrıca hadis metinleri de tamamen harekeli olarak verilir.
- (6) Tema sonlarında içeriğe uygun ayet, hadis, şiir ve vecizelere yer verilebilir.
- (7) Dil bilgisi kuralları, basit ve anlaşılır etkinliklerle desteklenerek verilir.
- (8) Dil bilgisi konuları işlenirken öğrenci seviyesine uygun olarak ayetler, hadisler ve güzel sözlerden örnek verilmesine özen gösterilir.
- (9) Öğretim Programı, öğrenilenlerin tekrar edilmesine ve aşamalı olarak yeni bilgilerin öğrenilenlere ilave edilmesine dayanan “sarmal yaklaşım” esas alınarak hazırlanmıştır. Bu nedenle kazanımlarla ilgili konular işlenirken bu durum göz önünde bulundurulur.
- (10) Kazanımlar verilirken öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşım göz önünde bulundurulur. Bu kapsamda öğrenme öğretme etkinlikleri, kolaydan zora, basitten karmaşığa, somuttan soyuta doğru bir sıralamayla ele alınır.
- (11) Temalarla ilgili içerikler ele alınırken kelimelerden kalıplara, kalıplardan cümlelere, cümlelerden diyalog ve/veya metinlere kademeli olarak devam eden (tüme varım), sonrasında ise tersine işleyen analitik (tümünden gelim) bir yapı göz önünde bulundurulur.
- (12) Konular işlenirken öğrencilerin kelimelerin anlamlarını bağlamdan hareketle tahmin etmelerine yönelik etkinliklere yer verilir.
- (13) Programda yer alan “İçerik ve Dil Yapıları” amaç değil, programın hedeflediği kazanımları gerçekleştirmek için birer araçtır. Bu nedenle öğrenme öğretme süreçlerinin sadece “dil bilgisi öğretimi” gibi görülmemesine özen gösterilir.

(14) Ders kitabı/eğitim aracı aşağıdaki tabloda verilen ölçölere göre hazırlanır.

MESLEKİ ARAPÇA DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI		
Dersin Adı	En Yüksek Forma Sayısı*	Ebat
Mesleki Arapça Dersi 11. Sınıf	12	19,5 cm x 27,5 cm
Mesleki Arapça Dersi 11. Sınıf	12	19,5 cm x 27,5 cm

* En yüksek forma sayısı esas alınmıştır. Hazırlanacak ders kitabı daha düşük forma sayısına sahip olabilir.

12.4. MESLEKİ ARAPÇA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ YAPISI

Mesleki Arapça Dersi Öğretim Program; “Temalar”, “Kazanımlar”, “Açıklamalar” ve “İçerik ve Dil Yapıları” şeklinde yapılandırılmıştır.

12.4.1. TEMALAR

Mesleki Arapça Dersi Öğretim Programında, her sınıf düzeyinde 6 tema olmak üzere toplam 12 temaya yer verilmiştir.

Temalar, Öğretim Programının amaçları ve öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerinin yanı sıra dersin içeriği ve diğer derslerle olan ilişkileri göz önünde bulundurularak oluşturulmuştur.

12.4.2. KAZANIMLAR

Kazanım, öğrenme öğretime süreci sonunda ulaşılması beklenen bilgi, beceri, tutum, davranış ve değerler bütünüdür. Öğrencilerin öğrenme alanlarındaki gelişimleri, kazanımların edinilmesine bağlıdır. Buradan hareketle kazanımlar oluşturulurken Öğretim Programının amaçları ve programda kazandırılması hedeflenen bilgi, beceri ve tutumlar dikkate alınmıştır.

12.4.3. AÇIKLAMALAR

Açıklamalar, Öğretim Programında kazanımlarla ilgili özellikle vurgulanması gereken konular ve/veya sınırlamalara ilişkin bölümdür. Kazanımların gerçekleşebilmesi bu açıklamaların göz önünde bulundurulmasına bağlıdır.

Kazanımlara yönelik açıklamalar kazanım numarası belirtilerek verilmiştir. Ayrıca tablolarda “!” işaretiyle belirtilen ve italik stilde yazılan kısımlar tema genelinde dikkate alınması gereken uyarıları göstermektedir.

12.4.4. İÇERİK VE DİL YAPILARI

İçerik ve Dil Yapıları; Öğretim Programında kazanımlara yönelik verilmesi hedeflenen içerik ve dil yapılarının ve bunlara ilişkin örneklerin verildiği bölümdür. Bu bölümde geçen kelime ve kavramların genel olarak metin/diyalog örgüsü içerisinde verilmesi hedeflenmiştir. Ancak metin ve diyalog kısmında verilmeyen/verilemeyen kelime/kavram ve dil yapıları etkinlikler yoluyla da verilebilir

Kavramsal düzeyde tanımlama ve açıklama istenecek kelime ve kavramlar, ilgili kazanımların “Açıklamalar” bölümünde verilmiştir.

Konular işlenirken içerik ve dil yapılarına ait örnekler kazanımlar çerçevesinde çeşitlendirilebilir. Ancak kullanılacak yeni örnekler temaya, kazanımlara ve öğrencilerin seviyelerine uygun olmalıdır. İçerik ve dil yapılarında verilen ayet, hadis, kelime, tamlama, deyim, gramer kalıpları gibi ifadeler aynen verilebileceği gibi aynı kökten gelen ve/veya kullanım alanına giren benzer, müradif ve muadil örnekler de verilebilir. Örneğin (إنزال) ifadesinin olduğu yerde (أنزل) (ينزل) (منزل) gibi mazi ve/veya muzari, tekil/çoğul, ism-i fail, ismi meful gibi kullanımları da verilebilir.

Öğretim Programında verilmesi hedeflenen dil yapıları, kazanımların gerçekleştirilmesi için önerilen yapılardır. Bu yapılar gerçek iletişim durumları dikkate alınarak verilmelidir.

12.5. ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ MESLEKİ ARAPÇA DERSİ TEMALARI VE SÜRELERİ

Öğretim Programı, haftada 3 saat ve yılda 36 hafta olarak 11. ve 12. sınıflar için toplam 216 ders saatine göre düzenlenmiştir.

11. SINIF				
Tema No	Tema Adı	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Ders Saati Yüzdesi
1	İSLAM	13	18	16,66
2	KUR'AN-I KERİM	14	18	16,66
3	HADİS	11	18	16,66
4	PEYGAMBERİMİZİN HİCRET ÖNCESİ HAYATI	10	18	16,66
5	İBADETLER	11	18	16,66
6	İSLAM AHLAKI	12	18	16,66
Toplam		71	108	100

12. SINIF				
Tema No	Tema Adı	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Ders Saati Yüzdesi
1	TEVHİD VE ŞİRK	12	18	16,66
2	KUR'AN KISSALARI	12	18	16,66
3	PEYGAMBERİMİZİN HİCRET SONRASI HAYATI	11	16	16,66
4	DİNİ HÜKÜMLER	11	18	16,66
5	İSLAM'DA SOSYAL HAYAT	11	18	16,66
6	İSLAM MEDENİYETİ	13	20	16,66
Toplam		70	108	100

12.6. ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ MESLEKİ ARAPÇA DERSİ 11. SINIF TEMA, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p>ISLAM</p> <p>الله</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME - ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği metin/diyalogdan hareketle imanın rükünlerini ve şartlarını listeler. Dinlediği metin/diyalogda geçen imanla ilgili kavramları tanıır. Dinlediği metin/diyalogda geçen fiil çeşitlerini tanıır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle imanın rükünlerini sıralar. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam'ın inanç esaslarını basit cümlelerle söyler. Sözlü iletişimde fiil çeşitlerini kullanır. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam'ın inanç esasları ve rükünlerini açıklar. Okuduğu metin/diyaloglarda geçen imanla ilgili kavramları ayırt eder. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam'a göre inanç bakımından insanları sınıflandırır. Okuduğu metin/diyalogda geçen fiil çeşitlerini tanıır. 	<p>DİNLEME – ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanımında iman, İslam, akide, tevhid, tasdik, ikrar, ikrah, hidayet, dalaleet kavramlarına yer verilir. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> ve 2. kazanımlarda öğrencilerden imanın rükünlerini ve İslam'ın inanç esaslarını kendi cümleleriyle söylemeleri istenir. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanımında soru cevap, boşluk doldurma, doğru yanlış belirleme, eşleştirme gibi etkinliklere yer verilir. kazanımında iman, İslam, akide, tasdik, ikrar, ikrah, hidayet, dalaleet kavramlarıyla sınırlanır. Metinde geçen kavramlarla ilgili altını çizme, anlamını bulma, eşleştirme, boşluk doldurma, doğru yanlış gibi etkinliklere yer verilir. kazanımında mümin, münafık, kâfir, müşrik kavramlarıyla ilgili altını çizme, anlamını bulma, eşleştirme, boşluk doldurma, doğru-yanlış gibi etkinliklere yer verilir. kazanımında mazi, muzari ve emir kullanımlara dair, doğru yanlış bulma, boşluk doldurma, eşleştirme gibi etkinlikler düzenlenir. 	<p>التوحيد الإيمان الإسلام العقيدة التصديق الإقرار الإكراه الهداية الضلالة المؤمن المنافق المشرك الكفر أنواع الفعل الفعل الماضي الفعل المضارع الفعل الأمر</p>

YAZMA

1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam'ın inanç esasları ile ilgili kavramları doğru olarak yazar.
2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam'ın inanç esaslarıyla ilgili kısa bir metin yazar.
3. Yazdığı cümle/metin/diyaloglarda fiil çeşitlerini kullanır.

YAZMA

1. kazanımda cümle/metin/diyalogda boş bırakılan yerlere "iman, tasdik, ikrar, hidayet, dalalet" kavramlarını mazi, muzari ve emir fiili kalıplarını kullanarak yazmaları istenir.
2. kazanım seviyelerine uygun metin, beş basit cümleyle sınırlandırılır.
3. kazanımda fiil çeşitlerinin kullandığı sıralama-yeniden yazma, yazma, boşluk doldurma gibi etkinliklere yer verilir.

! Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyaloglar, klasik/güncel akaid kaynaklarından öğrenci seviyesi dikkate alınarak hazırlanır.

! "Fiil Çeşitleri" konusunda sadece fiillerin mazi, muzari ve emirlerine yer verilir. Fiillerin, irab ve bab durumuna girilmez. Öğrencilerin konuşma ve yazmada temel zaman ifadelerini kullannmalarına yönelik etkinlikler oluşturulur.

2. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p style="text-align: center;">KUR'AN-I KERİM</p> <p style="text-align: center;">الحق سبحانه وتعالى</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği metin/diyalogdan hareketle Kur'an'ın gönderiliş amacını ayetlere örnekler verir. 2. Dinlediği metin/diyalogdan hareketle Kur'an-ı Kerim'i anlamının önemini fark eder. 3. Dinlediği metin/diyalogda geçen sıfat ve isim tamlamalarını fark eder. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Kur'an tarihiyle ilgili kısa cümleler kurar. 2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Kur'an'ın gönderiliş amacını ve anlaşılmasının önemini söyler. 3. Sözlü iletişimde isim ve sıfat tamlamalarını kullanır. <p>OKUMA-ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okuduğu metin/diyalogda geçen Kur'an tarihi ile ilgili kavramları tanıır. 2. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle Kur'an tarihi ile ilgili süreci açıklar. 3. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle Kur'an'ın gönderiliş amacını ve anlaşılmasının önemine dair sonuçlar çıkarır. 4. Okuduğu metin/diyalogda geçen sıfat ve isim tamlamalarını ayırt eder. 	<p>DİNLEME-ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. kazanımda Kur'an-ı Kerim'i anlamının önemiyle ilgili hadislere de yer verilir. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda Alak suresinin 1-5. ayetlerine de yer verilir. <p>OKUMA-ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda "İçerik ve Dil Yapıları" bölümünde verilen ve metin/diyaloglarda kullanılan Kur'an tarihi ile ilgili kavramları bulmasına yönelik etkinliklere yer verilir. Bu kavramlar; nüzul, tedric, vahiy, vahyin yazılması, arz, mukabele, cem ve teksir, istinsah, cem'ul-Kur'an, teksiru'l-Ku'ran ile sınırlandırılır. 4. kazanımda sıfat tamlamalarının müfred, müsenna ve cemi hâllerine değinilir, fakat isim tamlamasında sadece muzafın müfred ve cemi mükesser hâlleri verilir. 	<p>... في عهد الوحي الآية السورة المكية المدنية الإنزال التنزيل سبب النزول التدرج التفسير التأويل العرض المقابلة الحافظ الإستساح جمع القرآن تكثير القرآن الضفة الإضافة</p>

YAZMA

1. Dinlediği/okuduğu Kur'an tarihi ile metin/diyalogdan hareketle kısa bir metin yazar.
2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Kur'an'ın gönderiliş sebeplerini yazar.
3. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Kur'an'ın anlaşılmasının önemi hakkında kısa cümleler yazar.
4. Yazdığı cümle/metin/diyaloglarda isim ve sıfat tamlamalarına yer verir.

YAZMA

- 1, 2 ve 3 kazanımlarda cümle/metinler beş basit cümleyle sınırlandırılır.
4. kazanımda isim ve sıfat tamlamalarıyla ilgili eşleştirme, boşluk doldurma gibi etkinliklere de yer verilir. Ayrıca sıfat tamlamalarının müfred, müsenna ve cemi hâllerine değinilir, fakat isim tamlamasında sadece muzafın müfred ve cemi mükesser hâlleri verilir.

! Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyaloglar, klasik/güncel teşsir/teşsir usulü kaynaklarından öğrenci seviyesi dikkate alınarak hazırlanır.

! Konular işlenirken öğrencilerden metin/diyalogda bilmediği kelimelerin anlamlarını bağlamdan hareketle tahmin etmeleri istenir.

! Temada sıfat tamlamalarının müfred, müsenna ve cemi hâllerine değinilir, fakat isim tamlamasında sadece muzafın müfred ve cemi mükesser hâlleri verilir.

3. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p style="text-align: center;">HADİS</p> <p style="text-align: center;">حديث</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME - ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği metin/diyalogda geçen hadis ilmi ile kavramları listeler. Dinlediği metin/diyalogdan hareketle hadisleri ravi sayısına göre tasnif eder. Dinlediği metinde/diyaloglarda isim cümlelerini tanıır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle hadis usulü ile ilgili basit cümleler söyler. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle hadis konusunda basit cümlelerle konuşur. Sözlü iletişimde isim cümlelerine yer verir. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Okuduğu metinde/diyalogda yer alan hadis usulü kavramlarını ayırt eder. Okuduğu metin/diyalogda verilen hadis usulü kavramlarını açıklar. Okuduğu metin/diyaloglarda geçen isim cümlelerini tanıır. 	<p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanımda hadis, sünnet, kutsi hadis, nebevi hadis, cerh, taddil, isnad, sened, metin ve rivayet kavramlarına yer verilir. kazanımda mütevatir ve âhad hadislere ayrıntıya girmeden yer verilir. <p>KONUŞMA</p> <p>1 ve 2 kazanımlarda "ناقش مع زميلك" , "تحدث عن..." gibi etkinliklere yer verilir.</p> <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanımda; altını çizme, doğru-yanlış belirleme, eşleştirme gibi etkinliklere yer verilir. kazanımda; hadis, sünnet, kutsi hadis, nebevi hadis, cerh, taddil, isnad, sened, metin ve rivayet kavramlarıyla ilgili konu başlığını tahmin etme, cümle tamamlama, anlamını bulma, eşleştirme gibi etkinliklere yer verilir. kazanımda isim cümlesi ile ilgili kullanımlarda; doğru yanlış bulma, boşluk doldurma, eşleştirme gibi etkinliklere yer verilir. 	<p>الحديث أصول الحديث حديث النبوي حديث القدسي السنة أسباب ورود الحديث السند الإسناد الجرح التعديل التدوين التصنيف الرواية الصحابة التابعين المحدّث التواتر الآحاد الصحيح</p>

	<p>YAZMA</p> <p>1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle hadis usulü ile ilgili kısa bir metin yazar.</p> <p>2. Yazdığı cümle/metin/diyaloglarda isim cümlesine yer verir.</p>	<p>YAZMA</p> <p>1. kazanında " اكتب ما تسمع " gibi kalıp cümlelerle beş basit cümle yazmaya yönelik etkinlikler oluşturulur.</p> <p><i>! Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyaloglar, klasik/güncel hadis ve hadis usulü kaynaklarından öğrenci seviyesi dikkate alınarak hazırlanır.</i></p> <p><i>! İsim cümlesinde haber türlerine ve haberin öne geçtiği durumlara değilmez.</i></p>	<p>الجملة الاسمية المبتدأ الخبر المفرد المثنى الجمع المرفوع المعرفة النكرة</p>
--	--	--	--

4. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p style="text-align: center;">پیغامبریمیزین حیرت اۆنچس حایاتی</p> <p style="text-align: center;">4. TEMA</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME - ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği metin/diyalogdan Peygamberimizin (s.a.v.) tevhide davetiyle ilgili aşamaları sıralar. 2. Dinlediği metin/diyalogda geçen davet süreciyle ilgili kavramları tanıır. 3. Dinlediği metin/diyalogda geçen fiil cümlelerini tanıır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Peygamber Efendimizin (s.a.v.) tevhide davet sürecini kısa cümlelerle açıklar. 2. Sözlü iletişimde fiil cümlelerini kullanır. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okuduğu metin/diyalogda verilen Peygamber Efendimizin (s.a.v.) tevhide davet sürecindeki aşamaları açıklar. 2. Okuduğu metin/diyalogda yer alan davet süreciyle ilgili kavramları ayırt eder. 3. Okuduğu metin/diyaloglarda geçen fiil cümlesi ve ögelerini tanıır. 	<p>DİNLEME - ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda İslam'a davet emrinin gelişi, gizli ve açık davet dönemlerinin başlaması, davete karşı yapılan olumlu/olumsuz tepkiler, Habeşistan'a hicret, hüzüün yılı, Taif yolculuğu, Akabe Biatleri ve hicret ile sınırlandırılır. 2. kazanımda davet süreciyle ilgili hanif, tevhid, cahiliyye, şirk, Daru'n-Nedve, Daru'l-Erkam, tebliğ ve davet kavramlarına yer verilir. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda "ناقش مع زميلك ..." "ناقش مع زميلك" gibi etkinliklere yer verilir. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda davet emrinin gelişi, gizli ve açık davet dönemlerinin başlaması, davete karşı yapılan olumlu/olumsuz tepkiler, Habeşistan'a hicret, hüzüün yılı, Taif yolculuğu, Akabe Biatleri ve hicret ile sınırlandırılır. 2. kazanımda davet süreciyle ilgili hanif, tevhid, cahiliyye, Daru'n-Nedve, Daru'l-Erkam, şirk, tebliğ, davet ve hicret kavramlarına ve bunlarla ilgili altını çizme, anlamını bulma, eşleştirme, boşluk doldurma, doğru yanlış gibi etkinliklere yer verilir. 3. kazanımda, fiil, fail ve meful özellikleriyle ilgili etkinliklere yer verilir. 	<p>السيرة النبوّة الرسالة الدعوة التبليغ التوحيد الحنيف الشرك الجاهلية دار الندوة الحرم الشريف دار الأرقام الهجرة بيعة العقبة أسوة حسنة الأمير الصحابي الجملة الفعلية الفعل الفاعل المنعول</p>

YAZMA

1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Peygamberimizin (s.a.v.) tevhide davet süreciyle ilgili kısa bir metin yazar.
2. Yazdığı cümle/metin/diyaloglarda fiil cümlelerini kullanır.

YAZMA

2. kazanımda " اكتب ما تسمع " gibi etkinlikle beş basit cümleye yer verilir.
 2. kazanımda, fiil cümlesinin ögeleri ve özellikleri ilgili etkinliklere yer verilir.
- Okuduğu/yazdığı metin/diyalogda temel zaman ifadelerini kullanır.

- ! Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyaloglar, klasik/güncel sıyer ve hadis kaynaklarından öğrenci seviyesi dikkate alınarak hazırlanır.*
- ! Bu temada fiil cümlesi ile ilgili etkinliklere yer verilir.*

5. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p style="text-align: center;">İBADETLER</p> <p style="text-align: center;">١١٩</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği metin/diyalogda geçen ibadetlerle ilgili kavramları ayırt eder. 2. Dinlediği metin/diyalogdan hareketle efal-i mükellefini listeler. 3. Dinlediği metin/diyalogda geçen “Kâne ve Kardeşleri”ni ayırt eder. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle ibadetlerle ilgili kavramları sıralar. 2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle ibadetlerle ilgili basit cümlelerle konuşur. 3. Sözlü iletişimde “Kâne ve Kardeşleri”ni kullanır. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okuduğu metin/diyalogda yer alan ibadetle ilgili kavramları belirler. 2. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle ibadetleri ve hükümlerini açıklar. 3. Okuduğu metin/diyaloglardan hareketle “ Kâne ve Kardeşleri”yle ilgili kullandıkları açıklar. 	<p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. kazanımda “ef’ali mükellefin” e dikkat çekilir. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımla ilgili konu işlenirken “ef’ali mükellefin”le ilgili temel kavramlara yer verilir. 2. kazanımda fıkıh, fakih, ictihad, fetva, müftü gibi kavramlarla ilgili seviyeye uygun "تحدث عن... , ناقش مع زميلك" gibi etkinliklere yer verilir. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 ve 2. kazanımda “İçerik ve Dil Yapıları” bölümünde verilen kavramlarla ilgili altını çizme, anlamını bulma, eşleştirme, boşluk doldurma, doğru yanlış belirleme gibi etkinliklere yer verilir. 3. kazanımda "Kâne ve Kardeşleri" ile ilgili isim ve haberlerini bulma, irab durumunu tanıma, zamirlerle birlikte kullanımını gibi etkinliklere yer verilir. 	<p>الفقه التكليف المكلف أهلية العبادات الفرض الواجب السنة الحرام الحلال المندوب المفسد المستحب المفسد المباح الإجتهد الفتوى الصلوة الصوم الحج الزكوة</p>

	<p>YAZMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle ibadetler ve hükümleriyle ilgili bir metin oluşturur. 2. Yazdığı cümle/metin/diyaloglarda “Kâne ve Kardeşleri”ni kullanır. 	<p>YAZMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda basit beş cümleyle sınırlandırılır. 2. kazanımda öğrencilere konuyla ilgili anahtar sözcükler verilir ve “Kâne ve Kardeşleri”yle kullanmaları sağlanır. <p><i>! Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyaloglar, klasik/güncel fıkıh kaynaklarından öğrenci seviyesi dikkate alınarak hazırlanır.</i></p> <p><i>! “Kâne ve Kardeşleri” işlenirken haber türlerine ve haberin öne geçtiği durumlara değinilmez.</i></p>	<p>كان وأخواتها كان صار أصبح أضحى أمسى ظلّ ما دام ما زال ليس بات</p>
--	---	---	--

6. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p style="text-align: center;">İSLAM AHLAKI</p> <p style="text-align: center;">الاحكام الاخلاقية</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği metin/diyalogda verilen İslam ahlakı ile ilgili kavramları listeler. Dinlediği metin/diyalogdan hareketle davranışları iyi/kötü, doğru/yanlış olarak sınıflandırır. Dinlediği metinde/diyaloglarda geçen “İnne ve Kardeşleri”ni fark eder. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam ahlakı ile ilgili kavramları doğru olarak telaffuz eder. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam ahlakıyla ilgili basit cümlelerle konuşur. Sözlü iletişimde “İnne ve Kardeşleri” ile ilgili cümlelere yer verir. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Okuduğu metin/diyalogda geçen İslam ahlakı ile ilgili kavramları belirler. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam ahlakının temel kavramlarını açıklar. Okuduğu metin/diyaloglarda geçen “İnne ve Kardeşleri”yle ilgili kullandıkları ifadeleri açıklar. 	<p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanımda; usve-i hasene, birr, mekarimu'l-ahlak, isâr, fazilet, sabır, kizb ve hased, kavramlarına dikkat çekilir. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanımda; öğrencilerden temada verilen ahlaki ilkelere ilgili Arapça bir sunum hazırlamaları, sunumu mümkün olduğunca ayet ve hadislerle desteklemeleri ve arkadaşlarına bunu Arapça olarak sunmaları sağlanır. kazanımda أعجبني / أحس بـ ... / أعجبني gibi ifadelerle ve/veya bu ilkelere karşı tutumlara ve değerlendirmelere yer verilir. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> ve 2. kazanımlarda usve-i hasene, birr, mekarimu'l-ahlak, isâr, fazilet, sabır, kizb ve hased kavramlarına ve bunlarla ilgili altını çizme, anlamını bulma, eşleştirme, boşluk doldurma, doğru yanlış belirleme gibi etkinliklere yer verilir kazanımda; “İnne ve Kardeşleri” ile ilgili isim ve haberlerini bulma, irab durumunu tanıma, zamirlerle birlikte kullanımı gibi etkinliklere yer verilir. 	<p>الأخلاق الحميدة الأخلاق السيئة مكارم الأخلاق "البئر حسن الخلق" "كان خاتمه القرآن" "الصبر عند الصدمة الأولى" العطف على الصغير / احترام الكبير... "من غشنا فليس منا" الفضيلة الإحسان الإخلاص الأمانة العدالة التوكل الإيثار البر الكذب الغيبة الحسد أعجبني أحب أحس أكره</p>

	<p>YAZMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogda geçen ahlaki ilkeleri listeler. 2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam ahlakıyla ilgili kısa bir metin yazar. 3. Yazdığı cümle/metin/diyaloglarda “İnne ve Kardeşleri”ne yer verir. 	<p>YAZMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. kazanımda metin/diyalog beş basit cümleyle sınırlanır. 3. kazanımda anahtar sözcükler/ıfâdeler eşliğinde “İnne ve Kardeşleri” ile ilgili yazma etkinliklerine yer verilir. <p><i>! Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyaloglar, İslam ahlakına dair klasik /güncel kaynaklardan öğrenci seviyesi dikkate alınarak hazırlanır.</i></p> <p><i>! “İnne ve Kardeşleri” işlenirken haber türlerine ve haberin öne geçtiği durumlara değinilmez. “Cinsini Nefyeden Lá (لَا)” konularına yer verilmez.</i></p>	<p>إن وأحوالها إنَّ أَنَّ كَأَنَّ لَكَ لَيْتَ لَعَلَّ</p>
--	---	--	---

12.7. ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ MESLEKİ ARAPÇA DERSİ 12. SINIF TEMA, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
TEVHİD VE ŞİRK توحيد و شرك	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği metin/diyalogda verilen akaid ilmi ile ilgili kavramları listeler. Dinlediği metin/diyalogda geçen itikadla ilgili kavramları ayırt eder. Dinlediği metinde/diyaloglarda geçen “aksâm-ı seb'a”yı tanıır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle akaid ilminin temel kavramlarını söyler. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle akaidin temel konularıyla ilgili kısa cümleler kurar. Sözlü iletişimde içerisinde “aksâm-ı seb'a”nın geçtiği cümleleri kullanır. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Okuduğu metin/diyalogda geçen akaidle ilgili kavramları belirler. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle inanç bakımından insanları listeler. Okuduğu metin/diyaloglardan hareketle “aksâm-ı seb'a”yı tanıır. 	<p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanımda; akaid, itikad, akide, ilm-i kelim, ilm-i tevhid, kavramları ile akaid ilminin bilgi kaynaklarına yer verilir. kazanımda; ulûhiyet, tevhid, nübüvvet, mebd'e, mead, şirk, tağüt kavramlarına yer verilir. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanımda; akaid, itikad, akide, ilm-i kelim, ilm-i tevhid, kavramları ile akaid ilminin bilgi kaynaklarına yer verilir. kazanımda akaid ilminin temel konularıyla ilgili seviyeye uygun "ناقش مع زميلك " , "تحدث عن... " gibi etkinliklere yer verilir. <p>OKUMA</p> <p>1 ve 2. kazanımlarda; "İçerik ve Dil Yapıları" bölümünde geçen kelime/kavram ve cümlelerle ilgili altını çizme, anlamını bulma, eşleştirme, boşluk doldurma, doğru yanlış belirleme, gibi etkinliklere yer verilir.</p>	<p>العقائد العقيدة الإعتقاد علم التوحيد علم الكلام الخبر الصادق العقل السليم الحواصن السليمة "إلا إله إلا الله وحده لا شريك له" "و ما أمروا إلا ليعبدوا الله مخلصين... " "إن الدين عند الله الإسلام" وحدانية الله الوهمية التوحيد النبوة الآخرة المبدأ المعاد البعث القدر الطاغوت الشرك</p>

	<p>YAZMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle akaidle ile ilgili kavramları doğru olarak yazar. 2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle akaid iliminin konularıyla ilgili kısa bir metin yazar. 3. Yazdđđı cümle/metin/diyaloglarda "aksâm-ı seb'a" da yer alan filleri kullanır. 	<p>YAZMA</p> <p>2. kazanım, beş cümle ile sınırlandırılır.</p> <p><i>! Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyaloglar, klasik/güncel akaid kaynaklarından öğrenci seviyesi dikkate alınarak hazırlanır.</i></p> <p><i>! Bu temada "aksâm-ı seb'a" kısa şekilde tarif edilir; mazi ve muzari hallerine örnekler verilir. Fiillerin çekimleri ile ilgili detaya girilmez.</i></p>	<p>الأقسام السبعة</p> <p>صحيح</p> <p>معتل</p> <p>سالم</p> <p>مهموز</p> <p>مضعف</p> <p>مثال</p> <p>أجوف</p> <p>ناقص</p> <p>لقيف</p>
--	---	--	--

2. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p style="text-align: center;">كُرْآن كِيسَالَارِي</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği metin/diyalogdan hareketle Kur'an-ı Kerim'de geçen peygamberlere örnekler verir. Dinlediği metin/diyalogdan hareketle peygamberlerin tevhide davetine örnekler verir. Dinlediği metin/diyalogda geçen mücerred ve mezid fiilleri tanıır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Kur'an-ı Kerim'de geçen peygamberlere örnekler verir. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle peygamberlerin tevhide davetine örnekler verir. Sözlü iletişimde içerisinde mücerred ve mezid fiillerin geçtiği cümleleri kullanır. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Okuduğu metinde/diyalogda geçen peygamberleri listeler. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle peygamberleri ve gönderildikleri toplumların genel özelliğini tanıır. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle Kur'an kıssalarının genel özelliklerini açıklar. Okuduğu metin/diyaloglardan hareketle mücerred ve mezid fiilleri tanıır. 	<p>DİNLEME- ANLAMA</p> <p>1 ve 2. kazanımlar ulu'l-azim peygamberler ile sınırlanmıştır.</p> <p>KONUŞMA</p> <p>1 ve 2. kazanımlar ulu'l-azim peygamberler ile sınırlanmıştır. Bu kapsamda seviyeye uygun " تحدث "ناقش مع زميلك" gibi etkinliklere yer verilir.</p> <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanımda Kur'an-ı Kerim'de adı geçen peygamberlerle ilgili boşluk doldurma, eşleştirme, başlık yazma, doğru yanlış belirleme gibi etkinliklere yer verilir. kazanım ulu'l-azim peygamberler ve gönderildikleri toplumlarla ilgili boşluk doldurma, eşleştirme, başlık yazma, doğru yanlış belirleme, mesajlarından örnekler verme gibi etkinliklerle desteklenir. kazanımda kıssaların özelliklerini öğrenci seviyesi göz önünde bulundurularak ayrıntıya girilmeden ele alınır. 	<p>الرسالة النبوّة الرّسل رسول الله الأنبياء أولو العزم من الرّسل القصص قصص القرآن قصص النبيّن أحسن القصص التوحيد الشرك " يعبدون الأصنام... " التبليغ الدعوة الأفعال المجردة الأفعال المزيدة</p>

YAZMA

1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Kur'an-ı Kerim'de geçen peygamberlerle ilgili kısa bir metin yazar.
2. Yazdığı cümle/metin/diyaloglarda mücerred ve mezid fiillere yer verir.

YAZMA

1. kazanım ulu'1-azim peygamberlerin yer verdiği beş basit cümle ile sınırlandırılır.

! *Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyalogların, klasik/güncel tefsir usulü/tefsir kaynaklarından öğrenci seviyesi dikkate alınarak oluşturulmasına özen gösterilir.*

! *Bu temada sülasi mücerred ve sülasi mezid fiillerin genel tarifleri yapılır, aynı kökten kelimeler üzerinde birkaç örnek incelenerek bu fiillerin farklarına dikkat çekilir. Fiil çekimleriyle ilgili ayrıntılara girilmez.*

3. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p style="text-align: center;">PEYGAMBERİMİZİN HİCRET SONRASI HAYATI</p> <p style="text-align: center;">هجرة النبي ﷺ</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği metin/diyalogdan hareketle Peygamberimizin (s.a.v.) Medine Dönemi olaylarını sıralar. 2. Dinlediği metin/diyaloglarda geçen mezid fiilleri tanır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Peygamberimizin (s.a.v.) Medine'deki hayatı ile ilgili basit cümleler söyler. 2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Peygamberimizin (s.a.v.) Medine hayatındaki süreçleri özetler. 3. Sözlü iletişimde içerisinde mezid fiillerin geçtiği cümleleri kullanır. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle Peygamberimizin (s.a.v.) Medine hayatındaki süreçleri özetler. 2. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle Peygamberimizin (s.a.v.) Medine hayatının İslam davetindeki yerini yorumlar. 3. Okuduğu metin/diyaloglardan hareketle mezid fiillerin kalıp özeİlliklerini tanır. 	<p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım; Mescid-i Nebi'nin inşası, Muahat, Medine Sözleşmesi, gazveler (Bedir, Uhut, Hendek) gibi öne çıkan olaylarla sınırlandırılır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda "تحدث عن..." , "ناقش مع زميلك" gibi seviyeye uygun etkinliklere yer verilir. 2. kazanım; Mescid-i Nebi'nin inşası, Muahat, Medine Sözleşmesi, gazveler (Bedir, Uhut, Hendek) gibi öne çıkan olaylarla sınırlandırılır. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 ve 2. kazanımlarda; Mescid-i Nebi'nin inşası, Muahat, Medine Sözleşmesi, Ashab-ı Suffe, gazvelerin (Bedir, Uhut, Hendek, Hayber) yanı sıra Hudeybiye, davet mektupları, Mekke'nin Fethi, Senetü'l-Vüfud, Veda Haccı gibi "İçerik ve Dil Yapıları" bölümünde verilen olay, kelime, kavramlarla ilgili başlık yazma, metin oluşturma, anlamını bulma, yorumlama, boşluk doldurma, eşleştirme gibi etkinliklere yer verilir. 	<p>"لقد جاءكم رسول من أنفسكم ..."</p> <p>السيرة الهجرة المهاجر الأنصار المؤاخاة المسجد النبوي أصحاب الصفة السرية الغزوة الجهاد القتال يوم الفرقان استشارة أهل الكتاب فتح مكة الرسالة سنة الوفود حجة الوداع الروضة المطهرة</p>

	<p>YAZMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Peygamberimizin (s.a.v.) Medine hayatındaki süreçleri listeler. 2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle Peygamberimizin (s.a.v.) Medine hayatıyla ilgili kısa bir metin yazar. 3. Yazdığı cümle/metin/diyaloglarda ism-i fail ve ism-i mef'ule yer verir. 	<p>YAZMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 kazanımında "اكتب ما تسمع" gibi kalıp cümlelerle etkinlikler oluşturulur. 2. kazanımında metin beş cümle ile sınırlanmıştır. <p>! <i>Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyaloglar, siyer ve İslam tarihine dair klasik/güncel kaynaklardan öğrenci seviyesi dikkate alınarak hazırlanır.</i></p> <p>! <i>Bu temada mezid fiiller; if'al, tef'îl, mufaale, iftial, if'îlal, inftial, te'fe'ul, tefâul, istif'al bablarının mazi, muzari ve masdarlarıyla sınırlanır. İletli fiillere girilmez.</i></p>	<p>الفعل المزيد</p> <p>إفعال</p> <p>تفعيل</p> <p>مفاعلة</p> <p>تفاعل</p> <p>تفعل</p> <p>أفعال</p> <p>افتعال</p> <p>افعال</p> <p>استفعال</p>
--	---	--	---

4. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p>DİNİ HÜKÜMLER</p> <p>بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği metin/diyalogda geçen dinî hükümlerle ilgili kavramları listeler. 2. Dinlediği metin/diyaloglarda geçen isim-i fail ve ism-i meful örneklerini tanıır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogda geçen helaller ve haramları listeler. 2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle helal ve haramları söyler. 3. Sözlü iletişimde ism-i fail ve ism-i meful kullanımına örnekler verir. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okuduğu metin/diyalogda geçen helal ve haramlarla ilgili kavramları ayırt eder. 2. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle haramları ayet ve hadislerden örneklerle açıklar. 3. Okuduğu metin/diyaloglardan hareketle ism-i fail ve ism-i meful kalıplarını açıklar. 	<p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım tayyibât, habisât, helal, haram, mekruh ve mübah kavramlarıyla sınırlandırılır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda " ... أَجَلَ، حُرْمَ، كَيْبَ" gibi kalıplarla ilgili etkinliklere yer verilir. 2. kazanım öğrencilerden temada geçen helaller ve haramlarla ilgili bir sunum hazırlamaları bunu mümkün olduğunca görselleştir, ayet ve hadislerle destekleyerek arkadaşlarına sunmaları sağlanır. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanımda tayyibât, habisât, helal, haram, mekruh, mübah, hududullah kavramları ile ilgili boşluk doldurma, eşleştirme, başlık yazma, doğru yanlış bulma, metin oluşturma gibi etkinliklere yer verilir. 2. kazanımda Kur'an-ı Kerim ve hadislerde geçen; yiyecek ve içeceklerle ilgili haramların yanı sıra şirk, yalan, zina, israf, hile, iftira, riba, yetim malı yeme gibi haramlarla ilgili boşluk doldurma, eşleştirme, başlık yazma, doğru yanlış bulma, metin oluşturma gibi etkinliklere yer verilir. 3. kazanımda ism-i fail ve ism-i meful ile ilgili eşleştirme, boşluk doldurma, doğru yanlış belirleme gibi etkinliklere yer verilir. 	<p>"الأصل في الأشياء الإباحة"</p> <p>"لا إثم ..."</p> <p>"لا جناح ..."</p> <p>الطيبات</p> <p>الخبائث</p> <p>الحلال</p> <p>الحرام</p> <p>المكروه</p> <p>المباح</p> <p>المحرمات</p> <p>العقوبات</p> <p>"كلوا واشربوا ..."</p> <p>"أحل لكم الطيبات..."</p> <p>"حرمت عليكم ..."</p> <p>"الحلال بين والحرام بين ..."</p> <p>"اجتنبوا السبع الموبقات ..."</p> <p>اسم الفاعل</p> <p>اسم المفعول</p>

YAZMA

1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle helaller ve haramlarla ilgili kavramları doğru olarak yazar.
2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle helaller ve haramlarla ilgili kısa bir metin yazar.
3. Yazdığı cümle/metin/diyaloglarda ism-i fail ve ism-i mefule yer verir.

YAZMA

2. kazanımda " ... لأنه.../ من أجل ذلك حُرِّمُ/أُبيحُ "

gibi kalıpların kullanımıyla ilgili etkinliklere yer verilir.

! *Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyalogların, klasik/gincel fıkah/fıkah usüliü kaynaklarından öğrenci seviyesi dikkate alınarak oluşturulmasına özen gösterilir.*

! *İsm-i fail ve ism-i mefule ilgili tanımlara yer verilir. Bunların mücerred ve mezid fiillerden türetilişi örneklerle açıklanır.*

5. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p style="text-align: center;">İSLAMDA SOSYAL HAYAT</p> <p style="text-align: center;">لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُهُ</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği metin/diyalogdan hareketle İslam'da sosyal hayata yön veren kavramları listeler. 2. Dinlediği metin/diyalogdan hareketle sosyal hayatı düzenleyen ayet ve hadislerle örnekler verir. 3. Dinlediği metin/diyalogda geçen meçhul fiil ve naib-i fail örneklerini tanıtır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle sosyal hayatla ilgili temel kavramlara örnekler verir. 2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam'da sosyal hayatla ilgili ilkeleri kısa cümlelerle söyler. 3. Sözlü iletişimde içerisinde meçhul fiil ve naib-i failkullanımlarına yer verir. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okuduğu metin/diyalogda geçen sosyal hayatla ilgili kavramları ayırt eder. 2. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle sosyal hayatla ilgili ilkeleri açıklar. 3. Okuduğu metin/diyaloglardan hareketle meçhul fiil ve naib-i failin özelliklerini açıklar. 	<p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım adalet, hikmet, iffet, şcaat, emanet, istikamet ve maruf kavramları ile sınırlandırılacaktır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kazanım adalet, hikmet, iffet, şcaat, emanet, istikamet ve maruf kavramları ile sınırlandırılacaktır. 2. kazanımda seviyeye uygun "ناقش مع زميلك" , "تحدث عن..." gibi etkinliklere yer verilir. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 ve 2. kazanımlarda "İçerik ve Dil Yapıları" bölümünde verilen kelime/kavram ve cümlelerle ilgili altını çizme, anlamını bulma, eşleştirme, boşluk doldurma, doğru yanlış belirleme, anlamını tahmin etme, başlık koyma gibi etkinliklere yer verilir. Ayrıca tema genelinde ayet ve hadislerin kullanılmasına özen gösterilir. 	<p>"يا أيها الذين آمنوا كونوا قوامين بالقسط شهداء للناس..."</p> <p>"إن الله يأمر بالعدل..."</p> <p>"إن الله يأمركم أن تؤدوا الأمانات إلى أهلها وإذا حكمتم بين الناس أن تحكموا بالعدل..."</p> <p>"إعدلوا هو أقرب للتقوى"</p> <p>"الحق يعلو ولا يعلى عليه"</p> <p>"العدل أساس الملك"</p> <p>"وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا..."</p> <p>العدالة</p> <p>القسط</p> <p>الحكمة</p> <p>العفة</p> <p>الحياء</p> <p>الشجاعة</p> <p>الإستقامة</p> <p>الأمانة</p> <p>المعروف</p> <p>الفعل المبني للمجهول</p> <p>ونائب الفاعل</p>

	<p>YAZMA</p> <p>1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle sosyal hayatla ilgili kısa bir metin yazar.</p> <p>2. Yazdığı cümle/metin/diyaloglarda meçhul fiil ve naib-i fale yer verir.</p>	
	<p>YAZMA</p> <p>1. kazanımda " اكتب ما تسمع " gibi kalıp cümlelerle etkinlikler oluşturulur. Cümlelerin basit olmasına dikkat edilir.</p> <p>! <i>Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyaloglar, mümkün olduğunca klasik/güncel hadis/fıkıh/ahlak kaynaklarından öğrenci seviyesi dikkate alınarak hazırlanır.</i></p> <p>! <i>Bu temada meçhul fiiller ele alınırken "illetli fiiller" e de yer verilir.</i></p>	

6. TEMA	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	İÇERİK VE DİL YAPILARI
<p style="text-align: center;">ISLAM MEDENİYETİ</p> <p style="text-align: center;">ثقافة الإسلام</p>	<p>Bu tema sonunda öğrenciler;</p> <p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği metin/diyalogdan İslam medeniyetine özgü kavramları sıralar. Dinlediği metin/diyalogdan hareketle İslam medeniyetinin önemli şehirlerini tanıır. Dinlediği metin/diyaloglarda geçen merfu, mansub ve mecrur kelimeleri tanıır. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam medeniyetine özgü kavramları söyler. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam medeniyetinin önemli şehirlerini sıralar. Cümlelerinde merfu, mansub ve mecrur kelimeleri kullanır. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> Okuduğu metin/diyalogda verilen İslam medeniyeti ile ilgili kavramları belirler. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam medeniyetinin önemli şehirlerinin özelliklerini tanıır. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle Kudüs'ün Müslümanlar açısından önemini yorumlar. Okuduğu metin/diyalogdan hareketle merfu, mansub ve mecrur yapıları tanıır. 	<p>DİNLEME- ANLAMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanım; tevhid, adalet, ilim, hikmet, cihad ve vakıf kavramlarıyla sınırlandırılır. kazanımda Mekke, Medine, Kudüs, Şam, Bağdat, Kurtuba ve İstanbul'a kısaca yer verilir. <p>KONUŞMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanım; tevhid, adalet, ilim, hikmet, cihad ve vakıf kavramlarıyla sınırlandırılır. kazanımda Mekke, Medine, Kudüs, Şam, Bağdat, Kurtuba ve İstanbul'a yer verilir. kazanım beş cümleyle sınırlandırılır. <p>OKUMA</p> <ol style="list-style-type: none"> kazanımda tevhid, adalet, ilim, hikmet, cihad ve vakıf kavramlarına yer verilir. kazanımda İslam medeniyetinin önemli şehirlerinin özellikleriyle ilgili eşleştirme, boşluk doldurma, başlık yazma, metin oluşturma, doğru yanlış belirleme gibi etkinliklere yer verilir. kazanımda; Kudüs'ün tarihi, burada yaşamış peygamberler ile bu şehrin Müslümanlar açısından önemine kısaca değinilir. kazanımda; kelimelerin ref, nasb ve cer sebepleri ile alametleriyle ilgili eşleştirme, boşluk doldurma, doğru yanlış belirleme gibi etkinliklere yer verilir. 	<p>الحضارة الإسلامية الثقافة الإسلامية له مكانة مهمة... المدينة المدينة الفاضلة المسجد.... المسجد الأقصى المسجد القبلي قبة المسلمين الأولى في المدينة المنورة قبة الصخرة التوحيد العدل العلم الحكمة الجهاد الوقف الصدقة الجارية المرفوعات المنصوبات المجوزات</p>

YAZMA

1. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam medeniyetinin önemli kavram ve şehirlerini doğru olarak yazar.
2. Dinlediği/okuduğu metin/diyalogdan hareketle İslam medeniyetinin özellikleriyle ilgili kısa bir metin yazar.
3. Yazdığı cümle/metin/diyalogda merfu, mansub ve mecrur yapıları kullanır.

YAZMA

1. kazanımda "اكتب ما تسمع" gibi kalıp cümlelerle etkinlikler oluşturulur.
- 2 ve 3. kazanımlarda cümle/metin/diyalog beş cümleyle sınırlanır.

! Bu temada (özellikle 1. konu) metin/diyaloglar, islam tarihi, İslam kültür ve medeniyeti ve İslam sanatları tarihine dair klasik /güncel kaynaklardan ve öğrenci seviyesi dikkate alınarak hazırlanır.

! Bu temada merfular; mübteda, haber, fail, naib-i fail, "İnne ve Kardeşler"inin haberi, "Kane ve Kardeşleri"nin ismi ile sınırlandırılır. Mansublar, mefulun bih, "İnne ve Kardeşleri"nin ismi, "Kane ve Kardeşleri"nin haberi ile sınırlandırılır. Mecrurlar ise muzâf'ın-ileh ve harfi cerli isimler ile sınırlanır.